

378 /
๑/๑๗๑๓
ร.๒

ความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
เขตการศึกษา 3

24 ส.ย. 2523

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร 3821676 3816066

ปริญญานิพนธ์

ของ

ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์

เจ้านครมหาวิทยาลัษศรีนครินทรวิโรฒ ประธานนิกร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ตุลาคม 2522

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัษศรีนครินทรวิโรฒ

๒ 63887

80528

ความทองและการไ้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
เขตการศึกษา 3

บทคัดย่อ
ของ
ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ตุลาคม 2522

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้านี้ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการศึกษา และการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่าและ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับอุดมศึกษา ในเขตการศึกษา 3 โดยแจกแจงตามสถานภาพ ส่วนตัว ว่ามีลักษณะอย่างไรและมีความสอดคล้องต้องการเพียงใด กลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาความต้องการศึกษาประกอบด้วย นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ปีการศึกษา 2521 จำนวน 1,304 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา การได้โอกาสศึกษา ประกอบด้วยนักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2521 จำนวน 3,024 คน แบบสอบถาม 2 ฉบับเป็นเครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา แบบสอบถามดังกล่าว ใช้รวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพ สาขาวิชาที่ศึกษาและ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของผู้ตอบ นำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่ ทหารอยละและหาค่า Z - test ทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. นักเรียนที่มีสถานภาพต่าง ๆ ต่อไปนี้ มีความต้องการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ คือ ก) เพศ และประเภทของหลักสูตรที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษา ข) นักเรียนที่บิดารับราชการ กับเป็นเกษตรกร ค) นักเรียนที่มารดา รับราชการ กับ ทำงานบ้าน เป็นเกษตรกร ง) นักเรียนที่บิดาไม่รู้อะไรหนังสือ หรือมีการศึกษาน้อย กับ นักเรียนที่บิดามีการศึกษา หรือมีการศึกษาสูง จ) นักเรียนที่มารดาไม่รู้อะไรหนังสือหรือมีการศึกษาน้อย กับนักเรียนที่มารดา มีการศึกษาหรือมีการศึกษาสูง ฉ) นักเรียนที่บิดาไม่มี รายได้หรือมีรายได้น้อย กับนักเรียนที่บิดามีรายได้หรือมีรายได้สูง ช) นักเรียนที่มารดา ไม่มีรายได้หรือมีรายได้น้อย กับนักเรียนที่มารดา มีรายได้หรือมีรายได้สูง
2. นักเรียนกับนักศึกษาที่มีสถานภาพต่าง ๆ ต่อไปนี้ มีความต้องการศึกษาและ การได้โอกาสศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ คือ ก) เพศ และประเภทของหลักสูตร ที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษา ข) นักเรียนกับนักศึกษาที่บิดาเป็น เจ้าของหรือผู้ประกอบการ ส่วนตัว เป็นเกษตรกรและทำงานบ้าน ง) นักเรียนกับนักศึกษาที่มารดา มีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่า จ) นักเรียนกับนักศึกษาที่บิดามีรายได้ต่อเดือน 2,001 - 3,000 บาท ช) นักเรียนกับนักศึกษาที่มารดา มีรายได้ต่อเดือน 1,001 - 2,000 บาท และไม่มีรายได้

THE DEMAND FOR AND THE ACCESS TO HIGHER EDUCATION
IN EDUCATIONAL REGION 3

AN ABSTRACT

BY

PRASIT SUWANRAK

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

October 1979

The purpose of this study was to compare the demand for and the access to higher education of the M.S.5 or equivalence pupils and the first year college students, with respects to their personal status distribution, in the Educational Region 3. The attempt was made to find out how much the demand and the access were met. Two sample groups were used in the study. The first group, used for securing data on the demand for higher education, comprised 1,304 pupils of M.S.5 or equivalence of the academic year B.E. 2521. The second group, used for securing data on the access to higher education, comprised 3,024 first year college students of the same academic year. Data were obtained through 2 questionnaires on the demand for and on the access to higher education respectively. In addition, details on personal status, area of study, and factors influencing the choice of the certain area of study were also secured. Frequency count, percentage calculation and Z - test were performed on the collected data. Significance tests of the difference were made at .05 level.

Major findings were as follows :

1. The demand for higher education among the following groups of pupils were significantly difference, namely, a) pupils of different sexes, and different types of curriculum they participated in the secondary school, b) pupils whose fathers were government officials and whose fathers were farmers, c) pupils whose mothers were government officials and whose mothers were housewives, farmers,

d) pupils whose fathers were illiterate or less educated and whose fathers were educated or well educated, e) pupils whose mothers were well educated and whose mothers were illiterate or less educated, f) pupils whose fathers were incomeless or had smaller income and whose fathers had income or larger income, g) pupils whose mothers were incomeless or had smaller income and whose mothers had income or larger income.

2. The demand for and the access to higher education among the following groups of pupils and students were significantly difference, namely, a) pupils and students of different sexes and different types of curriculum they participated in the secondary school, b) pupils and students whose fathers were owners or runners of private business and whose fathers worked at home, c) pupils and students whose mothers were owners or runners of private business, farmers, and housewives, d) pupils and students whose mothers were less educated or illiterate, e) pupils and students whose fathers earned 2,001 - 3,000 baht per month, and f) pupils and students whose mothers earned 1,001 - 2,000 baht monthly and whose mothers were incomeless.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาปัญหานี้จนบัดนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

.....ประธาน

.....กรรมการ
๐

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความช่วยเหลือหลักอย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.วิจิตร สิ้นศิริและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ธีรพงศ์ ที่ได้ให้ข้อคิดเห็น กำแนะนำ
ตลอดจนกรุณาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้เขียนขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่ให้ความอนุเคราะห์ค่าใช้จ่ายใน
การเก็บรวบรวมข้อมูลและประมวลผลข้อมูล ขอขอบคุณ ดร.วรารักษ์ นวศิริ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร ดร. เจอราลด์ เปราย ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สมสรร วงษ์น้อย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทร แก้วฉาย ซึ่งได้ให้คำปรึกษา
หลายประการเกี่ยวกับงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์บุญเยี่ยม หุ่นสะกี คุณเคหา ศรีพิพัฒน์กุล คุณไพฑูรย์ กฤษณ์เพชร
และคุณสายวรุณ บุญอง ซึ่งเป็นผู้ดำเนินงานในการประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์
ขอขอบคุณ กุศลเรจิต สุวรรณรักษ์ ที่เป็นผู้ให้กำลังใจแก่ผู้เขียนและขอขอบคุณทุกท่านที่ไม่ได้
กล่าวนามมา ณ โอกาสนี้ ที่มีส่วนช่วยให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการค้นคว้า	6
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	7
	ข้อตกลงเบื้องต้น	9
	คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	9
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต่องการศึกษา	14
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้โอกาสศึกษา	19
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	27
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	27
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	31
	การรวบรวมข้อมูล	32
	การวิเคราะห์ข้อมูล	33
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	35
	ผลการค้นคว้า	36
	ศึกษาการกระจายลักษณะสถานภาพของนักเรียนที่ต่องการศึกษาในระดับ	
	อุดมศึกษา	36

เปรียบเทียบความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน	
ตามลักษณะสถานภาพที่แตกต่างกัน	45
ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักเรียนที่	
ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา	59
ศึกษาการกระจายลักษณะสถานภาพของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาใน	
ระดับอุดมศึกษา	62
เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษากับเกณฑ์ประชากร	
ตามลักษณะสถานภาพ	78
ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักศึกษาที่	
ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา	90
เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับ	
อุดมศึกษา ตามลักษณะสถานภาพ	91
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	99
ความมุ่งหมายของการค้นคว้า	99
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	99
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	99
การวิเคราะห์ข้อมูล	100
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	100
อภิปรายผล	107
ข้อเสนอแนะทางการศึกษา	116
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	118
บรรณานุกรม	120
ภาคผนวก	127

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	เปรียบเทียบอัตราการเพิ่มเป็นร้อยละของจำนวนผู้สมัครสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษา จำนวนที่สถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศรับเข้าศึกษาต่อได้และจำนวนผู้สอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาไม่ได้ ในปีการศึกษา 2516 – 2517 และปีการศึกษา 2517 – 2518	2
2	แสดงรายชื่อสถานศึกษาและจำนวนนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา	28
3	แสดงรายชื่อสถานศึกษาและจำนวนนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา	29
4	จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามเพศ	36
5	จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามประเภทของหลักสูตรที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษา	37
6	จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา	38
7	จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของมารดา	39
8	จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	40
9	จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา	41

10	จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและสัดส่วนของนักเรียน ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ของบิดา	43
11	จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและสัดส่วนของนักเรียน ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ของ มารดา	44
12	เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามเพศ	46
13	เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามประเภทของหลักสูตรที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษา	47
14	เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา	48
15	เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของมารดา	49
16	เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	51
17	เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา	53
18	เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ของบิดา	55
19	เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ของมารดา	57
20	จำนวนและการอยุ่ละของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ และอิทธิพลที่มีต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชา	59

21	จำนวนและการอยุ่ละของนักกีฬาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามเพศ	62
22	จำนวนและการอยุ่ละของนักกีฬาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามประเภทของหลักสูตรที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษา	63
23	จำนวนและการอยุ่ละของนักกีฬาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา	65
24	จำนวนและการอยุ่ละของนักกีฬาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของมารดา	68
25	จำนวนและการอยุ่ละของนักกีฬาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	71
26	จำนวนและการอยุ่ละของนักกีฬาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา	73
27	จำนวนและการอยุ่ละของนักกีฬาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของบิดา	75
28	จำนวนและการอยุ่ละของนักกีฬาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของมารดา	77
29	จำนวนและการอยุ่ละของประชากรในเขตการศึกษา 3 จำแนกตามเพศ	78
30	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักกีฬาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา กับประชากรในเขตการศึกษา 3 จำแนกตามเพศ	79
31	จำนวนและการอยุ่ละของประชากรชายในภาคใต้ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ	80
32	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักกีฬาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตามอาชีพของบิดา กับประชากรชายในภาคใต้ ตามกลุ่มอาชีพ	81
33	จำนวนและการอยุ่ละของประชากรหญิงในภาคใต้ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ	82

34	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตามอาชีพของมารดา กับประชากรหญิงในภาคใต้ ตามกลุ่มอาชีพ	83
35	จำนวนและการอยุ่ละของประชากรชายในภาคใต้ ที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป จำแนกตามระดับการศึกษา	84
36	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตามระดับการศึกษาของบิดา กับประชากรชายในภาคใต้ที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป ตามระดับการศึกษา	85
37	จำนวนและการอยุ่ละของประชากรหญิงในภาคใต้ ที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป จำแนกตามระดับการศึกษา	86
38	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตามระดับการศึกษาของมารดา กับประชากรหญิงในภาคใต้ที่มี อายุ 45 ปีขึ้นไป ตามระดับการศึกษา	87
39	จำนวนร้อยละของประชากรภาคใต้ จำแนกตามชั้นของรายได้ต่อเดือน ของครอบครัว	88
40	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา กับประชากรในภาคใต้ จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือนของครอบครัว	89
41	จำนวนและการอยุ่ละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ และอิทธิพลที่มีต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชา	90
42	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาส ศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามเพศ	91
43	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาส ศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามประเภทของหลักสูตรที่ศึกษาระดับ มัธยมศึกษา	92

44	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาส ศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา	93
45	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาส ศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของมารดา	94
46	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาส ศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	95
47	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาส ศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา ...	96
48	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาส ศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของบิดา	97
49	เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาส ศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของมารดา ...	98

บทที่ 1

บทนำ

บทนำ

การศึกษาเป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจจากบุคคลในวงการต่าง ๆ เป็นอันมาก เพราะถือว่า การศึกษาเป็นกิจการทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ทั้งในส่วนบุคคลและสังคมโดยรวม (วิจิตร ศรีสัจจ 2518 : 1) ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาในทุก ๆ ด้าน นักเศรษฐศาสตร์ นักการศึกษา ตลอดจนนักวางแผนพัฒนาต่างยอมรับว่า การพัฒนาประเทศจะสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับทรัพยากรมนุษย์ของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ (ชาวัน บัวศรี 2514 : 50) ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การมีกำลังคนที่ได้รับการฝึกฝนอบรมในด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและเพียงพอในทุกระดับแล้ว จะเป็นทรัพยากรที่มีค่าอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ความสามารถในการผลิตจะเพิ่มสูงขึ้นได้ ก็โดยการใ้ทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ถ้าทรัพยากรมนุษย์ของประเทศมีคุณภาพต่ำ การสูญเสียทางเศรษฐกิจย่อมเกิดขึ้นและเป็นภาระแก่สังคมโดยรวม ด้วยเหตุนี้การพัฒนาการศึกษาที่ไม่ได้สัดส่วนกับความต้องการด้านกำลังคน หรือการขาดแคลนแรงงานฝีมือระดับต่าง ๆ ย่อมเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

ประเทศไทยอยู่ในระยะที่จะต้องพัฒนาในทุก ๆ ด้าน แต่ต้องมาประสบปัญหาการขาดกำลังคนในระดับกลางและในระดับสูงบางสาขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกำลังคนในระดับกลางที่จะพัฒนาประเทศ (รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ 2518 : 42 - 43) ซึ่งยังขาดอยู่อีกเป็นจำนวนมาก ๆ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่นิยมเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา แม้มีความต้องการเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้เพราะว่า ประการแรก โครงสร้างของระบบการศึกษาเป็นขั้นบันได การศึกษาในระดับชั้นหนึ่งเป็นเพียงเพื่อไต่เต้าขึ้นไปศึกษาต่อในชั้นต่อไปเรื่อย ๆ จนถึงระดับอุดมศึกษา โดยที่ไม่มีการศึกษาระดับหรือประเภทใดที่มี

ลักษณะเป็นการศึกษาแบบเบ็ดเสร็จ (Terminal Education) ชนิดที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตให้สมศักดิ์ศรีได้ ประการที่สอง ค่านิยมของประชาชนที่เห็นว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือในการยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจ ประการที่สาม การเพิ่มจำนวนของนักเรียนในแต่ละระดับที่มีอัตราสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่สำเร็จประถมศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายมีความแตกต่างกันมาก ท้ายเหตุผลดังกล่าวจึงมีนักเรียนต้องการศึกษาต่อในสถานอุดมศึกษากันมากขึ้น แต่สถานอุดมศึกษาทั้งที่เป็นของรัฐบาลและเอกชนจะรับได้ในปีหนึ่ง ๆ นั้น มีจำนวนค่อนข้างคงตัว หรือถึงจะเพิ่มขึ้นบ้างแต่อัตราการเพิ่มก็ไม่สูงมากนัก จะเห็นได้จากรายงานการสอบคัดเลือกเข้าสถานอุดมศึกษา ในปีการศึกษา 2516 - 2517 (ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ 2518 : 9) และปีการศึกษา 2517 - 2518 (ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ 2519 : 8) ดังสรุปแสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 เปรียบเทียบอัตราการเพิ่มเป็นร้อยละของจำนวนผู้สมัครสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อในสถานอุดมศึกษา จำนวนที่สถานอุดมศึกษาทั่วประเทศรับเข้าศึกษาต่อได้และจำนวนผู้สอบเข้าศึกษาต่อในสถานอุดมศึกษาไม่ได้ ในปีการศึกษา 2516 - 2517 และปีการศึกษา 2517 - 2518

	ปีการศึกษา 2516 - 2517	ปีการศึกษา 2517 - 2518	อัตราการเพิ่ม เป็นร้อยละ
จำนวนผู้สมัครสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อในสถานอุดมศึกษา	41,373	44,182	6.79
จำนวนที่สถานอุดมศึกษาทั่วประเทศรับเข้าศึกษาต่อได้	10,298	10,593	2.86

ตาราง 1 (ต่อ)

	ปีการศึกษา 2516 - 2517	ปีการศึกษา 2517 - 2518	อัตราการเพิ่ม เป็นร้อยละ
จำนวนผู้สอบเข้าศึกษาต่อสถาบัน อุดมศึกษาไม่ได้	24,535	31,139	26.92

- ที่มา : 1. ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
ปีการศึกษา 2516 - 2517 หน้า 9
2. ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
ปีการศึกษา 2517 - 2518 หน้า 8

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า จำนวนผู้สมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบัน
อุดมศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 6.79 แต่จำนวนสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศรับเข้าศึกษาต่อได้
เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.86 และจำนวนผู้สอบเข้าศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษาไม่ได้ เพิ่มขึ้นจากเดิม
ร้อยละ 26.92 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความต้องการของนักเรียนที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
แต่ไม่มีโอกาสที่จะเข้าไปศึกษาเป็นจำนวนมาก

การลงทุนทางการศึกษาในระดับสูง จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรมาก ทั้งในด้านการเงิน
และบุคลากร ซึ่งนับเป็นเรื่องไม่ง่ายนักสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาและมีอัตราการเกิดของ
ประชากรสูงดังเช่นประเทศไทย (วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ 2514 : 20) เพราะการเพิ่ม
ประชากรอย่างรวดเร็วนี้จะก่อให้เกิดปัญหาภายในด้านการพัฒนาการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากมี
ประชากรในวัยเรียนเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา
(อายุ 15 - 24 ปี) ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นอีกไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านคนในช่วงเวลา 4 ปี
(เรณู สุวรรณสิทธิ์ 2514 : 3) แต่เนื่องด้วยประเทศไทยเรามีทรัพยากรจำกัดทั้งทุนทรัพย์

และครูอาจารย์ จึงไม่อาจสร้างสถาบันการศึกษาชั้นสูงให้เพียงพอต่อความต้องการของเยาวชน ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปีได้ รัฐบาลพยายามกระจายโอกาสการศึกษาในชั้นอุดมศึกษาไปยังส่วนต่าง ๆ ของประเทศ โดยจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาค เพื่อให้ประชาชนโดยทั่วไปมีโอกาส ได้เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาชั้นสูงสุดได้มากขึ้น แต่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า โอกาสในการรับบริการการศึกษาของประชาชนชาวไทยหาได้มีอยู่โดยทั่วถึงเทียมกันไม่ และดูเหมือนว่าหากกระตือรือร้นการศึกษายิ่งสูงเพียงใด ความไม่เสมอภาคในโอกาสแห่งการศึกษายิ่งมีมากเพียงนั้น (รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ 2519 : 269) ผู้ที่มีโอกาสได้รับการศึกษาสูงกว่าภาคบังคับ ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะได้เปรียบทางเศรษฐกิจและอยู่ในตัวเมือง ส่วนผู้ที่มีฐานะยากจนหรืออยู่ในชนบท จะมีโอกาสได้เพียงการศึกษาภาคบังคับเท่านั้น (คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา 2518 : 54) จากสถิติจำนวนผู้สมัครคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2512 - 2517 ใต้นั้น ปรากฏว่า เป็นผู้ที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคกลางประมาณร้อยละ 79.16 และในส่วนนี้เป็นกรุงเทพมหานครประมาณร้อยละ 76.52 ส่วนผู้ที่จบในภาคอื่น ๆ เช่น ภาคใต้ประมาณร้อยละ 4.76 ภาคเหนือประมาณร้อยละ 5.88 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณร้อยละ 3.31 ภาคตะวันตกประมาณร้อยละ 3.15 และภาคตะวันออกประมาณร้อยละ 3.18 ในบรรดาผู้ที่สอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้ ส่วนใหญ่บิดามารคามีอาชีพค้าขายและรับราชการ มีเพียงส่วนน้อยที่มาจากครอบครัวเกษตรกรกรรม (รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ 2519 : 298 - 302)

ในภาคใต้มีประชากรทั้งสิ้นร้อยละ 12 ของประชากรทั้งประเทศ มีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาร้อยละ 7 ของจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งหมด มีผู้สมัครสอบเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐร้อยละ 6 ของจำนวนผู้สมัครทั้งหมดและมีผู้สอบเข้าเรียนได้เพียงร้อยละ 5 ของจำนวนผู้สอบเข้าได้ทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีประชากรเพียงร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศ ปรากฏว่า มีนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 59 ของจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมด มีผู้สมัครสอบเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐร้อยละ 70 ของจำนวนผู้สมัครสอบทั้งหมด และมีผู้สอบเข้าเรียน

ได้ถึงร้อยละ 77 ของผู้สอบเข้าได้ทั้งหมด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
ม.ป.ป. : 15 - 16) ทำให้ความแตกต่างของจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและการได้
โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ระหว่างนักเรียนในภาคใต้กับกรุงเทพมหานครอย่างชัดเจน

สำหรับเขตการศึกษา 3 ซึ่งเป็นเขตการศึกษาหนึ่งของภาคใต้ ประกอบด้วยจังหวัด
ต่าง ๆ 5 จังหวัด คือ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง และสงขลา
จากการสำรวจประชากรในปี พ.ศ. 2520 พบว่า เขตการศึกษา 3 มีประชากรทั้งสิ้น
3,250,904 คน ในขณะที่เดียวกัน กรุงเทพมหานครมีประชากรทั้งสิ้น 4,742,774 คน
(กรมการปกครอง 2521 : 1 - 29) ส่วนด้านจำนวนสถานอุดมศึกษา ซึ่งมีทั้งหมดทั่ว
ประเทศจำนวน 228 แห่งนั้น เป็นสถานอุดมศึกษาที่อยู่ในกรุงเทพมหานครเสีย 72 แห่ง แต่อยู่
ในเขตการศึกษา 3 เพียง 19 แห่งเท่านั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2520 :
284) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจำนวนสถานอุดมศึกษา ระหว่างกรุงเทพมหานครกับเขตการศึกษา 3
มีความแตกต่างกันมาก ทั้ง ๆ ที่มีประชากรใกล้เคียงกัน

จากสภาพดังกล่าว สามารถสรุปปัญหาของเขตการศึกษา 3 ได้สองประการคือ
ประการที่หนึ่ง นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 3 เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาน้อย
เมื่อเปรียบเทียบกับกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีประชากรใกล้เคียงกัน ประการที่สอง สถาน
อุดมศึกษาที่มีอยู่ในเขตการศึกษา 3 จำนวน 19 แห่งนั้น นับว่าน้อยไปเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวน
สถานอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จึงมีผลต่อความต้องการศึกษาและได้โอกาสศึกษาในระดับ
อุดมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 3 ดังกล่าว

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะศึกษาถึงความต้องการและการได้โอกาสศึกษา
ในระดับอุดมศึกษา เขตการศึกษา 3 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับ
ความต้องการของสังคมและเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมในโอกาสทางการศึกษายิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการค้นคว้า

ความมุ่งหมายทั่วไป

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะการแจ่มแจ้งของความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่าและนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับอุดมศึกษาในเขตการศึกษา 3 ว่ามีลักษณะอย่างไรและมีความสอดคล้องต้องกันเพียงใด

ความมุ่งหมายเฉพาะ

การศึกษาเรื่องความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาการกระจายลักษณะสถานภาพของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่าในเขตการศึกษา 3 ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ในเขตการศึกษา 3 ตามลักษณะสถานภาพที่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ในเขตการศึกษา 3 ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

การศึกษาเรื่องการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาการกระจายลักษณะสถานภาพของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับอุดมศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตการศึกษา 3
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตการศึกษา 3

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยเรื่องความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตการศึกษา 3 แสดงให้เห็นภาพรวมของความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและการได้

โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและวางแผนการศึกษา ใช้เป็นดัชนีประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย วางแผน และจัดการศึกษา ให้สภาพการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประชากรกลุ่มต่าง ๆ สอดคล้องกับความต้องการศึกษา และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เช่น การกำหนดนโยบายการรับเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา การกระจายสถานอุดมศึกษา การเพิ่มหรือลดสาขาวิชาในสถาบันอุดมศึกษา การจัดสรรทุนการศึกษา การกำหนดจำนวนเพื่อรับเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาและสาขาวิชาต่าง ๆ นอกจากนี้ยังใช้ประกอบการแนะแนวการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

1. ประชากรเพื่อศึกษาความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา คือ
 - 1.1 นักเรียนซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้น ม.ศ.5 ปีการศึกษา 2521 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขตการศึกษา 3
 - 1.2 นักเรียนซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้น ป.วช. ปีการศึกษา 2521 ในโรงเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษา วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา และโรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขตการศึกษา 3
 - 1.3 นักเรียนซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้น ป.กศ.ปีที่ 2 ปีการศึกษา 2521 ในวิทยาลัยครู ในเขตการศึกษา 3
2. ประชากรเพื่อศึกษาการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา คือ
 - 2.1 นักศึกษาซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้น ป.กศ.ชั้นสูงปีที่ 1 ปีการศึกษา 2521 ในวิทยาลัยครูและวิทยาลัยพลศึกษา ในเขตการศึกษา 3
 - 2.2 นักศึกษาซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้น ป.วส.ปีที่ 1 ปีการศึกษา 2521 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 3

2.3 นักศึกษาที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2521 ในวิทยาลัยพยาบาล ในเขตการศึกษา 3

2.4 นักศึกษาซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2521 ในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตการศึกษา 3

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาความต้องการศึกษา เป็นนักเรียนที่มีภูมิลำเนาในเขตการศึกษา 3 เป็นส่วนใหญ่ แต่กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาการได้โอกาสศึกษา เป็นนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตการศึกษา 3 ซึ่งอาจจะมีภูมิลำเนาในเขตการศึกษาอื่น

ตัวแปรที่จะศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ศึกษาเรื่องความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1. ตัวแปรต้น

- 1.1 เพศ
- 1.2 ประเภทของหลักสูตรที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษา
- 1.3 อาชีพของบิดามารดา
- 1.4 รายได้ของบิดามารดา
- 1.5 ระดับการศึกษาของบิดามารดา
- 1.6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษา

2. ตัวแปรตาม

2.1 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ศึกษาเรื่องการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1. เพศ
2. ประเภทของหลักสูตรที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษา
3. อาชีพของบิดามารดา
4. รายได้ของบิดามารดา
5. ระดับการศึกษาของบิดามารดา
6. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการได้โอกาสศึกษา

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ในปีการศึกษา 2521 มีส่วนการกระจายตามลักษณะสถานภาพคล้ายคลึงกับส่วนในการศึกษา 2520
2. ส่วนของประชากรตามลักษณะสถานภาพในปี พ.ศ. 2521 มีลักษณะคล้ายคลึงกับส่วนของประชากรที่ปรากฏจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

1. ความต้องการศึกษา หมายถึง ความประสงค์ที่จะเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ในเขตการศึกษา 3 โดยพิจารณาความถี่ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
2. การได้โอกาสศึกษา หมายถึง การได้ศึกษาชั้นปีที่ 1 ในระดับอุดมศึกษาของสถานศึกษาในเขตการศึกษา 3 โดยพิจารณาความถี่ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
3. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ของสถานศึกษาในเขตการศึกษา 3
4. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนชั้นปีที่ 1 ในระดับอุดมศึกษา ของสถานศึกษาในเขตการศึกษา 3
5. ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า หมายถึง ชั้นสูงสุดของหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา ได้แก่ ม.ศ.5 ของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ป.กศ.ปีที่ 2 ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา และ ป.วช. ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
6. หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ป.วช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.)

7. ระดับอุดมศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาที่จัดต่อจากชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า

8. ชั้นปีที่ 1 ในระดับอุดมศึกษา หมายถึง ชั้นต้นสุดของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

ในเขตการศึกษา 3

8.1 ชั้นปีที่ 1 ของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

8.2 ชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัยพยาบาล

8.3 ป.กศ.ชั้นสูงปีที่ 1 ของวิทยาลัยครู และวิทยาลัยพลศึกษา

8.4 ป.วส.ปีที่ 1 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีและ

อาชีวศึกษา และวิทยาลัยเกษตรกรรม

9. สถาบันอุดมศึกษาในเขตการศึกษา 3 หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่ตั้งอยู่ในเขตการศึกษา 3 จำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

9.1 มหาวิทยาลัย คือ

9.1.1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

9.1.2 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตสงขลา

9.2 วิทยาลัย คือ

9.2.1 วิทยาลัยครูสงขลา

9.2.2 วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช

9.2.3 วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี

9.2.4 วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชุมพร

9.2.5 วิทยาลัยพยาบาลสงขลา

9.2.6 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคภาคใต้

9.2.7 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตรกรรม

นครศรีธรรมราช

9.2.8 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา วิทยาเขต 1

9.2.9 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา วิทยาเขต 2

9.2.10 วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช วิทยาเขต 1

9.2.11 วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช วิทยาเขต 2

9.2.12 วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช วิทยาเขต 3

9.2.13 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี วิทยาเขต 1

9.2.14 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี วิทยาเขต 2

9.2.15 วิทยาลัยเกษตรกรรมชุมพร

9.3.16 วิทยาลัยเกษตรกรรมสงขลา

9.3.17 วิทยาลัยเกษตรกรรมสุราษฎร์ธานี

10. เขตการศึกษา 3 ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช

พัทลุง สงขลา

11. สถานภาพ หมายถึงลักษณะส่วนตัวของนักเรียนหรือนักศึกษาที่ติดตัวมาและได้จากภาวะแวดล้อมทางครอบครัว สังคม และเศรษฐกิจ ได้แก่ เพศ ประเภทของหลักสูตรที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษา อาชีพของบิดามารดา รายได้ของบิดามารดา และระดับการศึกษาของบิดามารดา

12. ปัจจัยที่มีอิทธิพล หมายถึง สิ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษา เกี่ยวกับความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา อันได้แก่ บิดามารดา เพื่อน ครู อาจารย์ ความมีหน้ามตาทางสังคม ความยากง่ายในการเรียน จำนวนผู้สอบกัเลือกเข้าสาขานั้น ๆ และโอกาสในการทำงาน

13. อาชีพของบิดามารดา หมายถึง ลักษณะการประกอบอาชีพของบิดามารดา โดยแบ่งออกเป็น

13.1 รับราชการหรือข้าราชการบำนาญ

13.2 พนักงานรัฐวิสาหกิจ

13.3 พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน

13.4 เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว

13.5 เกษตรกร ประมง

13.6 ห้างร้าน

14. รายได้ของบิดามารดา หมายถึง รายได้ต่อเนื่องของบิดาและรายได้ต่อเนื่องของมารดา โดยแบ่งได้ดังนี้

14.1 ไม่มีรายได้

14.2 รายได้ต่ำกว่า 500 บาท

14.3 รายได้ตั้งแต่ 500 ถึง 1,000 บาท

14.4 รายได้ตั้งแต่ 1,001 ถึง 2,000 บาท

14.5 รายได้ตั้งแต่ 2,001 ถึง 3,000 บาท

14.6 รายได้ตั้งแต่ 3,001 ถึง 5,000 บาท

14.7 รายได้ตั้งแต่ 5,001 ถึง 7,000 บาท

14.8 รายได้มากกว่า 7,000 บาท

15. ระดับการศึกษาของบิดามารดา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดามารดา โดยแบ่งออกเป็น

15.1 ไม่รู้หนังสือ

15.2 ป.4 หรือต่ำกว่า

15.3 ป.7 หรือ ม.3 เติม

15.4 ม.ศ.3 หรือ ม.6 เติม

15.5 ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เติม หรือเทียบเท่า

15.6 อนุปริญญา หรือเทียบเท่า

15.7 ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า

15.8 สูงกว่าปริญญาตรี

16. สาขาวิชา หมายถึง สาขาวิชาที่ผู้ยื่นสโก แบ่งไว้ 9 สาขา คือ

16.1 เกษตรศาสตร์ ได้แก่ พืชสวน วนศาสตร์ ประมง ฟาร์มโคนม

สัตวแพทยศาสตร์

16.2 นิติศาสตร์ ได้แก่ วิชาเกี่ยวกับกฎหมายต่าง ๆ

16.3 แพทยศาสตร์ ได้แก่ วิชากายวิภาคศาสตร์ ทนต์แพทยศาสตร์
แพทยศาสตร์ พยาบาลฉุกเฉินการแพทย์ เภสัชกรรมศาสตร์ กายภาพบำบัด สาธารณสุขศาสตร์

16.4 มนุษยศาสตร์ ได้แก่ วิชาโบราณคดี ประวัติศาสตร์ ภาษาศาสตร์
บรรณารักษศาสตร์ ปรัชญา จิตวิทยา ภาษาศาสตร์ อักษรศาสตร์

16.5 วิศวกรรมศาสตร์ ได้แก่ วิชาสถาปัตยกรรม วิศวกรรม ประติมากรรม
วาทะศิลป์ การละคร

16.6 วิทยาศาสตร์ ได้แก่ วิชาดาราศาสตร์ นักเทววิทยา ชีวเคมี
ชีววิทยา พฤกษศาสตร์ เคมี ภูมิวิทยา ธรณีวิทยา คณิตศาสตร์ อุตุนิยมวิทยา ฟิสิกส์
สัตววิทยา

16.7 วิศวกรรมศาสตร์ ได้แก่ วิชา วิทยาศาสตร์ประยุกต์ วิศวกรรมก่อสร้าง
วิศวกรรมสำรวจ วิศวกรรมเหมืองแร่

16.8 ศึกษาศาสตร์ ได้แก่ วิชาการศึกษา พลศึกษา

16.9 สังคมศาสตร์ ได้แก่ วิชาการธนาคาร พณิชยศาสตร์และการบัญชี
รัฐศาสตร์การทูต ภูมิศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ วารสารศาสตร์
รัฐประศาสนศาสตร์ สังคมวิทยา เศรษฐศาสตร์ สถิติ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความต้องการการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ที่น่าจะกล่าวถึงเพื่อประโยชน์ในการศึกษา มีดังนี้

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความต้องการศึกษา

องค์ประกอบที่นับว่าสำคัญและมีผลต่อความต้องการศึกษาประการหนึ่งคือ อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ดังผลการวิจัยของกรมสามัญศึกษา พบว่า อาชีพของบิดามารดามีผลต่อการศึกษาของบุตร บิดามารดาของนักเรียนที่มีอาชีพทางการ เกษตร และอาชีพรับจ้างเป็นกรรมกร ส่วนใหญ่มีความต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาค่ำ คือต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาจบเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 7 เท่านั้น ส่วนบิดามารดาของนักเรียนที่มีอาชีพค้าขายหรือรับราชการ ส่วนใหญ่มุ่งหวังให้บุตรได้รับการศึกษาในระดับสูง (กรมสามัญศึกษา 2519 : 11 - 12) สำหรับ สมพงษ์ มั่นระวัง ได้ศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพ ของนักเรียนชั้น ม.ศ.3 ในจังหวัดสุโขทัย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพทางการเกษตร จะเลือกเรียนต่อสายอาชีพมากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายครูและข้าราชการอื่น ๆ (สมพงษ์ มั่นระวัง 2513 : 161) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ มอริสัน ซึ่งได้ศึกษาเรื่องคุณสมบัติบางประการของนักเรียนชั้นมัธยมปลายกับการเลือกศึกษาต่อ โดยได้ถามตัวอย่างจากนักเรียนชั้นมัธยมปลายในรัฐไอโอวา 25,000 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่บิดามารดามีอาชีพชั้นสูงส่วนมากจะเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ส่วนนักเรียนที่บิดามารดามีวิชาชีพระดับไม่ชำนาญงาน (Unskilled Group) จะเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนพณิชยการหรือเทคนิค (Morrison. 1968 : 1678)

นอกจากนี้เกี่ยวกับระดับการศึกษาของบิดามารดา ก็เป็นองค์ประกอบสำคัญและมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเลือกอาชีพของนักเรียน (Eaddy. 1969 : 2958 - 2959)

ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ มอริสัน พบว่า นักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง ส่วนมากจะเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ส่วนนักเรียนที่บิดามารดาสำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมปลาย จะเลือกศึกษาในโรงเรียนพณิชยการ หรือเทคนิค (Morrison.1968 : 1678)

จันทนา นนทิกร ไทวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของนักเรียนที่มีโอกาสศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในภาคกลาง ผลปรากฏว่า ผู้ปกครองของนักเรียน ม.ก.3 มีการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวนร้อยละ 75.9 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจำนวนร้อยละ 17.8 และสำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพียงร้อยละ 7.3 (จันทนา นนทิกร 2521 : 51) ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิศิษฐ์ นาจำปา ได้วิจัยการไต่โอกาสศึกษาต่อในชั้น ม.ก.4 ผลปรากฏว่า นักเรียนชั้น ม.ก.4 มีจำนวนสัปดาห์เมื่อแยกระดับการศึกษาของผู้ปกครองแล้ว สัปดาห์ระดับการศึกษาของประชากรกับผู้ปกครองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (วิศิษฐ์ นาจำปา 2521 : 50)

นอกจากระดับการศึกษาของบิดามารดาแล้ว องค์ประกอบที่สำคัญอีกด้านหนึ่งคือ รายได้ของบิดามารดา จากการวิจัยของ จุฬารณ วรสุมนต์ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของบิดามารดากับการเลือกอาชีพของนักเรียน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่เลือกอาชีพบริการ บิดามารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ และมีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 2,000 - 2,500 บาท นักเรียนที่เลือกอาชีพเกี่ยวกับธุรกิจ บิดามารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 1,501 - 3,000 บาท นักเรียนที่เลือกอาชีพองค์การต่าง ๆ บิดามารดามีการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือน 4,000 บาทขึ้นไป นักเรียนที่เลือกอาชีพเทคโนโลยี บิดามารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 2,000 - 2,500 บาท นักเรียนที่เลือกอาชีพกลางแจ้ง บิดามารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 1,000 - 2,500 บาท นักเรียนที่เลือกอาชีพวัฒนธรรม บิดามารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 2,000 - 3,000 บาท นักเรียนที่เลือกอาชีพศิลปะและการบันเทิง บิดามารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 1,500 - 3,000 บาท (จุฬารณ วรสุมนต์ 2514 : 58 - 59)

จุฬพล หนิมพานิช ได้วิจัยเรื่องแผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียน ม.ศ.5 ผลปรากฏว่า นักเรียนที่บิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกัน จะมีแผนการศึกษาต่อและแผนการประกอบอาชีพแตกต่างกัน (จุฬพล หนิมพานิช 2517 : 166)

เกี่ยวกับอิทธิพลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและเลือกอาชีพ บิดามารดาหรือผู้ปกครอง นับว่ามีอิทธิพลอย่างมาก ถึงผลการวิจัยของ อัดดี ที่ได้ศึกษาเพื่อจัดทำคัมภีร์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนเกษตรกรรมในรัฐลุยเซียนา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล จากนักเรียน 741 คน ผลปรากฏว่า บิดามารดามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพและการศึกษาต่อของเด็ก รองลงมาคือเพื่อน ญาติและบุคคลที่มีชื่อเสียงในอาชีพ (Eaddy. 1969 : 2959) ผลการวิจัยสอดคล้องกับการวิจัยของ คอบบิ้นส์ ที่ได้ศึกษาเรื่องความปรารถนาและความมุ่งหวังทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนมัธยมปลาย โดยใช้จำนวนนักเรียน 492 คน จากมณฑลในรัฐลุยเซียนา ผลปรากฏว่า ครอบครัวมีอิทธิพลต่อความปรารถนาและความมุ่งหวังทางการศึกษาและอาชีพมาก บิดาจะมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ มารดามีอิทธิพลต่อการศึกษาต่อ ส่วนเพื่อน ๆ มีอิทธิพลรองลงมา การเลือกอาชีพของนักเรียนจะขึ้นอยู่กับความพอใจ ความสนใจ ค่าจ้างและลักษณะของงาน (Dobbins. 1969 : 2958)

มีปัจจัยอีกด้านหนึ่งคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อ ดังที่ เอิร์คแมน ได้ทำการศึกษาและพบว่า แนวโน้มการเลือกอาชีพนั้นมีความแตกต่างกันไปตามระดับของสติปัญญา นักเรียนส่วนมากจะรู้ว่าตนเองมีความสามารถในระดับไหนและจะพยายามเลือกเรียนและเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับความสามารถของตน (Erdman. 1957 : 2497) สำหรับการวิจัยของ แบลคเบอร์น พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความคาดหวังเกี่ยวกับอาชีพสูงและมีความปรารถนาในอาชีพสูง (Blackburn. 1975 : 4152)

การวิจัยในประเทศยังชี้ให้เห็นถึงความต้องการเลือกเรียนในแต่ละสาขาวิชา สำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ดังการวิจัยของ วาร์ฟี อัลธีร์ว็ธน์ ได้ศึกษาเรื่องตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเหนือจำนวน 504 คน ผลการศึกษพบว่า ความสามารถทางการเรียนมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ

นักเรียนที่สอบได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป จะเลือกอาชีพแพทย์ วิศวกรและเภสัชกร
 นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่าร้อยละ 70 จะเลือกอาชีพเหล่านั้นบ้างเล็กน้อย นอกจากนั้น
 จะเลือกอาชีพครู นักบัญชี นักสังคมสงเคราะห์ และนักธุรกิจ (วารุณี อัสวีรัตน์ 2512 :
 133 - 134)

สมุทร นุชนาถ ได้ศึกษาถึงความต้องการทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
 ปีที่ 5 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
มีค่านิยมสูงสุดต่อวิชาแพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และรัฐศาสตร์ ตามลำดับ ส่วนนักเรียน
ที่มีผลการเรียนต่ำและปานกลางมีค่านิยมต่อวิชาไม่แตกต่างกัน คือมีค่านิยมสูงสุดต่อวิชารัฐศาสตร์
นิติศาสตร์ และเกษตรศาสตร์ ตามลำดับ (สมุทร นุชนาถ 2514 : 108 - 114) และ
 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับที่ ทศนีย์ บุตรากิจ ได้ศึกษาค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเหนือของประเทศไทย พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
 เลือกเรียนวิชาแพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนปานกลางและต่ำเลือกเรียนมากที่สุดใ้ในวิชารัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ และเกษตรศาสตร์
 (ทศนีย์ บุตรากิจ 2514 : 87 - 93) นอกจากนั้นยังสัมพันธ์กับที่ ถนน อินทรกำเนต
 ได้ศึกษาถึงค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ พบว่า
 กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนระหว่าง ร้อยละ 80 - 90 เลือกเรียนวิชาแพทย์เป็นอันดับหนึ่ง
 รองลงมาได้แก่วิชาวิทยาศาสตร์ และเกษตรศาสตร์ กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนระหว่าง
 ร้อยละ 65 - 79 เลือกเรียนรัฐศาสตร์เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่เกษตรศาสตร์
 นิติศาสตร์และการศึกษา กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนระหว่าง ร้อยละ 50 - 60 เลือกเรียน
 ศึกษานิเทศศาสตร์เป็นอันดับหนึ่ง รัฐศาสตร์ การศึกษาและเกษตรศาสตร์ เป็นอันดับรองลงมา
 (ถนน อินทรกำเนต 2514 : 94 - 97)

องค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อความต้องการการศึกษา คือ เพศ ในการกำหนด
คุณสมบัติของนักศึกษา เพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย จะมีบางสาขาวิชาที่กำหนดรับเฉพาะ
ชาย หรือ หญิง เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สาขาเตรียมแพทย์ สาขาวิชาสหกรณ์
และสาขาวิชาวนศาสตร์ กำหนดรับเฉพาะชาย ส่วนสาขาวิชาพยาบาลของมหาวิทยาลัยมหิดล

และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำหนดรับเฉพาะหญิง (ประกาศและคำแนะนำในการสอบ
คัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2521 - 2522, 2521 :
20 - 22)

สามารถ คงสัจย์ ได้ศึกษาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัด
สิงห์บุรี ผลปรากฏว่า นักเรียนชายแผนกวิทยาศาสตร์เลือกเรียนวิศวกรรมศาสตร์และรัฐศาสตร์
มากที่สุด นักเรียนหญิงแผนกวิทยาศาสตร์เลือกเรียนวิทยาศาสตร์ การพยาบาล การศึกษา
มากที่สุด สำหรับแผนกศิลป์ นักเรียนชายเลือกเรียนอักษรศาสตร์ นักเรียนหญิงเลือกเรียน
การพยาบาล นิติศาสตร์ อักษรศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (สามารถ คงสัจย์ 2517 : 53)
ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ เทอศศักดิ์ รัตนเมธี ซึ่งสำรวจในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า
นักเรียนชายแผนกวิทยาศาสตร์เลือกเรียนวิศวกรรมศาสตร์มากที่สุด นักเรียนหญิงแผนก
วิทยาศาสตร์เลือกเรียนพลศึกษาและการบัญชีมากที่สุด ส่วนแผนกศิลป์ นักเรียนชาย
เลือกเรียนครุศาสตร์และนักเรียนหญิงก็เลือกเรียนครุศาสตร์มากที่สุด (เทอศศักดิ์ รัตนเมธี 2507 : 39)

นอกจากนั้น ถนน อินทระกานิก ได้วิจัยเกี่ยวกับค่านิยมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5 ใน 14 จังหวัดภาคใต้ พบว่า เมื่อพิจารณาถึง เพศ ปรากฏว่านักเรียนชายเลือก
เรียนเกษตรศาสตร์เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาตามลำดับคือ รัฐศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์และ
วิทยาศาสตร์ ส่วนนักเรียนหญิงเลือกเรียนครุเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ พยาบาลและศิลปศาสตร์
(ถนน อินทระกานิก 2514 : 101 - 104) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูถิ่น จุลทรัพย์
ซึ่งได้สำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา พบว่า นักเรียนหญิงเลือกเรียนครุมากที่สุด คือร้อยละ 20.21 รองลงมา
คือพยาบาล ร้อยละ 19.15 ส่วนนักเรียนชายเลือกเรียนวิศวกรรมศาสตร์มากที่สุด คือร้อยละ
20.56 รองลงมาคือเกษตรศาสตร์ ร้อยละ 17.66 (ชูถิ่น จุลทรัพย์ 2509 : 58)

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและการเลือกสถาบันที่จะ
ศึกษาแล้ว นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาทั้งแผนกวิทยาศาสตร์และ
แผนกศิลป์ ต้องการศึกษาคือคิดเป็นร้อยละ 100.00 สถาบันที่นักเรียนแผนกวิทยาศาสตร์

ต้องการศึกษามากที่สุดคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (สุชาติ อุกฤษ 2519 : 32 - 33) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน พิษณุโลกพิทยาคม มีความต้องการที่จะศึกษาต่อในชั้นอุดมศึกษา ร้อยละ 80.57 สถาบันที่เลือก เรียนต่อมากที่สุดคือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รองลงมาคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ ส่วนมากต้องการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาส่วนภูมิภาค ซึ่งได้ให้เหตุผลว่า เพราะการคมนาคม สะดวก ไม่แออัด ค่าครองชีพถูก ส่วนนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในส่วนกลางได้ให้เหตุผลว่า เพราะมีอาจารย์ดี อุปกรณ์การสอนครบครันและมีสถานที่ค้นคว้าหาความรู้ได้มากกว่าส่วนภูมิภาค (ชนะ คุ้มทอง 2519 : 31 - 32)

นอกจากนั้น สามารถ คงสัจย์ ได้ศึกษาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 ในจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า นักเรียนส่วนมากมีความต้องการที่จะสมัครสอบคัดเลือกเข้า ศึกษาต่อในชั้นอุดมศึกษามากถึงร้อยละ 90.99 สถาบันอุดมศึกษาที่ต้องการศึกษามากที่สุดคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สามารถ คงสัจย์ 2517 : 52 - 53) สำหรับการศึกษาค้นคว้า ต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพิชยการสามเสน ของ ณัฏริรา เกษสาคร พบว่า นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 78.00 ส่วนนักเรียนที่ไม่ ต้องการศึกษาค้นคว้าแต่มีความหวังที่จะศึกษาต่อในภายหลังหน้าเมื่อมีโอกาส ร้อยละ 52.27 ของผู้ที่ ไม่ต้องการศึกษาทันทีที่จบการศึกษา ส่วนสถาบันที่ต้องการศึกษามากที่สุดคือ วิทยาลัยพิชยการ ของรัฐบาล รองลงมาได้แก่ มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยพิชยการของเอกชน (ณัฏริรา เกษสาคร 2519 : 31 - 32)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้โอกาสศึกษา

สภาพแวดล้อมในโรงเรียนและถิ่นที่อยู่ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังหรือความ ต้องการและการได้โอกาสศึกษาของนักเรียนอย่างมาก ดังปรากฏในผลการวิจัยของ เจนคส์ ซึ่งพบว่า ผู้ที่โตเรียนในโรงเรียนที่ดีจะมีความคาดหวังในชีวิตสูงและมีโอกาสได้เข้าศึกษาต่อ ในระดับสูงมากกว่าผู้ที่เรียนในโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมไม่ดี (Jencks. 1971 : 71)

และจากการสำรวจของยูเนสโก พบว่า สถานศึกษาที่อยู่ในชนบทส่วนใหญ่มีคุณภาพต่ำกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับสถานศึกษาที่อยู่ในเมือง ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาในชนบทมักจะขาดครูที่มีวุฒิและความถนัดในการสอน ขาดวัสดุอุปกรณ์การสอน ขาดการบริหารที่ดีและได้รับการสนับสนุนในด้านงบประมาณน้อย ซึ่งผิดกับสถานศึกษาในเมืองจะมีหลาย ๆ อย่างพร้อมต่อการที่จะเอื้ออำนวยในการจัดการศึกษา จึงทำให้โรงเรียนในเมืองมีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนในชนบท (UNESCO. 1961 : 5) จากข้อสรุปอันนี้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในด้านคุณภาพของการศึกษาที่มีผลอย่างสำคัญต่อโอกาสในการศึกษาของนักเรียน แม้ในกรณีเด็กที่มีสติปัญญาและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวทัดเทียมกัน หากได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพต่างกัน โอกาสที่จะศึกษาต่อก็ย่อมแตกต่างกันด้วย (รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ 2519 : 293) และจากการศึกษาของ สทอวี พบว่า จำนวนนักเรียนที่ได้เข้าศึกษาในวิทยาลัย มีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับคุณภาพของโรงเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (Story. อ้างอิงมาจาก Wolfle. 1969 : 217) ทั้งนี้ย่อมแสดงให้เห็นว่าคุณภาพของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่จัดให้ มีส่วนสำคัญต่อโอกาสทางการศึกษาระดับที่สูงขึ้นไป

เกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งต่อการได้โอกาสในการศึกษา ซึ่งจากการศึกษาของ ยูเนสโก พบว่า สาเหตุที่ทำให้กลุ่มประชากรในทวีปเอเชีย 15 ประเทศ ซึ่งมีประมาณ 130 ล้านคน มีจำนวนผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออกถึง 5 ใน 10 คน โดยเฉพาะในประเทศลาว อัฟกานิสถานและเนปาล มีถึง 7 - 8 คนใน 10 คน ที่อ่านหนังสือไม่ออก ซึ่งเกิดจากความยากจนและชนชั้นของสังคม มีประเทศต่าง ๆ หลายประเทศในทวีปเอเชีย ที่มีกำลังเงินไม่เพียงพอที่จะใช้จ่ายเพื่อการศึกษาให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง นอกจากพวกที่อยู่ในสังคมชั้นสูง จึงมีโอกาสดำเนินการมากกว่าผู้ที่อยู่ในสังคมชั้นต่ำ และผู้ที่อยู่ในสังคมต่างกันก็มักจะประสบความสำเร็จในการศึกษาต่างกัน (อ้างอิงมาจาก ศรีเพ็ญ สุภพิทยกุล 2518 : 6) ดังปรากฏผลการวิจัยในสหรัฐอเมริกา พบว่า โอกาสการเข้าศึกษาต่อยังขึ้นอยู่กับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นสำคัญ (นิโคลัส เบนเนทท์ 2515 : 51)

เพื่อแสดงให้เห็นยิ่งขึ้น ถึงรายงานการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบัน การศึกษาชั้นอุดมศึกษาของประเทศไทย ระหว่างปีการศึกษา 2512 - 2516 พบว่า จำนวน ผู้มีสิทธิเข้าศึกษาในแต่ละปีนั้น มาจากกลุ่มที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพค้าขายและมีภูมิลำเนา อยู่ในส่วนกลางมากที่สุด โดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร กลุ่มที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพ เกษตรกรรม มีภูมิลำเนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันตก น้อยที่สุด (สำนักงาน สภาการศึกษาแห่งชาติ 2513 : 6, 2514 : 11) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2515 : 11, 2516 : 25 - 32) ซึ่งลักษณะเช่นนี้ก็ไม่แตกต่างจากสัดส่วนของผู้ที่ได้เข้าศึกษา ระดับวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา เมื่อปี ค.ศ.1950 เทาโพนิก (Wolfle. 1969 : 232)

เคราสส์ ได้ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำกับกลุ่มชนที่มี ฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง พบว่า จำนวนเด็กในกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางมี แนวโน้มที่ต้องการศึกษาสูงกว่ากลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ (Krauss. 1964 : 868) และ ยังสัมพันธ์กับการศึกษาของ ฮาร์บิสัน และ ไมเออร์ ที่พบว่าเด็กวัยรุ่นในช่วง 15 - 19 ปี จากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงจะมีการศึกษาต่อโดยไม่หยุดชะงัก เด็กที่อยู่ในครอบครัว ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาต่อ เพราะต้องออกจากโรงเรียนมาทำงานเพื่อ หารายได้ (Harbison and Myers. 1964 : 11)

นอกจากนี้จากการประชุมกลุ่มละตินอเมริกัน ในปี ค.ศ.1936 กล่าวถึงปัญหาทางด้าน สังคมและเศรษฐกิจที่มีส่วนสัมพันธ์กับความไม่เท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษาของนักเรียน ในเม็กซิโก สรุปได้ว่า ปัจจัยสำคัญคือ ระดับทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของครอบครัว ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียน (Brimer and Pauli. 1971 : 37) และต่อมา ปินา ได้ศึกษาเกี่ยวกับอุปสรรคในการจัดการศึกษา และความไม่เท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษาของนักเรียน พบว่า มาจากความแตกต่าง ระหว่างภูมิหลังทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ความสามารถที่จะเข้าศึกษาต่อและความต้องการ ที่จะเข้าศึกษาของนักเรียนเอง (Pena. อ้างอิงมาจาก จันทนา นนทิกโร 2521 : 22)

นอกจากฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมแล้ว การศึกษาและอาชีพของบิดามารดาหรือ ผู้ปกครอง ยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับโอกาสทางการศึกษาของบุตร ดังที่ เอลเดอร์ พบว่า

ระดับการศึกษาของบิดามารดามีความสัมพันธ์ต่อโอกาสทางการศึกษาของบุตร กล่าวคือ บิดามารดาที่ได้รับการศึกษาในระดับสูง บุตรมักมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงด้วย (Elder. 1965 : 85) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการวิจัยของ ขวัญใจ เลอจันทร์ ซึ่งพบว่า การศึกษาของบุตรมีความสัมพันธ์กับการศึกษาของบิดา คือถ้าบิดามีการศึกษาสูงมีแนวโน้มจะส่งบุตรให้ได้รับการศึกษาสูงด้วย (ขวัญใจ เลอจันทร์ 2514 : 52)

จากการวิจัยของ ฟลาวด์ และ ฮัลเซย์ พบว่า โอกาสในการศึกษาต่อระดับวิทยาลัย (Four Year College) ของผู้ที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (High School Senior) หรือโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้น ผู้ที่สติปัญญาอยู่ในระดับเดียวกัน แต่อยู่ในชนชั้นของสังคมที่แตกต่างกัน ก็มีโอกาสเข้าศึกษาในวิทยาลัยต่างกัน ผู้ที่อยู่ในสังคมวิชาชีพชั้นสูงมักมีโอกาสสูงกว่าผู้ที่อยู่ในสังคมวิชาชีพต่ำ (Floud and Halsey. 1969 : 213)

องค์ประกอบที่สำคัญอีกด้านหนึ่งคือ ภูมิฐานะหรือสิ่งแวดล้อมทางสังคม ซึ่ง วารุณี อัสธีรวัจน์ สุนี ทนสารสมบัติ ฉนวน กิริติรักษกุล และ ชิดารัตน์ บุญนุช ได้ทำการวิจัย เรื่องตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ตามลำดับ พบว่า ภูมิฐานะหรือสภาพแวดล้อมของสังคมมีส่วนต่อการเลือกแนวทางศึกษาต่อเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต (วารุณี อัสธีรวัจน์ 2512 : 133 - 134) (สุนี ทนสารสมบัติ 2512 : 129 - 130) (ฉนวน กิริติรักษกุล 2512 : 108 - 109) (ชิดารัตน์ บุญนุช 2512 : 100 - 101)

จากการวิจัยของ ศรีเพ็ญ สุภพิทยากุล เรื่องโอกาสการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ของผู้สำเร็จมัธยมศึกษาจากส่วนภูมิภาค ผลปรากฏว่า โอกาสสอบคัดเลือกได้ของผู้สำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 5 จากส่วนภูมิภาค ต่ำกว่าโอกาสที่ควรเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และต่ำกว่าโอกาสสอบคัดเลือกได้ของผู้สำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 5 จากส่วนกลาง โดยเฉพาะผู้สำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มัธยมศึกษาปีที่ 5 จากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก โอกาสสอบคัดเลือกได้ของผู้มีภูมิลำเนาในส่วนภูมิภาคต่ำกว่าโอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และต่ำกว่าโอกาสสอบคัดเลือกได้ของผู้มีภูมิลำเนาในส่วนกลาง

สำหรับจำนวนผู้มีสิทธิเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่สำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 5 จากส่วนกลางและมีบิดามารดาประกอบอาชีพค้าขายมีเพียงส่วนน้อยที่มีภูมิลำเนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีบิดามารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ศรีเพ็ญ ฤทธิพิทยากุล 2518 : 82 - 85)

ในปี ค.ศ. 1970 องค์การร่วมมือทางเศรษฐกิจและพัฒนา ได้ศึกษาเรื่องความเสมอภาคทางการศึกษา และกล่าวถึงผลการวิจัยสถานการณ์ทางการศึกษาของประเทศสมาชิก 19 ประเทศ ซึ่งกระจายอยู่ในทวีปอเมริกาเหนือ ยุโรป เอเชีย มีทั้งประเทศขนาดใหญ่และประเทศขนาดเล็กว่าลักษณะของสังคมที่ต่างกันจะมีผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนอย่างยิ่ง นักเรียนที่มาจากชนชั้นยากจนเข้าเรียนด้วยความขัดสน จะมีผลการเรียนต่ำและอัตราการออกกลางคันสูง นอกจากนี้ ลักษณะของสังคมดังกล่าวยังมีผลต่อโอกาสที่นักเรียนจะได้เรียนสูงอีกด้วย ทั้งนี้เพราะทัศนคติของกลุ่มสังคมแต่ละกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดกันมา มีผลต่อแรงจูงใจในการศึกษา และเป็นตัวช่วยให้นักเรียนเลือกตัดสินใจที่จะเรียนต่อ หรือไม่เรียนต่อในชั้นสูงต่อไป (OECD. 1971 : 17)

สำหรับการศึกษาของประเทศไทยอยู่ในวงจำกัด ผู้ที่มีโอกาสได้รับการศึกษาสูงกว่าภาคบังคับ ส่วนใหญ่เป็นพวกที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดีและอยู่ในตัวเมือง ผู้ที่มีฐานะยากจนหรืออยู่ในชนบทจะมีโอกาสแต่เพียงในชั้นการศึกษาภาคบังคับเท่านั้น เพราะสถานศึกษาในระดับสูงมักจะตั้งอยู่ในเมืองหรือส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ แต่ชนบทมีน้อย (คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา 2518 : 54)

องค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างในโอกาสทางการศึกษาคือ เพศ จากการศึกษาของ ยูเนสโก พบว่า หญิงมีโอกาสดำเนินชีวิตต่ำกว่าชาย ยกเว้นประเทศศรีลังกาและเกาหลีใต้ที่เด็กชายและเด็กหญิงมีโอกาสดำเนินชีวิตเท่ากัน แต่ในประเทศอินเดีย ปากีสถาน และอิหร่าน จำนวนนักเรียนหญิงมีไม่ถึงครึ่งของจำนวนนักเรียนชาย และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มประเทศเอเชีย อาหรับและแอฟริกา ร้อยละของเด็กหญิงที่ไม่ได้เรียนก็มีมากกว่าเด็กชาย (UNESCO. 1961 : 5) ดังตัวเลขต่อไปนี้

	ร้อยละที่ได้เข้าเรียน		ร้อยละที่ไม่ได้เข้าเรียน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
กลุ่มประเทศเอเชีย	31.82	18.02	18.18	31.98
กลุ่มประเทศอาหรับ	30.24	17.05	19.76	32.95
กลุ่มประเทศแอฟริกา	31.52	15.16	18.48	34.84

ไวลเฟิล ได้กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างเพศในการศึกษาระยะก่อนและหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ว่า สัดส่วนของนักเรียนชายที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทำกว่านักเรียนหญิง เป็นสัดส่วน 45 ต่อ 55 แต่สัดส่วนที่เข้าวิทยาลัย ปรากฏว่า นักเรียนชายสูงกว่านักเรียนหญิง (Wolfe. 1969 : 232)

เวอร์ทส์ ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบโอกาสการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ของนักศึกษาชายและหญิง (Werts. 1968 : 41) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 127,125 คน เป็นชาย 76,015 คน และหญิง 51,110 คน โดยแยกศึกษาตามอาชีพของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ในพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักศึกษาชายมีจำนวนมากกว่านักศึกษาหญิง แต่ในพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีจำนวนใกล้เคียงกัน
2. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ที่มีบิดาจบการศึกษาระดับเดียวกันมีจำนวนใกล้เคียงกัน

3. ในพวกที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูง จำนวนนักศึกษาชายและหญิงไม่แตกต่างกัน ยกเว้นนักศึกษาหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกรด B จะมีอัตราการเข้าเรียนต่ำกว่า ส่วนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ อัตราการเข้าเรียนของนักศึกษาหญิงและนักศึกษาชาย ไม่ต่างกัน แต่นักศึกษาหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกรด A จะมีอัตราการเข้าเรียนต่ำกว่านักศึกษาชาย

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่เป็นเครื่องกำหนดโอกาสทางการศึกษาของนักเรียน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากการศึกษาของ ไวลเฟิล พบว่า เด็กฉลาดยอมทำ

คะแนนได้ดีกว่าเด็กโง่และมักจะเชื่อกันเช่นนั้น (Wolfe. 1969 : 217) เพราะในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อหรือเพื่อประกอบการทำงานใด ๆ ก็ตาม ย่อมต้องการบุคคลที่มีความเฉลียวฉลาดเพื่อสามารถศึกษาต่อ หรือประกอบกิจการงานนั้นได้สำเร็จด้วยดีและมักจะเลือกผู้ที่สอบได้คะแนนสูงเป็นอันดับแรกและพิจารณาสิ่งอื่น ๆ เป็นอันดับรอง เช่น ในประเทศอังกฤษผู้ที่จะได้ศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษา (Grammar School) จะต้องผ่านการทดสอบทางสติปัญญา (Intelligence Test) เสียก่อน ถ้าได้คะแนนสูงตามเกณฑ์ จึงจะมีสิทธิได้เข้าเรียนต่อในโรงเรียนมัศึกษานั้น ๆ (Floud and Halsey. 1969 : 216)

จากการประชุมกลุ่มละตินอเมริกา ในปี ค.ศ. 1963 สรุปได้ว่า ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กเรียนมีโอกาสทางการศึกษาไม่เท่าเทียมกันคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (Brimer and Pauli. 1971 : 37) ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ โคลแมน ที่ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนในสหรัฐอเมริกาไม่มีความเท่าเทียมกันทางการศึกษา ซึ่งเกิดจากความแตกต่างในเรื่อง เชื้อชาติ สีผิว และความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจนั้นมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย ทำให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีโอกาสน้อยที่จะได้รับการศึกษาสูงขึ้น (Coleman. 1968 : 7 - 22)

แมคเคลแลนด์ ได้ศึกษาตัวแปรที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการเรียนซึ่งมีสามประเภทคือ แรงจูงใจ พื้นฐานทางเศรษฐกิจ และความสนใจเบื้องต้น ผลปรากฏว่า ได้ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสามค่านี้ กับผลการเรียนสูง ตั้งแต่ .03 ถึง .56 เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติ (McClelland. 1969 : 2339) ซึ่งสัมพันธ์กับการวิจัยของ บิวเซอร์ ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนกับสถานภาพทางครอบครัว เพื่อน ความมีอิสระเสรีภาพ ความรู้สึกสำนึกตน ประเพณีวัฒนธรรมและแรงจูงใจ ผลปรากฏว่า สถานภาพทางครอบครัว แรงจูงใจ ความมีอิสระเสรีภาพ มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Buescher. 1969 : 1858 - 1859)

เวอร์ทิงตัน ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับคะแนนเฉลี่ยในครั้งแรกของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยยูทาห์ (Utah) จำนวน 2,260 คน ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเขาได้

แบ่งฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองเป็นสามระดับคือ ระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ ผู้ปกครองที่อยู่ในระดับสูงและระดับกลาง จะให้การส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กในปกครอง สูงกว่าผู้ปกครองที่อยู่ในระดับต่ำ (Werthington. 1971 : 7 - 10)

จากการวิจัยของ แครฟท์ ได้ทำการศึกษานักศึกษาแผนกวิทยาศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (Kraft. 1969 : 3379) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 368 คน ตัวแปรที่ใช้ประกอบด้วย เพศ เชื้อชาติ ที่อยู่อาศัย อาชีพของบิดามารดา ประเภทของโรงเรียนที่จบมาและคณะที่เลือก ผลปรากฏว่า

1. นักศึกษาหญิงทำคะแนนได้สูงกว่านักศึกษายชาย ทั้งในคอนสำเร็จ ม.ศ. 5 และคอนเรียนในมหาวิทยาลัย
2. นักศึกษาที่มีเชื้อชาติจีนเรียนได้ดีกว่านักศึกษามีเชื้อชาติไทย
3. นักศึกษาที่อยู่ต่างจังหวัดมีโอกาสในการเข้าเรียนน้อยกว่านักศึกษาที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร แต่การวิจัยไม่พบความแตกต่างเรื่องผลการเรียนระหว่างสองกลุ่มนี้
4. บุตรข้าราชการและนักธุรกิจ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าบุตร เกษตรกรและลูกจ้าง

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวมาแล้ว พอจะมองเห็นว่า ความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลก็จะมาจากความแตกต่างในทางเศรษฐกิจและสังคม นอกจากนั้นแล้ว สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ส่วนตัวบางประการก็มีผลต่อความต้องการและได้โอกาสศึกษาอีกด้วย เช่น เพศ ทักษะของบิดามารดาที่มีผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาของบุตรและภูมิสำเนา ซึ่งนับว่ามีส่วนในสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนมาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัย เรื่องความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตการศึกษา 3
มีวิธีดำเนินการตามลำดับดังนี้

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างที่จะตอบแบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัย
ได้สุ่มตัวอย่างจากประชากรนักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนและ
วิทยาลัยต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2521 ซึ่งมีประชากรประมาณ 13,700 คน
สุ่มมาได้ 1,304 คน มีข้อผิดพลาดประมาณร้อยละ ± 2.6

1.1 ชั้น ม.ศ.5 สังกัดกรมสามัญศึกษา มีนักเรียนประมาณ 4,200 คน
สุ่มมาได้ 402 คน

1.2 ชั้น ม.ศ.5 สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีนักเรียนประมาณ
4,400 คน สุ่มมาได้ 427 คน

1.3 ชั้น ป.กศ.ปีที่ 2 สังกัดกรมการฝึกหัดครู มีนักเรียนประมาณ 800 คน
สุ่มมาได้ 54 คน

1.4 ชั้น ป.วช. สังกัดกรมอาชีวศึกษา และสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและ
อาชีวศึกษา มีนักเรียนประมาณ 2,400 คน สุ่มมาได้ 231 คน

1.5 ชั้น ป.วช. สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีนักเรียนประมาณ
1,900 คน สุ่มมาได้ 190 คน

รายชื่อสถานศึกษาและจำนวนนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาความต้องการ
ศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้สรุปแสดงไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงรายชื่อสถานศึกษาและจำนวนนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ประเภทของ หลักสูตร	สังกัด	สถานศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง
ม.ศ.5	กรมสามัญศึกษา	1. โรงเรียนเบญจมราชูทิศ 2. โรงเรียนสตรีสุราษฎร์ธานี 3. โรงเรียนบ้านนาสาร 4. โรงเรียนสววิทยา	246 84 32 41
ม.ศ.5	คณะกรรมการ การศึกษาเอกชน	1. โรงเรียนวชิรานุสรณ์ 2. โรงเรียนจรัสพิชากร 3. โรงเรียนพุทธนิคม 4. โรงเรียนแจ้งวิทยา 5. โรงเรียนธีรธรรมวิทยา	203 86 79 42 16
ป.กศ.	กรมการฝึกหัดครู	1. วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี	54
ป.วช.	กรมอาชีวศึกษาและ วิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษา	1. วิทยาลัยเกษตรกรรมชุมพร 2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี วิทยาเขต 1 3. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา วิทยาเขต 2 4. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคภาคใต้	40 66 43 82
ป.วช.	คณะกรรมการ การศึกษาเอกชน	1. สุราษฎร์พัฒนศึกษา 2. หาดใหญ่อำนวยการวิทยพัฒน์	153 37
รวม			1,304

2. ผู้ตอบแบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา คือ ประชากรนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 ของสถานศึกษา ในเขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2521 ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 3,024 คน คิดเป็นร้อยละ 75 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ดังสรุปไว้ในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงรายชื่อสถานศึกษาและจำนวนนักศึกษาที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ประเภทของสถาบัน	สถานศึกษา	จำนวน นักเรียน	จำนวนแบบ สอบถามที่ได้ รับคืน	คิดเป็น ร้อยละ
มหาวิทยาลัย	1. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่	529	286	54.06
	2. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตสงขลา	178	155	87.08
วิทยาลัยของรัฐ	1. วิทยาลัยครูสงขลา	560	332	59.28
	2. วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช	572	373	65.21
	3. วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี	260	131	50.38
	4. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชุมพร	350	335	95.71
	5. วิทยาลัยพยาบาลสงขลา	136	136	100.00
	6. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีว ศึกษา วิทยาเขตเทคนิคภาคใต้	565	512	90.62
	7. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีว ศึกษา วิทยาเขตเกษตรกรรม นครศรีธรรมราช	258	246	96.12

ตาราง 3 (ต่อ)

ประเภทของสถาบัน	สถานศึกษา	จำนวน นักเรียน	จำนวนแบบ สอบถามที่ได้ รับคืน	คิดเป็น ร้อยละ
	8. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา วิทยาเขต 1	140	65	46.42
	9. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา วิทยาเขต 2	80	72	90.00
	10. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรี ธรรมราช วิทยาเขต 1	58	53	91.38
	11. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรี ธรรมราช วิทยาเขต 2	90	87	96.67
	12. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรี ธรรมราช วิทยาเขต 3	21	20	95.24
	13. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี วิทยาเขต 1	57	57	100.00
	14. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี วิทยาเขต 2	63	57	90.47
	15. วิทยาลัยเกษตรกรรมชุมพร	40	31	77.50
	16. วิทยาลัยเกษตรกรรมสงขลา	55	55	100.00
	17. วิทยาลัยเกษตรกรรมสุราษฎร์ธานี	20	19	95.00
รวม		4,032	3,024	75.00

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล มีวิธีการสร้างตามลำดับดังนี้

1.1 คณะกรรมการโครงการวิจัยประสิทธิภาพการอุดมศึกษา ประกอบด้วย ศาสตราจารย์ ดร.สิปปนนท์ เกตุทัต เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์ไธธร แผนกวิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สีนลารักษ์ แผนกวิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดร.เจอราร์ด ฟราย ผู้เชี่ยวชาญมูลนิธิฟอร์ด ดร.วราภรณ์ บวรศิริ นักวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และ นายเชชา ตรีพิพัฒกุล นักวิชาการ กองการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ คณะกรรมการดังกล่าวได้พิจารณาโครงร่างแบบสอบถามของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์ไธธรเพื่อใช้เป็นหลักในการพิจารณา

1.2 คณะผู้วิจัย ประกอบด้วยนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร คือ นายนิวัฒน์ กัลยพฤษณ์ นายประจักษ์ บุญอารีย์ นายประทีป เลาวัณย์อารีย์ นายประธาน จินตสกุล นางประนอม สัมฤทธิ์สุวรรณ นายประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ นายพงศ์เพชร สังข์ศักดิ์ นางเพ็ญศรี โชติพันธ์ นายวีโรจน์ เอ็งสุโสภณ นางสมจิต ทั่วทิพย์ และนายสมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์ และคณะกรรมการโครงการวิจัยประสิทธิภาพการอุดมศึกษา ได้ประชุมพิจารณาแบบสอบถามและได้แยกเป็น 2 ฉบับคือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความต้องการ การศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1.3 คณะผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ ไปทำการทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง โดยนำแบบสอบถามความต้องการการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้น ม.ศ.5 โรงเรียนเทพศิลาและโรงเรียนครุฑพิทยา สำหรับแบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้ทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ นักศึกษาชั้น ป.วส.ปีที่ 1 วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน พร้อมทั้งได้บันทึกข้อสงสัยของนักเรียน นักศึกษา ในขณะที่ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับความไม่ชัดเจนของคำถามและข้อบกพร่องที่เกิด

จากการตอบแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามฉบับทดลองมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง
สร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามฉบับใหม่และนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจริง

2. แบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แบบสอบถามความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

2.1.1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

2.1.2 เกี่ยวกับความต้องการศึกษา

2.2 แบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

2.2.1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

2.2.2 เกี่ยวกับสาขาวิชาที่ศึกษาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

3. ลักษณะของแบบสอบถามมี 2 ลักษณะคือ

3.1 แบบเลือกตอบ จะมีคำตอบให้เลือก โดยใช้ตัวเลขหน้าช้อนกรอกลงในช่องสี่เหลี่ยมทางขวามือ

ตัวอย่าง : เพศ 1) ชาย 2) หญิง ☐

ถ้าเป็นเพศชาย ใช้ตัวเลข 1 กรอกลงในช่องดังนี้ ☐

3.2 แบบเติมข้อความ

ตัวอย่าง : ท่านจบ ม.ศ.3

จากโรงเรียน.....

จังหวัด.....

การรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลสำหรับศึกษาความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม
ไปยังสถานศึกษาแต่ละแห่งที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ให้นักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่าที่กำลัง
ศึกษาในปีการศึกษา 2521 เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ข้อมูลสำหรับศึกษาการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้หัวหน้าสถานศึกษาทุกแห่ง เพื่อให้ให้นักศึกษารุ่นปีที่ 1 ระดับอุดมศึกษาทุกคนที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2521 เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1. ตรวจสอบและแจกแจงความถี่จากแบบสอบถาม
2. เปลี่ยนความถี่เป็นอัตราส่วนร้อยละ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
3. ทดสอบนัยสำคัญของสัดส่วน โดยใช้สูตร

$$Z = \frac{(\hat{P}_1 - \hat{P}_2) - 0}{\sqrt{\frac{\hat{P}_1 \hat{q}_1}{n_1} + \frac{\hat{P}_2 \hat{q}_2}{n_2}}}$$

(อนันต์ ศรีโสภณ 2521 : 209)

เมื่อ	Z	คือ	ถ้านัยสำคัญของสัดส่วน
	$\hat{P}_1$	คือ	สัดส่วนของกลุ่มที่ 1
	$\hat{P}_2$	คือ	สัดส่วนของกลุ่มที่ 2
	$\hat{q}_1$	คือ	$1 - P_1$
	$\hat{q}_2$	คือ	$1 - P_2$
	n_1	คือ	จำนวนคนในกลุ่มที่ 1
	n_2	คือ	จำนวนคนในกลุ่มที่ 2

การวิเคราะห์ข้อบ่งชี้เกี่ยวกับการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1. ตรวจสอบและแจกแจงความถี่จากแบบสอบถาม
2. เปลี่ยนความถี่เป็นอัตราส่วนร้อยละ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
3. นำค่าสัดส่วนที่จำแนกตามสถานภาพมาเปรียบเทียบกับค่าสัดส่วนของประชากรตาม

สถานภาพ เพื่อพิจารณาสภาพความเป็นจริงของการได้โอกาสศึกษา

นำค่าสัดส่วนของความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาที่จำแนกตามสถานภาพมาเปรียบเทียบกับ เพื่อพิจารณาสภาพความเหมาะสมของความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

Z	แทน	ค่านัยสำคัญของสัดส่วน
P	แทน	ค่าของสัดส่วน
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะแบ่งออกเป็น 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาการกระจายลักษณะสถานภาพของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับ
อุดมศึกษา

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนตามลักษณะ
สถานภาพที่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักเรียนที่
ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตอนที่ 4 ศึกษาการกระจายลักษณะสถานภาพของนักเรียนที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ
อุดมศึกษา

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษากับเกณฑ์ประชากร
ตามลักษณะสถานภาพ

ตอนที่ 6 ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักศึกษาที่
ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตอนที่ 7 เปรียบเทียบความต้องการการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามลักษณะสถานภาพ

ต่อไปนี้เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอน

ตอนที่ 1 ศึกษาการกระจายลักษณะสถานภาพของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาความต้องการในระดับอุดมศึกษามีจำนวน 1,304 คน ในจำนวนนี้มีผู้ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำนวน 960 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อ 19 (1,2) ข้อ 20 (1,2) ข้อ 21 (1,3) และ ข้อ 29 (1)

ตาราง 4 จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนที่ต้องการศึกษา			สัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละเพศ
		จำนวน	ร้อยละ	สัดส่วน	
ชาย	571	385	40.1	.401	.674
หญิง	733	576	59.9	.599	.785
รวม	1,304	961	100.0	1.0	

ไม่ระบุความต้องการสาขาวิชา เท่ากับ 19

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่านักเรียนหญิงมีสัดส่วนที่ต้องการศึกษาเท่ากับ .599 ส่วนนักเรียนชายมีสัดส่วนเท่ากับ .401 เมื่อพิจารณาสัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละเพศ นักเรียนหญิงมีค่าสูงกว่าคือเท่ากับ .785 ส่วนนักเรียนชายมีเพียง .674

ตาราง 5 จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามประเภทของหลักสูตรที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ประเภทของหลักสูตร	กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนที่ต้องการศึกษา			สัดส่วนความต้องการศึกษา ในแต่ละประเภทของหลักสูตร
		จำนวน	ร้อยละ	สัดส่วน	
ม.ศ.5	829	674	70.1	.701	.613
ป.กศ.	54	23	2.4	.024	.426
ป.วช.	421	264	27.5	.275	.627
รวม	1,304	961	100.0	1.0	

ไม่ระบุความต้องการสาขาวิชา เท่ากับ 19

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า นักเรียน ม.ศ.5 มีสัดส่วนที่ต้องการศึกษาเป็นจำนวนสูงสุด คือเท่ากับ .701 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ นักเรียน ป.วช. มีเท่ากับ .275 และนักเรียน ป.กศ. มีเพียง .024 เมื่อพิจารณาสัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละประเภทของหลักสูตรจะพ้องกันคือ นักเรียน ม.ศ.5 มีจำนวนสูงสุด มีเท่ากับ .613 รองลงมาตามลำดับได้แก่ นักเรียน ป.วช. มีเท่ากับ .627 และ ป.กศ. มีเท่ากับ .426

ตาราง 6 จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและ สัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา

อาชีพของบิดา	กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนที่ต้องการศึกษา			สัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละอาชีพ
		จำนวน	ร้อยละ	สัดส่วน	
รับราชการหรือข้าราชการ					
บ้านาญ	244	194	20.8	.208	.795
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	27	17	1.8	.018	.629
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัท					
ห้างร้าน	65	48	5.2	.052	.738
เจ้าของหรือผู้ประกอบการ					
กิจการส่วนตัว	303	226	24.2	.242	.745
เกษตรกร ประมง	600	434	46.6	.466	.723
ทำงานบ้าน	19	13	1.4	.014	.684
รวม	1,258	932	100.0	1.0	

ไม่ระบุอาชีพของบิดา เท่ากับ 46 และไม่ระบุความต้องการสาขาวิชา เท่ากับ 48

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่บิดาเป็นเกษตรกร ประมง เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการกิจการส่วนตัว รับราชการหรือข้าราชการบ้านาญ เป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัท ห้างร้าน เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจและทำงานบ้าน มีสัดส่วนที่ต้องการศึกษาสูงเป็นลำดับที่ 1 (.466), ที่ 2 (.242), ที่ 3 (.208), ที่ 4 (.052), ที่ 5 (.018) และที่ 6 (.014) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาสัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละอาชีพ นักเรียนที่บิดา

รับราชการหรือข้าราชการบำนาญ เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว เป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน เป็นเกษตรกร ประมง ทำงานบ้าน และเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีสัดส่วนสูงเป็นลำดับที่ 1 (.795), ที่ 2 (.745), ที่ 3 (.738), ที่ 4 (.723), ที่ 5 (.684) และที่ 6 (.629) ตามลำดับ

ตาราง 7 จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของมารดา

อาชีพของมารดา	กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนที่ต้องการศึกษา			สัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละอาชีพ
		จำนวน	ร้อยละ	สัดส่วน	
รับราชการหรือข้าราชการบำนาญ	44	40	4.2	.042	.909
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	10	4	0.4	.004	.400
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัท ห้างร้าน	13	11	1.2	.012	.846
เจ้าของหรือผู้ประกอบการ ส่วนตัว	278	214	22.6	.226	.769
เกษตรกร ประมง	585	426	45.1	.451	.728
ทำงานบ้าน	346	250	26.5	.265	.722
รวม	1,276	945	100.0	1.0	

ไม่ระบุอาชีพของมารดา เท่ากับ 28 และไม่ระบุความต้องการสาขาวิชา เท่ากับ 35

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มารดาเป็นเกษตรกร ประมง ที่ทำงานบ้าน เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว รับราชการหรือราชการบำนาญ เป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้านและเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีสัดส่วนที่ต้องการศึกษาสูงเป็นลำดับที่ 1 (.451), ที่ 2 (.265), ที่ 3 (.226), ที่ 4 (.042), ที่ 5 (.012) และที่ 6 (.004) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาสัดส่วนความต้องการในแต่ละอาชีพ นักเรียนที่มารดา รับราชการหรือราชการบำนาญ เป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว เป็นเกษตรกร ประมง ที่ทำงานบ้านและพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีสัดส่วนสูง เป็นลำดับที่ 1 (.909), ที่ 2 (.846), ที่ 3 (.769), ที่ 4 (.728), ที่ 5 (.722) และที่ 6 (.400) ตามลำดับ

ตาราง 8 จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของบิดา	กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนที่ต้องการศึกษา			สัดส่วนความต้องการศึกษา ในแต่ละระดับการศึกษา
		จำนวน	ร้อยละ	สัดส่วน	
ไม่รู้หนังสือ	99	63	6.7	.067	.636
ป.4 หรือต่ำกว่า	639	466	49.6	.496	.729
ป.7 หรือ ม.3 เดิม	183	145	15.4	.154	.792
ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม	226	171	18.2	.182	.756
ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ บ.6 เดิม	53	41	4.4	.044	.773
อนุปริญญา	26	23	2.4	.024	.884
ปริญญาตรี	30	22	2.3	.023	.733
สูงกว่าปริญญาตรี	12	8	0.9	.009	.666
รวม	1,266	939	100.0	1.000	

ไม่ระบุระดับการศึกษาของบิดา เท่ากับ 36 และไม่ระบุความต้องการสาขาวิชา เท่ากับ 41

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่ปีกลามีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่า ระดับการศึกษา ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม ระดับการศึกษา ป.7 หรือ ม.3 เดิม ที่ไม่รู้หนังสือ ระดับการศึกษา ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เดิม ระดับการศึกษาอนุปริญา ระดับ การศึกษาปริญาตรีและระดับการศึกษาสูงกว่าปริญาตรี มีสัดส่วนที่ต้องการศึกษาสูง เป็นลำดับ ที่ 1 (.496), ที่ 2 (.162), ที่ 3 (.154), ที่ 4 (.067), ที่ 5 (.041), ที่ 6 (.024), ที่ 7 (.023) และที่ 8 (.009) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาสัดส่วนความต้องการ ศึกษาในแต่ละระดับการศึกษา นักเรียนที่ปีกลามีระดับการศึกษาอนุปริญา ระดับการศึกษา ป.7 หรือ ม.3 เดิม ระดับการศึกษา ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เดิม ระดับการศึกษา ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม ระดับการศึกษาปริญาตรี ระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่า ระดับการศึกษา สูงกว่าปริญาตรี และไม่รู้หนังสือ มีสัดส่วนสูง เป็นลำดับที่ 1 (.884), ที่ 2 (.792), ที่ 3 (.773), ที่ 4 (.756), ที่ 5 (.733), ที่ 6 (.729), ที่ 7 (.666) และ ที่ 8 (.636) ตามลำดับ

ตาราง 9 จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการ ศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษาของมารดา	กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนที่ต้องการศึกษา			สัดส่วนความต้องการศึกษา ในแต่ละระดับการศึกษา
		จำนวน	ร้อยละ	สัดส่วน	
ไม่รู้หนังสือ	178	121	12.8	.128	.679
ป.4 หรือต่ำกว่า	835	622	65.8	.658	.745
ป.7 หรือ ม.3 เดิม	119	90	9.5	.095	.756
ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม	95	72	7.6	.076	.758
ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เดิม	24	19	2.0	.020	.791

ตาราง 9 (ต่อ)

ระดับการศึกษาของมารดา	กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนที่ทางการศึกษา			สัดส่วนความต้องการศึกษา ในแต่ละระดับการศึกษา
		จำนวน	ร้อยละ	สัดส่วน	
อนุปริญญา	17	14	1.5	.015	.823
ปริญญาตรี	4	4	0.4	.004	1.0
สูงกว่าปริญญาตรี	4	4	0.4	.004	1.0
รวม	1,276	946	100.0	1.0	

ไม่ระบุระดับการศึกษาของมารดา เท่ากับ 28 และไม่ระบุความต้องการสาขาวิชา เท่ากับ 34

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่า ที่ไม่รู้หนังสือ ระดับการศึกษา ป.7 หรือ ม.3 เติม ระดับการศึกษา ม.ศ.3 หรือ ม.6 เติม ระดับการศึกษา ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เติม ระดับการศึกษาอนุปริญญาตรี ระดับ การศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีสัดส่วนที่ต้องการศึกษาสูง เป็นลำดับที่ 1 (.658), ที่ 2 (.126), ที่ 3 (.095), ที่ 4 (.076), ที่ 5 (.020), ที่ 6 (.015) และที่ 7 (.004) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาสัดส่วนความต้องการศึกษาใน แต่ละระดับ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาปริญญาตรีและระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ระดับการศึกษาอนุปริญญา ระดับการศึกษา ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เติม ระดับการศึกษา ม.ศ.3 หรือ ม.6 เติม ระดับการศึกษา ป.7 หรือ ม.3 เติม ระดับการศึกษา ป.4 หรือ ต่ำกว่า และไม่รู้หนังสือ มีสัดส่วนสูง เป็นลำดับที่ 1 (1.0), ที่ 2 (.825), ที่ 3 (.791), ที่ 4 (.758), ที่ 5 (.756), ที่ 6 (.745) และที่ 7 (.679) ตามลำดับ

ตาราง 10 จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของบิดา

รายได้ต่อเดือนของบิดา	กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนที่ต้องการศึกษา			สัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละระดับของรายได้
		จำนวน	ร้อยละ	สัดส่วน	
ไม่มีรายได้	45	26	2.8	.028	.577
ต่ำกว่า 500 บาท	114	79	8.6	.086	.692
500 - 1,000 บาท	330	241	26.1	.261	.730
1,001 - 2,000 บาท	364	259	28.1	.281	.711
2,001 - 3,000 บาท	257	207	22.4	.224	.805
3,001 - 5,000 บาท	99	78	8.5	.085	.787
5,001 - 7,000 บาท	20	18	2.0	.020	.900
มากกว่า 7,000 บาท	17	15	1.6	.016	.882
รวม	1,246	923	100.0	1.0	

ไม่ระบุรายได้ของบิดา เท่ากับ 58 และไม่ระบุความต้องการสาขาวิชา เท่ากับ 57

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่บิดามีรายได้เดือนตั้งแต่ 1,001 - 2,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 500 - 1,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 2,001 - 3,000 บาท รายได้ต่ำกว่า 500 บาท รายได้ตั้งแต่ 3,001 - 5,000 บาท ไม่มีรายได้ รายได้ตั้งแต่ 5,001 - 7,000 บาท และรายได้มากกว่า 7,000 บาท มีสัดส่วนที่ต้องการศึกษาสูงเป็นลำดับที่ 1 (.081), ที่ 2 (.261), ที่ 3 (.224), ที่ 4 (.085), ที่ 6 (.028), ที่ 7 (.020) และที่ 8 (.016) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาสัดส่วนความต้องการ

ศึกษาในแต่ละระดับของรายได้ นักเรียนที่มีความมียาได้ต่อเนื่องตั้งแต่ 5,001 - 7,000 บาท รายได้มากกว่า 7,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 2,001 - 3,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 3,001 - 5,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 500 - 1,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 1,001 - 2,000 บาท รายได้ต่ำกว่า 500 บาท และไม่มีรายได้ มีสัดส่วนสูงเป็นลำดับที่ 1 (.900) ที่ 2 (.882), ที่ 3 (.805), ที่ 4 (.787), ที่ 5 (.730), ที่ 6 (.711), ที่ 7 (.692) และที่ 8 (.577) ตามลำดับ

ตาราง 11 จำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเนื่องของมารดา

รายได้ต่อเนื่องของมารดา	กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนที่ต้องการศึกษา			สัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละระดับของรายได้
		จำนวน	ร้อยละ	สัดส่วน	
ไม่มีรายได้	209	134	14.5	.145	.641
ต่ำกว่า 500 บาท	221	160	17.4	.174	.724
500 - 1,000 บาท	412	307	33.3	.333	.745
1,001 - 2,000 บาท	247	198	21.5	.215	.801
2,001 - 3,000 บาท	97	77	8.4	.084	.793
3,001 - 5,000 บาท	34	25	2.7	.027	.735
5,001 - 7,000 บาท	12	10	1.1	.011	.833
มากกว่า 7,000 บาท	14	11	1.2	.012	.785
รวม	1,246	922	100.0	1.0	

ไม่ระบุรายได้ของมารดา เท่ากับ 58 และไม่ระบุความต้องการสาขาวิชา เท่ากับ 58

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มารดาไม่มีรายได้ต่อเนื่องตั้งแต่ 500 - 1,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 1,001 - 2,000 บาท รายได้ต่ำกว่า 500 บาท ไม่มีรายได้ รายได้ตั้งแต่ 2,001 - 3,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 3,001 - 5,000 บาท รายได้มากกว่า 7,000 บาท และรายได้ตั้งแต่ 5,001 - 7,000 บาท มีสัดส่วนที่ต้องการศึกษาสูงเป็นลำดับที่ 1 (.333), ที่ 2 (.215), ที่ 3 (.174), ที่ 4 (.145), ที่ 5 (.084), ที่ 6 (.027), ที่ 7 (.012) และที่ 8 (.011) ตามลำดับ เมื่อพิจารณา สัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละระดับของรายได้ นักเรียนที่มารดาไม่มีรายได้ต่อเนื่องตั้งแต่ 5,001 - 7,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 1,001 - 2,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 2,001 - 3,000 บาท รายได้มากกว่า 7,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 500 - 1,000 บาท รายได้ ตั้งแต่ 3,001 - 5,000 บาท รายได้ต่ำกว่า 500 บาท และไม่มีรายได้ มีสัดส่วนสูงเป็น ลำดับที่ 1 (.833), ที่ 2 (.801), ที่ 3 (.793), ที่ 4 (.785), ที่ 5 (.745), ที่ 6 (.735), ที่ 7 (.724) และที่ 8 (.641) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนตามลักษณะ สถานภาพที่แตกต่างกัน

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามเพศ ดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามเพศ

	เพศ	ชาย	หญิง
Z - test	n	385	576
	N	571	733
	P	.674	.785
หญิง	.785	-4.501 *	-
ชาย	.674	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 12 ปรากฏว่า สัดส่วนที่ต่องการศึกษาในระดับ
อุดมศึกษาของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 ซึ่งกล่าวได้ว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความต่องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
แตกต่างกัน

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามประเภทของหลักสูตรที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ตาราง 13 เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามประเภทของหลักสูตรที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษา

	ประเภทของหลักสูตร	ม.ศ.5	ป.กศ.	ป.วช.
Z - test	n	674	23	264
	N	829	54	421
	P	.813	.426	.627
ป.วช.	.627	6.841*	-2.821*	—
ป.กศ.	.426	5.639*	—	—
ม.ศ.5	.813	—	—	—

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 13 ปรากฏว่า สัดส่วนที่ขอการศึกษาในระดับ
อุดมศึกษาของนักเรียน ม.ศ.5 กับ ป.วช. นักเรียน ม.ศ.5 กับ ป.กศ. และนักเรียน
ป.กศ. กับ ป.วช. มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งกล่าวได้ว่า
นักเรียนที่เรียนหลักสูตรต่างกันมีความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาแตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามอาชีพของบิดา

ตาราง 14 เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามอาชีพของบิดา

	อาชีพของ บิดา	รับราชการ	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	พนักงานหรือ ลูกจ้างบริษัท ห้างร้าน	เจ้าของหรือ ผู้ประกอบการ ประกอบกิจการ ส่วนตัว	เกษตรกร ประมง	ทำงาน บ้าน
Z - test	n	194	17	48	226	434	13
	N	244	27	65	303	600	19
	P	.795	.629	.738	.745	.723	.684
ทำงานบ้าน	.684	1.010	-.385	.452	.562	.361	—
เกษตรกร ประมง	.723	2.267 *	-.989	.263	.727	—	—
เจ้าของหรือผู้ประกอบการ กิจการส่วนตัว	.745	1.368	-1.207	-.123	—	—	—
พนักงานหรือลูกจ้าง บริษัทห้างร้าน	.738	.938	-1.010	—	—	—	—
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	.629	1.715	—	—	—	—	—
รับราชการ	.795	—	—	—	—	—	—

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 14 ปรากฏว่า สัดส่วนที่ต้องการศึกษาในระดับ
อุดมศึกษาของนักเรียนที่บิดารับราชการหรือข้าราชการบำนาญ กับที่บิดาเป็นเกษตรกร ประมง
มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพอื่น
ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามอาชีพของมารดา

ตาราง 15 เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามอาชีพของมารดา

Z - test	อาชีพ ของ มารดา	รับราชการ	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	พนักงานหรือ ลูกจ้างบริษัท หรือ ห้างร้าน	เจ้าของหรือ ผู้ประกอบการ ส่วนตัว	เกษตรกร ประมง	ทำงานบ้าน
	n	40	4	11	214	426	250
	N	44	10	13	278	585	346
	F	.909	.400	.846	.769	.728	.722
ทำงานบ้าน	.722	3.762 *	-2.057 *	1.201	1.554	.186	-
เกษตรกร ประมง	.728	3.842 *	-2.103 *	1.159	1.331	-	-
เจ้าของหรือ ผู้ประกอบการ ส่วนตัว	.769	2.777 *	-2.355 *	.739	-	-	-
พนักงานหรือลูกจ้าง บริษัทหรือ ห้างร้าน	.846	.577	-2.419 *	-	-	-	-
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	.400	3.164 *	-	-	-	-	-
รับราชการ	.909	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 15 ปรากฏว่า สักส่วนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่มารดา รับราชการหรือข้าราชการบำนาญ กับทำงานบ้าน รับราชการหรือข้าราชการบำนาญ กับ เป็นเกษตรกร ๒๕ มง รับราชการหรือข้าราชการบำนาญกับเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว รับราชการหรือข้าราชการบำนาญกับเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจกับทำงานบ้าน เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจกับเป็นเกษตรกร ๒๕ มง พนักงานรัฐวิสาหกิจกับเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจกับเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจกับพนักงานหรือลูกจ้างบริษัท ห้างร้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพอื่น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. เปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะของผู้ต้อง การศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

5. เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของบุคลากรใน ระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ตาราง 16 เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของบุคลากรใน ระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษา ของบิดา	ไม่ รู้ หนังสือ	ป.4 หรือ ต่ำกว่า	ป.7 หรือ ม.3	ม.6 หรือ ม.3	ม.5,ม.6, หรือ ม.8	จบปริญญา หรือ เทียบเท่า	สูงกว่า ปริญญาตรี
n	63	466	145	171	41	23	8
N	99	639	183	226	53	26	12
P	.636	.729	.792	.756	.773	.864	.666
สูงกว่าปริญญาตรี	.666	.456	.501	.647	.723	1.454	.421
ปริญญาตรี	.733	-1.030	.6852	.272	.406	1.480	-
จบปริญญา	.884	* -3.136	* -2.387	-1.328	-1.305	-	-
ม.5, ม.6							
หรือ ม.8	.773	-1.826	.289	-.264	-	-	-
ม.3 หรือ ม.6	.756	* -2.142	.862	-	-	-	-
ป.7 หรือ ม.3	.792	* -2.741	-	-	-	-	-
ป.4 หรือต่ำกว่า	.729	-1.805	-	-	-	-	-
ไม่รู้หนังสือ	.636	-	-	-	-	-	-

* สัญลักษณ์ทางสถิติระดับ
นัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 16 ปรากฏว่า สัดส่วนที่ต้องการศึกษาในระดับ
อุดมศึกษาของนักเรียนที่บิดาไม่รู้หนังสือกับมีระดับการศึกษานุปริญญา ไม่รู้หนังสือกับมีระดับ
การศึกษา ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม ไม่รู้หนังสือกับมีระดับการศึกษา ป.7 หรือ ม.3 เดิม
มีระดับการศึกษานุปริญญา กับมีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่า มีความแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาอื่นไม่มีความแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของบุคลากรที่ศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำนวนตามระดับการศึกษาของมารดา

ตาราง 17 เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของบุคลากรที่ศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำนวนตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษา ของมารดา	ไม่ พบ หนังสือ	ป.4 หรือ ต่ำกว่า	ป.7 หรือ ม.3	ม.6 หรือ ม.8	ม.5,ม.6 หรือ ม.8	อนุ ปริญา	ปริญาตรีและ สูงกว่าปริญาตรี
n	121	622	90	72	19	14	8
N	178	835	119	95	24	17	8
P	.679	.745	.756	.758	.791	.823	1.00
ปริญาตรีและสูงกว่า ปริญาตรี	* -9.157	* -16.909	* -6.192	* -5.508	* -2.513	-1.908	-
อนุ ปริญา	-1.454	-839	-669	-641	-256	-	-
ม.5,ม.6 หรือ ม.8							
ม.6 หรือ ม.8	-1.243	-554	-385	-359	-	-	-
ม.3 หรือ ม.6	-1.390	-279	-026	-	-	-	-
ป.7 หรือ ม.3	-1.453	-270	-	-	-	-	-
ป.4 หรือต่ำกว่า	-1.710	-	-	-	-	-	-
ไม่พบหนังสือ	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 17 ปรากฏว่า สัดส่วนที่ต้อง การศึกษาในระดับ
อุดมศึกษาของนักเรียนที่มารดาไม่รู้หนังสือกับมีระดับการศึกษาปริญญาตรี – สูงกว่าปริญญาตรี
มีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่า กับมีระดับการศึกษาปริญญาตรี – สูงกว่าปริญญาตรี
มีระดับการศึกษา ป.7 หรือ ม.3 เดิม กับมีระดับการศึกษาปริญญาตรี – สูงกว่าปริญญาตรี
มีระดับการศึกษา ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม กับมีระดับการศึกษาปริญญาตรี – สูงกว่าปริญญาตรี
มีระดับการศึกษา ม.ก.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เดิม กับมีระดับการศึกษาปริญญาตรี – สูงกว่า
ปริญญาตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรียนที่มารดา
มีระดับการศึกษาอื่น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

7. เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของบุคลากรศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ของบิดา

ตาราง 18 เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของบุคลากรศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ของบิดา

Z - test	รายได้ ต่อเดือน ของบิดา	ไม่มี รายได้	ต่ำกว่า 500 บาท	500-1,000 บาท	1,001 - 2,000 บาท	2,001 - 3,000 บาท	3,001 - 5,000 บาท	5,001 - 7,000 บาท	มากกว่า 7,000 บาท
	n	26	79	241	259	207	78	18	15
	N	45	114	330	364	257	59	20	17
	P	.577	.692	.730	.711	.805	.787	.900	.882
มากกว่า 7,000 บาท	.882	* -2.836	* -2.120	-1.857	* -2.091	-.938	-1.070	.171	-
5,001 - 7,000 บาท	.900	* -3.235	* -2.594	* -2.376	* -2.648	-1.322	-1.425	-	-
3,001 - 5,000 บาท	.787	* -2.491	-1.591	-1.204	-1.608	.366	-	-	-
2,001 - 3,000 บาท	.805	* -2.931	* -2.260	* -2.163	* -2.741	-	-	-	-
1,001 - 2,000 บาท	.711	-1.729	-.376	.550	-	-	-	-	-
500 - 1,000 บาท	.730	-1.966*	-.751	-	-	-	-	-	-
ต่ำกว่า 500 บาท	.692	-1.349	-	-	-	-	-	-	-
ไม่มีรายได้	.577	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 18 ปรากฏว่า ส่วนที่ต่องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่บิดามีรายได้ค่อนข้างมากกว่า 7,000 บาทกับไม่มีรายได้ รายได้ตั้งแต่ 5,001 – 7,000 บาทกับไม่มีรายได้ รายได้ตั้งแต่ 3,001 – 5,000 บาทกับไม่มีรายได้ รายได้ตั้งแต่ 2,001 – 3,000 บาทกับไม่มีรายได้ รายได้ตั้งแต่ 500 – 1,000 บาทกับไม่มีรายได้ รายได้ต่ำกว่า 500 บาท กับรายได้มากกว่า 7,000 บาท รายได้ต่ำกว่า 500 บาท กับรายได้ตั้งแต่ 5,001 – 7,000 บาท รายได้ต่ำกว่า 500 บาทกับรายได้ตั้งแต่ 2,001 – 3,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 500 – 1,000 บาทกับรายได้ตั้งแต่ 5,001 – 7,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 500 – 1,000 บาท กับรายได้ตั้งแต่ 2,001 – 3,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาท กับรายได้มากกว่า 7,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาท กับรายได้ตั้งแต่ 5,001 – 7,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาท กับรายได้ตั้งแต่ 2,001 – 3,000 บาท สำหรับนักเรียนที่บิดามีระดับรายได้อื่น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

8. เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของผู้ตอบการศึกษาระดับอุดมศึกษา จำนวนตามรายปีของมารดา

ตาราง 19 เปรียบเทียบความแตกต่างของสัดส่วนของผู้ตอบการศึกษาระดับอุดมศึกษา จำนวนตามรายปีของมารดา

Z - test	รายได้ ต่อเดือน ของมารดา	ไม่มี รายได้	ต่ำกว่า 500 บาท	500-1,000 บาท	1,001 - 2,000 บาท	2,001 - 3,000 บาท	3,001 - 5,000 บาท	5,001 - 7,000 บาท	มากกว่า 7,000 บาท
	n	134	160	307	198	77	25	10	11
	N	209	221	412	247	97	34	12	14
	P	.641	.724	.745	.801	.793	.735	.833	.785
มากกว่า 7,000 บาท	.785	-1.261	-.542	-.363	.141	.069	-.378	.309	-
5,001 - 7,000 บาท	.833	-1.707	-.978	-.803	-.286	-.343	-.745	-	-
3,001 - 5,000 บาท	.735	-1.139	-.138	.125	.831	.679	-	-	-
2,001 - 3,000 บาท	.793	* -2.891	-1.371	-1.050	.161	-	-	-	-
1,001 - 2,000 บาท	.801	* -3.841	-1.973	-1.699	-	-	-	-	-
500 - 1,000 บาท	.745	* -2.631	-.572	-	-	-	-	-	-
ต่ำกว่า 500 บาท	.724	-1.849	-	-	-	-	-	-	-
ไม่มีรายได้	.641	-	-	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 19 ปรากฏว่า สักส่วนที่ต้องการศึกษาในระดับ
 อุดมศึกษาของนักเรียนที่มารดาไม่มีรายได้ต่อเนื่องตั้งแต่ 2,001 – 3,000 บาท กับไม่มีรายได้
 รายได้ตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาทกับไม่มีรายได้ รายได้ตั้งแต่ 500 – 1,000 บาท
 กับไม่มีรายได้ รายได้ตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาท กับไม่มีรายได้ รายได้ตั้งแต่
 500 – 1,000 บาท กับไม่มีรายได้ รายได้ตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาท กับรายได้ต่ำกว่า
 500 บาท มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรียนที่มารดา
 มีระดับรายได้อื่น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตาราง 20 จำนวนและควรอยะของนักศึกษาที่เรียนต่อการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ และอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชา

อิทธิพลต่อการ ตัดสินใจ เลือก สาขาวิชา	บิดามารดา	เพื่อน	ครูอาจารย์	ความมี หน้าที่ ทางอาชีพ	ความยาก งานใน การเรียน	จำนวน ผู้สอบ คัดเลือก ทำงาน	โอกาส ในการ ทำงาน	อื่น ๆ	รวม
แพทย์ศาสตร์	30 (12.7)	1 (0.4)	- (0.0)	3 (1.3)	34 (14.4)	5 (3.8)	131 (55.5)	28 (11.9)	256 (24.6)
เกษตรศาสตร์	10 (13.7)	- (0.0)	- (0.0)	3 (4.1)	10 (13.7)	3 (4.1)	35 (45.7)	12 (16.4)	73 (7.6)
วิศวกรรมศาสตร์	6 (6.9)	- (0.0)	1 (1.1)	5 (5.7)	7 (8.0)	3 (3.4)	50 (57.5)	15 (17.2)	87 (9.1)
วิทยาศาสตร์	5 (5.4)	1 (1.9)	- (0.0)	- (0.0)	12 (22.6)	4 (7.5)	21 (39.6)	10 (18.9)	53 (5.5)
นิติศาสตร์	9 (14.3)	- (0.0)	1 (1.6)	3 (4.8)	8 (12.7)	4 (6.3)	27 (42.9)	11 (17.5)	63 (6.6)
สังคมศาสตร์	27 (10.4)	- (0.0)	4 (1.5)	7 (2.7)	55 (21.2)	22 (8.5)	123 (47.3)	22 (8.5)	260 (27.1)
มนุษยศาสตร์	6 (9.7)	- (0.0)	- (0.0)	3 (4.8)	14 (22.6)	4 (6.5)	25 (40.3)	10 (16.1)	62 (6.5)
วิทยาศาสตร์	10 (14.3)	- (0.0)	- (0.0)	- (0.0)	16 (22.9)	6 (8.6)	32 (45.7)	6 (8.6)	70 (7.3)

ตาราง 20 (ต่อ)

อิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือก	ปริมาณการ	เพิ่ม	ครูอาจารย์	ความเหมาะสมทางอาชีพ	ความง่ายในการเรียน	จำนวนผู้สอบคัดเลือก	โอกาสในการหางาน	อื่นๆ	รวม
สาขาวิชา									
ศึกษาศาสตร์	9 (16.1)	- (0.0)	2 (3.6)	- (0.0)	15 (33.9)	2 (3.6)	15 (33.9)	5 (8.9)	56 (5.8)
รวม	112 (11.7)	2 (0.2)	8 (0.8)	24 (2.5)	175 (18.2)	57 (5.9)	463 (48.2)	119 (12.4)	560 (100.0)

ไม่ระบุ เทากับ 20

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่า ปริมาณการ โอกาสในการหางาน และอื่นๆ มีอิทธิพลต่อการเลือกสาขาวิชาแพทยศาสตร์เป็นจำนวนสูงสุด ครูอาจารย์ ความเหมาะสมทางอาชีพ ความง่ายในการเรียนและจำนวนผู้สมัครสอบ มีอิทธิพลต่อการเลือกสาขาวิชาสังคมศาสตร์ เป็นอันดับสูงสุด ส่วนเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเลือกสาขาวิชาแพทยศาสตร์ และจัดเรียงลำดับไปจำนวนสูงสุด เมื่อพิจารณาทุกสาขาวิชา อิทธิพลที่มีต่อการตัดสินใจเลือกสูงเป็นลำดับที่ 1 (48.2 %), ที่ 2 (18.2 %), ที่ 3 (12.4 %), ที่ 4 (11.7 %),

ที่ 5 (5.9 %), ที่ 6 (2.5 %), ที่ 7 (0.6 %) และที่ 8 (0.2 %)

ได้แก่ โอกาสในการทำงาน ความยากง่ายของการเรียน อื่น ๆ คือมีใจรักที่จะเรียนสาขาวิชานั้น บิดามารดา จำนวนผู้สมัครคัดเลือกเข้าสาขานั้น ความมีหน้ามีตาทางอาชีพ ครูอาจารย์และเพื่อน ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชาที่นักเรียนเลือกเรียนสูงเป็นลำดับที่ 1 (27.1 %), ที่ 2 (24.6 %), ที่ 3 (9.1 %), ที่ 4 (7.6 %), ที่ 5 (7.3 %) ที่ 6 (6.6 %), ที่ 7 (6.5 %), ที่ 8 (5.8 %) และที่ 9 (5.5 %) ได้แก่ สังคมศาสตร์ แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ นิติศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศิลปศาสตร์ และวิจิตรศิลป์ ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ศึกษาการกระจายลักษณะสถานภาพของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตาราง 21 จำนวนและรายได้ของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามเพศ

สาขาวิชา เพศ	แพทยศาสตร์	เกษตรศาสตร์	วิทยาศาสตร์	วิศวกรรมศาสตร์	นิติศาสตร์	สังคมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	รวม
ชาย	29 (12.5)	299 (85.2)	32 (8.5)	516 (98.5)	30 (73.2)	36 (20.9)	10 (28.6)	558 (43.5)	1,512 (50.0)
หญิง	203 (87.5)	52 (14.8)	343 (91.5)	8 (1.5)	11 (26.8)	144 (79.1)	25 (71.4)	726 (56.5)	1,512 (50.0)
รวม	232 (7.7)	351 (11.6)	375 (12.4)	524 (17.3)	41 (1.4)	182 (6.0)	35 (1.2)	1,284 (42.5)	3,024 (100.0)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่า ชายได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และนิติศาสตร์ มีจำนวนสูงคือ ร้อยละ 85.2 , 98.5 และ 73.2 ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชา แพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ หญิงได้โอกาสศึกษามีจำนวนสูง คือร้อยละ 87.5 , 91.5 , 79.4 และ 56.5 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาการได้โอกาสศึกษารวมทุกสาขาวิชา ชายได้โอกาสศึกษา ร้อยละ 50.0 และหญิงได้โอกาสศึกษา ร้อยละ 50.0

ตาราง 22 จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาที่ได้ออกศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำนวนนักศึกษาที่ออกศึกษาในระดับอุดมศึกษา

มัธยมศึกษา

สาขาวิชา หลักสูตร	แพทยศาสตร์	เกษตรศาสตร์	วิทยาศาสตร์	วิศวกรรมศาสตร์	นิติศาสตร์	สังคมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	รวม
ม.ศ.5	232 (100)	1 (0.3)	79 (21.1)	72 (13.7)	- (0.0)	47 (25.8)	33 (94.3)	818 (63.8)	1,282 (42.4)
ป.กศ.	- (0.0)	- (0.0)	- (0.0)	- (0.0)	- (0.0)	- (0.0)	- (2.9)	419 (32.7)	420 (13.9)
ป.วศ.	- (0.0)	350 (99.7)	296 (78.9)	452 (86.3)	41 (100)	135 (74.2)	1 (2.9)	46 (3.6)	1,321 (43.7)
รวม	232 (7.7)	351 (11.6)	375 (12.4)	524 (17.3)	41 (1.4)	182 (6.0)	35 (1.2)	1,283 (42.2)	3,023 (100)

ไม่รวมหลักสูตรที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษา เทากับ 1

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

จากตาราง 22 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาสาขาวิชา แพทยศาสตร์ มนุษยศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มีจำนวนสูงคือนักศึกษาที่จบชั้น ม.ศ.5 มีร้อยละ 100.0, 94.3 และ 63.8 ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชา เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วิศวกรรมศิลป์ และสังคมศาสตร์ นักศึกษาที่จบ ป.วช. ได้โอกาสศึกษามีจำนวนสูง คือมีร้อยละ 99.7, 78.9, 86.3, 100.0 และ 74.2 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาการได้โอกาสศึกษารวมทุกสาขาวิชา นักศึกษาที่จบ ป.วช. ได้โอกาสศึกษามีจำนวนสูงสุดคือ ร้อยละ 43.7 รองลงมาตามลำดับได้แก่ นักศึกษาที่จบชั้น ม.ศ.5 มีร้อยละ 42.4 และนักศึกษาที่จบ ป.กศ. มีเพียงร้อยละ 13.9

สาขาวิชา อาชีพของบิดา	แพทยศาสตร์	เกษตรศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	วิศวกรรมศาสตร์	นิติศาสตร์	สังคมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	รวม
เกษตรกร										
ประมง	28 (13.5)	204 (60.0)	160 (45.1)		208 (42.2)	14 (35.0)	42 (24.9)	8 (25.8)	701 (57.2)	1,365 (47.7)
ทำงานบ้าน	8 (3.9)	24 (7.1)	18 (5.1)		44 (8.9)	6 (15.0)	7 (4.1)	1 (3.2)	65 (5.3)	173 (6.0)
รวม	207 (7.2)	340 (11.9)	355 (12.4)		493 (17.2)	40 (1.4)	169 (5.9)	31 (1.1)	1,226 (42.9)	2,861 (100)

ไม่ระบอชื่อของบิดา เท่ากับ 163

หมายเหตุ

จากตาราง 23 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาได้โอกาสศึกษา สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ วิทยาลัยการเกษตร วิทยาลัยการศึกษามีจำนวนสูงสุด คือ นักศึกษาปี ๒ เป็นเกษตรกร ประมาณ ๖๐.๐, ๔๕.๑, ๔๒.๒, ๓๕.๐, และ ๕๗.๒ และที่ศึกษาศาสตร์ มีจำนวนสูงสุด คือ นักศึกษาปี ๒ เป็นเกษตรกร ประมาณ ๖๐.๐, ๔๕.๑, ๔๒.๒, ๓๕.๐, และ ๕๗.๒ ตามลำดับ สาขาวิชาแพทยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ นักศึกษาปี ๒ เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว ได้โอกาสศึกษามีจำนวนสูงสุด คือ ๔๕.๖ ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชามนุษยศาสตร์ นักศึกษาปี ๒ เป็นเกษตรกร ประมาณ ๔๔.๙ และเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการ ๔๔.๙

กิจการส่วนตัวและรับราชการหรือข้าราชการบำนาญ ได้โอกาสศึกษามีจำนวนสูงสุดคือมีร้อยละ 25.8 เมื่อพิจารณาการได้โอกาสศึกษารวมทุกสาขาวิชา นักศึกษาที่บิดาเป็นเกษตรกร ประมวงได้โอกาสศึกษาจำนวนสูงสุด คือร้อยละ 47.7 รองลงมาตามลำดับได้แก่ เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว มีร้อยละ 20.8 รับราชการหรือข้าราชการบำนาญมีร้อยละ 19.3 ทำงานบ้าน มีร้อยละ 6.0 เป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน มีร้อยละ 4.4 และเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีเพียงร้อยละ 1.7

มีจำนวนสูงสุด คือมีร้อยละ 43.1 ส่วนสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ นักศึกษาที่มารดาเป็นเกษตรกร ประมง ได้โอกาสศึกษา มีจำนวนสูงสุดคือมีร้อยละ 45.4 เมื่อพิจารณาการได้โอกาสศึกษารวม ทุกสาขาวิชา นักศึกษาที่มารดาทำงานบ้านได้โอกาสศึกษามีจำนวนสูงสุดคือ ร้อยละ 42.3 รองลงมาตามลำดับได้แก่ เป็นเกษตรกร ประมง มีร้อยละ 36.4 เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว มีร้อยละ 16.4 รับราชการหรือข้าราชการบำนาญ มีร้อยละ 3.4 เป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน มีร้อยละ 0.9 และเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีเพียงร้อยละ 0.4

ตาราง 25 จำนวนและรายละเอียดของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

สาขาวิชา	แพทยศาสตร์	เกษตรศาสตร์	วิทยาศาสตร์	วิทยาศาสตร์	วิศวกรรมศาสตร์	วิจิตรศิลป์	สังคมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	รวม
ระดับการศึกษาของบิดา										
ไม่ระบุชื่อ	20 (9.5)	16 (4.7)	15 (4.2)	47 (9.2)	7 (17.5)	20 (11.3)	2 (6.5)	35 (2.8)	162 (5.5)	
ป.4 หรือต่ำกว่า	71 (33.6)	196 (57.1)	181 (50.1)	263 (51.6)	16 (40.0)	78 (44.1)	12 (38.7)	738 (58.3)	1,555 (52.9)	
ป.7 หรือ ม.3 ขึ้น	32 (15.2)	54 (15.7)	64 (17.7)	69 (13.5)	3 (7.5)	26 (14.7)	2 (6.5)	204 (16.1)	454 (15.4)	
ม.ก.3 หรือ ม.6 ขึ้น	45 (21.3)	56 (16.3)	58 (16.1)	84 (16.5)	5 (12.5)	34 (19.2)	8 (25.8)	174 (13.7)	464 (15.8)	
ม.ก.5,ม.ก.6 หรือ										
ม.6 ขึ้น	17 (8.1)	9 (2.6)	18 (5.0)	25 (4.9)	3 (7.5)	15 (8.5)	3 (9.7)	42 (3.3)	132 (4.5)	
อนุปริญญา	14 (6.6)	6 (1.7)	10 (2.8)	13 (2.5)	3 (7.5)	2 (1.1)	2 (6.5)	40 (3.2)	90 (3.1)	
ปริญญาตรี	9 (4.3)	5 (1.5)	13 (3.6)	8 (1.6)	2 (5.0)	2 (1.1)	1 (3.2)	29 (2.3)	69 (2.3)	
สูงกว่าปริญญาตรี	3 (1.4)	1 (0.3)	2 (0.6)	1 (0.2)	1 (2.5)	- (0.0)	1 (3.2)	4 (0.3)	13 (0.4)	
รวม	211 (7.2)	343 (11.7)	361 (12.3)	510 (17.4)	40 (1.4)	177 (6.0)	31 (1.1)	1,266 (43.1)	2,939 (400)	

ไม่ระบุระดับการศึกษาของบิดา เท่ากับ 85
หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

จากตาราง 25 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาแพทยศาสตร์ เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วิจิตรศิลป์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มีจำนวนสูงสุดคือนักศึกษาที่บิดามีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่า มีร้อยละ 33.6, 57.1, 50.1, 51.6, 40.0, 44.1, 38.7 และ 58.3 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาการได้โอกาสศึกษารวมทุกสาขาวิชา นักศึกษาที่บิดามีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่าได้โอกาสศึกษาจำนวนสูงสุดคือ ร้อยละ 52.9 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ระดับการศึกษา ม.ศ.3 หรือ ม.6 เกิม มีร้อยละ 15.8 ระดับการศึกษา ป.7 หรือ ม.3 เกิม มีร้อยละ 15.4 ไม่รู้หนังสือ มีร้อยละ 5.5 ระดับการศึกษา ม.ศ.5, ม.ศ.6 หรือ ม.8 เกิม มีร้อยละ 4.5 ระดับการศึกษาอนุปริญญา มีร้อยละ 3.1 ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีร้อยละ 2.3 และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีเพียงร้อยละ 0.4

ตาราง 26 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำนวนตามระดับการศึกษาของมารดา

สาขาวิชา	แพทยศาสตร์	เกษตรศาสตร์	วิทยาศาสตร์	วิศวกรรมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	นิติศาสตร์	สังคมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	รวม
ระดับการศึกษาของมารดา										
ไม่ระบุหนังสือ	31 (13.7)	32 (9.2)	41 (11.1)	64 (12.4)	5 (12.5)	25 (14.2)	1 (2.9)	116 (9.1)	315 (10.6)	
ป.4 หรือต่ำกว่า	126 (55.8)	272 (78.6)	242 (65.2)	310 (65.9)	24 (60.0)	101 (57.4)	20 (57.1)	949 (74.8)	2,074 (69.6)	
ป.7 หรือ ม.3 เดิม	29 (12.8)	25 (7.2)	47 (12.7)	61 (11.8)	2 (5.0)	27 (15.3)	5 (14.3)	110 (8.7)	306 (10.3)	
ม.ป.3 หรือ ม.6 เดิม	27 (11.9)	10 (2.9)	26 (7.0)	38 (7.4)	5 (12.5)	17 (9.7)	5 (14.3)	66 (5.2)	194 (6.5)	
ม.ป.5,ม.ป.6 หรือ ม.8 เดิม	4 (1.8)	6 (1.7)	7 (1.9)	9 (1.7)	2 (5.0)	4 (2.3)	1 (2.9)	10 (0.8)	43 (1.4)	
อนุปริญญา	8 (3.5)	- (0.0)	6 (1.6)	2 (0.4)	1 (2.5)	1 (0.6)	2 (5.7)	12 (0.9)	32 (1.1)	
ปริญญาตรี	- (0.0)	1 (0.3)	2 (0.5)	2 (0.4)	1 (2.5)	1 (0.6)	- (0.0)	4 (0.3)	11 (0.4)	
สูงกว่าปริญญาตรี	1 (0.4)	- (0.0)	- (0.0)	- (0.0)	- (0.0)	- (0.0)	1 (2.9)	2 (0.2)	4 (0.1)	
รวม	226 (7.6)	346 (11.6)	371 (12.5)	516 (17.3)	40 (1.3)	176 (5.9)	35 (1.2)	1,269 (42.6)	2,979 (100)	

ไม่ระบุระดับการศึกษาของมารดา เท่ากับ 45

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

จากตาราง 26 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาด้านสาขาวิชาแพทยศาสตร์ เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วิจิตรศิลป์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มีจำนวนสูงสุด คือนักศึกษาที่มารดามีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่า มีร้อยละ 55.8, 78.6, 65.2, 65.9, 60.0, 57.4, 57.1 และ 74.8 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาการได้โอกาสศึกษารวมทุกสาขาวิชา นักศึกษาที่มารดามีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่าได้โอกาสศึกษาจำนวนสูงสุดคือ ร้อยละ 69.6 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ไม่รู้หนังสือ มีร้อยละ 10.6 ระดับการศึกษา ป.7 หรือ ม.3 เติม มีร้อยละ 10.3 ระดับการศึกษา ม.ศ.3 หรือ ม.6 เติม มีร้อยละ 6.5 ระดับการศึกษา ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เติม มีร้อยละ 1.4 ระดับการศึกษาอนุปริญญา มีร้อยละ 1.1 ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีร้อยละ 0.4 และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีเพียงร้อยละ 0.1

ตาราง 27 จำนวนและภาระของนักศึกษาที่เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำนวนตามรายปีตลอดเดือนของปี

สาขาวิชา	แพทย์ศาสตร์	เกษตรศาสตร์	วิทยาศาสตร์	วิศวกรรมศาสตร์	นิติศาสตร์	สังคมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	รวม
รายปีตลอดเดือนของปี									
ไม่รายได้	7 (3.4)	11 (3.2)	15 (4.2)	26 (5.3)	1 (2.5)	2 (1.2)	1 (3.2)	45 (3.7)	108 (3.8)
ต่ำกว่า 500 บาท	2 (1.0)	48 (14.1)	29 (8.2)	49 (9.9)	2 (5.0)	4 (2.4)	1 (3.2)	157 (12.8)	292 (10.2)
500 - 1,000 บาท	33 (15.9)	107 (31.5)	76 (21.4)	138 (27.9)	9 (22.5)	25 (14.8)	6 (19.4)	397 (32.4)	791 (27.6)
1,001 - 2,000 บาท	59 (28.5)	89 (26.2)	118 (33.2)	146 (29.6)	9 (22.5)	58 (34.3)	10 (32.3)	330 (26.9)	819 (28.6)
2,001 - 3,000 บาท	55 (26.6)	55 (16.2)	65 (18.3)	85 (17.2)	12 (30.0)	43 (25.4)	7 (22.6)	204 (16.7)	526 (18.4)
3,001 - 5,000 บาท	36 (17.4)	22 (6.5)	37 (10.4)	34 (6.9)	5 (12.5)	24 (14.2)	4 (12.9)	73 (6.0)	235 (8.2)
5,001 - 7,000 บาท	8 (3.9)	5 (1.5)	9 (2.5)	6 (1.2)	1 (2.5)	5 (3.0)	1 (3.2)	10 (0.8)	45 (1.6)
มากกว่า 7,000 บาท	7 (3.4)	3 (0.9)	6 (1.7)	10 (2.0)	1 (2.5)	8 (4.7)	1 (3.2)	9 (0.7)	45 (1.6)
รวม	207 (7.2)	340 (11.9)	355 (12.4)	494 (17.3)	40 (1.4)	169 (5.9)	31 (1.1)	1,225 (42.8)	2,861 (100)

ไม่รวมรายปีตลอดเดือนของปี เทียบ 163

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

จากตาราง 27 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาแพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มีจำนวนสูงสุดคือนักศึกษาที่มีรายได้อีกต่อเดือนตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาท มีร้อยละ 28.5, 33.2, 29.6, 34.3 และ 26.9 ตามลำดับ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และศึกษาศาสตร์ นักศึกษาที่มีรายได้อีกต่อเดือนตั้งแต่ 500 – 1,000 บาท ได้โอกาสศึกษามีจำนวนสูงสุด คือมีร้อยละ 31.5 และ 32.4 ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชาวิจิตรศิลป์ นักศึกษาที่มีรายได้อีกต่อเดือนตั้งแต่ 2,001 – 3,000 บาท ได้โอกาสศึกษามีจำนวนสูงสุด คือมีร้อยละ 30.0 เมื่อพิจารณาการได้โอกาสศึกษารวมทุกสาขาวิชา นักศึกษาที่มีรายได้อีกต่อเดือนตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาท ได้โอกาสศึกษามีจำนวนสูงสุดคือ ร้อยละ 28.6 รองลงมาตามลำดับได้แก่ รายได้ตั้งแต่ 500 – 1,000 บาท มีร้อยละ 27.6 รายได้ตั้งแต่ 2,001 – 3,000 บาท มีร้อยละ 16.1 รายได้ต่ำกว่า 500 บาท มีร้อยละ 10.2 รายได้ตั้งแต่ 3,001 – 5,000 บาท มีร้อยละ 0.2 ไม่มีรายได้ มีร้อยละ 3.8 รายได้ตั้งแต่ 5,001 – 7,000 บาท และรายได้มากกว่า 7,000 บาท มีเพียงร้อยละ 1.6

ตาราง 28 จำนวนและคารอຍละของนักศึกษาที่ได้ออกศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำนวนตามรายได้ออกเรียนของมารดา

สาขาวิชา	แพทยศาสตร์	เกษตรศาสตร์	วิทยาศาสตร์	วิศวกรรมศาสตร์	นิติศาสตร์	สังคมศาสตร์	มนุษยศาสตร์	ศึกษาศาสตร์	รวม
รายได้ต่อเนื่องของมารดา									
ไม่มีรายได้	66 (29.2)	53 (15.6)	85 (22.9)	124 (24.4)	13 (33.3)	60 (34.1)	8 (23.5)	192 (15.4)	601 (20.4)
ต่ำกว่า 500 บาท	18 (8.0)	72 (21.2)	56 (15.1)	86 (16.9)	7 (17.9)	18 (10.2)	3 (8.8)	306 (24.5)	566 (19.2)
500 - 1,000 บาท	47 (20.8)	131 (38.5)	104 (28.0)	162 (31.8)	7 (17.9)	34 (19.3)	6 (17.6)	428 (34.3)	919 (31.2)
1,001 - 2,000 บาท	37 (16.4)	57 (16.8)	73 (19.7)	83 (16.3)	6 (15.4)	36 (20.5)	6 (17.6)	200 (16.0)	498 (16.9)
2,001 - 3,000 บาท	40 (17.7)	14 (4.1)	34 (9.2)	37 (7.3)	4 (10.3)	19 (10.8)	5 (14.7)	87 (7.0)	240 (8.2)
3,001 - 5,000 บาท	14 (6.2)	8 (2.4)	12 (3.2)	9 (1.8)	2 (5.1)	6 (3.4)	2 (5.9)	23 (1.6)	76 (2.6)
5,001 - 7,000 บาท	1 (0.4)	5 (1.5)	3 (0.8)	3 (0.6)	- (0.0)	1 (0.6)	2 (5.9)	7 (0.6)	22 (0.7)
มากกว่า 7,000 บาท	3 (1.3)	- (0.0)	4 (1.1)	5 (1.0)	- (0.0)	2 (1.1)	2 (5.9)	4 (0.3)	20 (0.7)
รวม	226 (7.7)	340 (11.6)	371 (12.6)	509 (17.3)	39 (1.3)	176 (6.0)	34 (1.2)	1,247 (42.4)	2,942 (100)

ไม่ระบุรายได้ออกเรียนของมารดา เท่ากับ 82

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

จากตาราง 28 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ มีจำนวนสูงสุด ถัดมาคือ นักศึกษาที่มารดาไม่มีรายได้ ต่อเนื่องตั้งแต่ 500 – 1,000 มีร้อยละ 38.5, 28.0, 31.8 และ 34.3 ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชาแพทยศาสตร์ วิจิตรศิลป์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ นักศึกษาที่มารดาไม่มีรายได้ ได้โอกาสศึกษามีจำนวนสูงสุด คือมีร้อยละ 29.2, 33.3, 34.1 และ 23.5 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาการได้โอกาสศึกษารวมทุกสาขาวิชา นักศึกษาที่มารดาไม่มีรายได้ต่อเนื่อง ตั้งแต่ 500 – 1,000 บาท ได้โอกาสศึกษามีจำนวนสูงสุดคือ ร้อยละ 31.2 รองลงมาตาม ลำดับ ได้แก่ ไม่มีรายได้ มีร้อยละ 20.4 รายได้ต่ำกว่า 500 บาท มีร้อยละ 19.2 รายได้ ตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาท มีร้อยละ 16.9 รายได้ตั้งแต่ 2,001 – 3,000 บาท มีร้อยละ 8.2 รายได้ตั้งแต่ 3,001 – 5,000 บาท มีร้อยละ 2.6 รายได้ตั้งแต่ 5,001 – 7,000 บาท และรายได้มากกว่า 7,000 บาท มีเพียงร้อยละ 0.7

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษากับเกณฑ์ประชากร
ตามลักษณะสถานภาพ

1. เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษากับเกณฑ์ประชากร จำแนกตามเพศ ประชากรจำแนกตามเพศที่ใช้เป็นเกณฑ์การเปรียบเทียบได้แก่ จำนวนประชากรในเขต การศึกษา 3 ดังแสดงในตาราง 29

ตาราง 29 จำนวนและค่าร้อยละของประชากรในเขตการศึกษา 3 จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	1,673,167	50.3
หญิง	1,651,331	49.7
รวม	3,324,500	100.0

ที่มา : กระทรวงมหาดไทย จำนวนราษฎรรายจังหวัดตามหลักฐานทางทะเบียนราษฎร
เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2521 : 2522, หน้า 1 – 3

จากตาราง 29 จะเห็นว่าประชากรในเขตการศึกษา 3 มีชายร้อยละ 50.3 และหญิงร้อยละ 49.7

ตาราง 30 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษากับประชากรในเขตการศึกษา 3 จำแนกตามเพศ

เพศ	สัดส่วน		ค่าทดสอบสัดส่วน
	ประชากร	นักศึกษา	
ชาย	.503	.500	.329
หญิง	.497	.500	.329
รวม	1.0	1.0	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 30 ปรากฏว่า สัดส่วนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงได้โอกาสศึกษาไม่แตกต่างจากสัดส่วนของประชากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษากับเกณฑ์ประชากร จำแนกตามอาชีพของบิดา

ประชากรจำแนกตามกลุ่มอาชีพที่ใช้เป็นเกณฑ์การเปรียบเทียบได้แก่ ประชากรชายในภาคใต้ ดังแสดงในตาราง 31

ตาราง 31 จำนวนและร้อยละของประชากรชายในภาคใต้ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการหรือข้าราชการบำนาญและพนักงาน รัฐวิสาหกิจ	77,360	7.7
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน	146,920	14.7
เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว	124,990	12.5
เกษตรกร ประมง	502,670	60.2
ทำงานบ้าน	49,210	4.9
รวม	1,001,150	100.0

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ รายงานผลการสำรวจแรงงานทั่วราชอาณาจักร (รอบที่ 2) กรกฎาคม - กันยายน 2519 ม.ป.ป., หน้า 179 , 185 - 186

จากตาราง 31 จะเห็นว่าประชากรชายในภาคใต้เป็นเกษตรกร ประมง จำนวนสูงสุดคือ ร้อยละ 60.2 รองลงมาตามลำดับได้แก่ เป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน มีร้อยละ 14.7 เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว มีร้อยละ 12.5 รับราชการหรือข้าราชการบำนาญ - พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีร้อยละ 7.7 และทำงานบ้าน มีเพียงร้อยละ 4.9

ตาราง 32 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามอาชีพ
ของบิดากับประชากรชายในภาคใต้ตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มอาชีพ	สัดส่วน		ค่าทดสอบสัดส่วน
	ประชากรชาย	นักศึกษา	
รับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ	.077	.210	17.45 *
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัท	.147	.044	26.75 *
เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว	.125	.208	10.93 *
เกษตรกร ประมง	.602	.477	13.37 *
ทำงานบ้าน	.049	.060	2.47 *
รวม	1.0	1.0	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 32 ปรากฏว่า สัดส่วนของนักศึกษาที่บิดารับราชการหรือข้าราชการบำนาญ - พนักงานรัฐวิสาหกิจ เป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัททำงาน เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว เป็นเกษตรกร ประมง และทำงานบ้าน ได้โอกาสศึกษาแตกต่างจากสัดส่วนของประชากรชายประกอบอาชีพดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษากับเกณฑ์ประชากร จำแนกตามอาชีพของมารดา

ประชากรจำแนกตามกลุ่มอาชีพที่ใช้เป็นเกณฑ์การเปรียบเทียบ ได้แก่ ประชากรหญิงในภาคใต้ ดังแสดงในตาราง 33

ตาราง 33 จำนวนและร้อยละของประชากรหญิงในภาคใต้ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการหรือข้าราชการบำนาญและพนักงานรัฐวิสาหกิจ	25,730	3.7
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน	57,000	8.1
เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว	65,600	12.2
เกษตรกร ประมง	174,270	24.9
ทำงานบ้าน	357,860	51.1
รวม	700,460	100.0

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ รายงานการสำรวจแรงงานทั่วราชอาณาจักร (รอบที่ 2)
กรกฎาคม - กันยายน 2519 ม.ป.ป., หน้า 179, 185 - 186

จากตาราง 33 จะเห็นว่าประชากรหญิงในภาคใต้เป็นผู้ทำงานบ้านมีจำนวนสูงสุดคือ ร้อยละ 51.1 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ เป็นเกษตรกร ประมง มีร้อยละ 24.9 เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว มีร้อยละ 12.2 เป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน มีร้อยละ 8.1 และรับราชการหรือข้าราชการบำนาญ - พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีเพียงร้อยละ 3.7

ตาราง 34 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามอาชีพของมารดา กับประชากรหญิงในภาคใต้ตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มอาชีพ	สัดส่วน		ค่าทดสอบสัดส่วน
	ประชากรหญิง	นักศึกษา	
รับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ	.037	.038	0.28
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัท	.081	.009	40.72 *
เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว	.122	.164	6.15 *
เกษตรกร ประมง	.249	.364	12.97 *
ทำงานบ้าน	.511	.423	9.66 *
รวม	1.0	1.0	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 34 ปรากฏว่า สัดส่วนของนักศึกษาที่มารดาเป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัททำงาน เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว เป็นเกษตรกร ประมง และที่ทำงานบ้าน ได้โอกาสศึกษาแตกต่างจากสัดส่วนของประชากรหญิงที่ประกอบอาชีพดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาที่มารดา รับราชการ – พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีสัดส่วนไม่แตกต่างจากสัดส่วนของประชากรหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษากับเกณฑ์ประชากร จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ประชากรจำแนกตามระดับการศึกษาที่ใช้เป็นเกณฑ์การเปรียบเทียบได้แก่ ประชากรชายในภาคใต้ ที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป ดังแสดงในตาราง 35

ตาราง 35 จำนวนและร้อยละของประชากรชายในภาคใต้ที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่รู้หนังสือ	103,010	31.6
ป.4 หรือต่ำกว่า	205,720	63.0
ป.7 หรือ ม.3 เดิม	7,330	2.2
ม.ศ.3 หรือ บ.6 เดิม	5,870	1.8
ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เดิม	550	0.2
อนุปริญญา	170	0.1
ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี	3,720	1.1
รวม	326,370	100.0

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ รายงานผลการสำรวจแรงงานทั่วราชอาณาจักร (รอบที่ 2) กรกฎาคม - กันยายน 2519 ม.ป.ป., หน้า 183 - 184

จากตาราง 35 จะเห็นว่าประชากรชายในภาคใต้ที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป มีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่า จำนวนสูงสุดคือร้อยละ 63.0 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ไม่รู้หนังสือ มีร้อยละ 31.6 ระดับการศึกษา ป.7 หรือ ม.3 เดิม มีร้อยละ 2.2 ระดับ

การศึกษา ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม มีร้อยละ 1.8 ระดับการศึกษาปริญญาตรี – สูงกว่าปริญญาตรี มีร้อยละ 1.1 ระดับการศึกษา ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เดิม มีร้อยละ 0.2 ระดับการศึกษานุปริญญา มีเพียงร้อยละ 0.1

ตาราง 36 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามระดับการศึกษาของบิดา กับประชากรชายในภาคใต้ที่อายุ 45 ปีขึ้นไป ตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	สัดส่วน		ค่าทดสอบสัดส่วน
	ประชากรชาย	นักศึกษา	
ไม่รู้หนังสือ	.316	.055	60.93*
ป.4 หรือต่ำกว่า	.630	.529	10.92*
ป.7 หรือ ม.3 เดิม	.022	.154	19.81*
ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม	.018	.158	20.79*
ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เดิม	.002	.045	11.24*
อนุปริญญา	.001	.031	9.38*
ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี	.011	.027	5.34*
รวม	1.000	1.000	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 36 ปรากฏว่า สัดส่วนของนักศึกษาที่บิดามีระดับการศึกษาปริญญาตรี – สูงกว่าปริญญาตรี ที่บิดามีระดับการศึกษานุปริญญา ที่บิดามีระดับการศึกษา ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เดิม ที่บิดามีระดับการศึกษา ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม

ที่บิดามีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่า และที่บิดาไม่รู้หนังสือ ได้โอกาสศึกษาแตกต่างจาก สักส่วนของประชากรชายที่มีระดับการศึกษาดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในชั้นอุดมศึกษากับเกณฑ์ประชากร จำแนกตาม ระดับการศึกษาของมารดา

ประชากรจำแนกตามระดับการศึกษา ที่ใช้เป็นเกณฑ์การเปรียบเทียบได้แก่ ประชากร หญิงในภาคใต้ ที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป ดังแสดงในตาราง 37

ตาราง 37 จำนวนและการร้อยละของประชากรหญิงในภาคใต้ที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป จำแนกตาม ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่รู้หนังสือ	111,530	52.6
ป.4 หรือต่ำกว่า	97,460	46.0
ป.7 หรือ ม.3 เดิม	310	0.1
ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม	1,700	0.8
ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เดิม	—	0.0
อนุปริญญา	360	0.2
ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี	590	0.3
รวม	211,950	100.0

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ รายงานผลการสำรวจแรงงานทั่วราชอาณาจักร (รอบที่ 2) กรกฎาคม - กันยายน 2519 ม.ป.ป., หน้า 183 - 184

จากตาราง 37 จะเห็นว่า ประชากรหญิงในภาคใต้ที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไปเป็นผู้ไม่รู้หนังสือ มีจำนวนสูงสุดคือร้อยละ 52.6 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่า มีร้อยละ 46.0 ระดับการศึกษา ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม มีร้อยละ 0.8 ระดับการศึกษาปริญญาตรี - สูงกว่าปริญญาตรี มีร้อยละ 0.3 ระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีร้อยละ 0.2 ระดับการศึกษา ป.7 หรือ ม.3 เดิม มีร้อยละ 0.1 ส่วนระดับการศึกษา ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เดิม ไม่มี

ตาราง 38 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษามตามระดับการศึกษาของมารดา กับประชากรหญิงในภาคใต้ที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไปตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	สัดส่วน		ค่าทดสอบสัดส่วน
	ประชากรหญิง	นักศึกษา	
ไม่รู้หนังสือ	.526	.106	73.12*
ป.4 หรือต่ำกว่า	.460	.696	27.77*
ป.7 หรือ ม.3 เดิม	.001	.103	18.31*
ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม	.008	.065	12.61*
ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เดิม	.000	.014	6.50*
อนุปริญญา	.002	.011	4.70*
ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี	.003	.005	1.54
รวม	1.000	1.000	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 38 ปรากฏว่า สัดส่วนของนักศึกษาที่มารดาในระดับ การศึกษาอนุปริญญา ที่มารดาในระดับการศึกษา ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เดิม ที่มารดา มีระดับการศึกษา ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม ที่มารดาในระดับการศึกษา ป.7 หรือ ม.3 เดิม ที่มารดาในระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่า และที่มารดาไม่รู้หนังสือ ได้โอกาสศึกษาแตกต่าง จากสัดส่วนของประชากรหญิงที่มีระดับการศึกษาดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนที่มารดาในระดับการศึกษาปริญญาตรี - สูงกว่าปริญญาตรี มีสัดส่วนไม่แตกต่างจากสัดส่วนของ ประชากรหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษากับเกณฑ์ประชากร จำแนกตาม ชั้นของรายได้ต่อเนื่องของครอบครัว

เกณฑ์ที่ใช้ในการเปรียบเทียบได้แก่ รายได้ครอบครัวต่อเดือนของประชากรภาคใต้ ดังแสดงในตาราง 39

ตาราง 39 จำนวนร้อยละของประชากรภาคใต้ จำแนกตามชั้นของรายได้ต่อเนื่องของครอบครัว

ชั้นของรายได้ต่อเนื่อง	ร้อยละ
ต่ำกว่า 500 บาท	15.2
ตั้งแต่ 500 - 3,000 บาท	74.3
มากกว่า 3,000 บาท	10.5
รวม	100.0

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สี่ พ.ศ. 2520 - 2524 : 2520, หน้า 103

จากตาราง 39 จะเห็นว่าประชากรภาคใต้มีรายได้ต่อเนื่องของครอบครัวตั้งแต่ 500 – 3,000 บาท มีจำนวนสูงสุดคือร้อยละ 74.3 รองลงมาคือ รายได้ต่ำกว่า 500 บาท มีร้อยละ 15.2 และรายได้มากกว่า 3,000 บาท มีเพียงร้อยละ 10.5

ตาราง 40 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษากับประชากรในภาคใต้ จำแนกตามระดับรายได้ต่อเนื่องของครอบครัว

ชั้นของรายได้ต่อเนื่อง	สัดส่วน		ค่าทดสอบสัดส่วน
	ประชากร	นักศึกษา	
ต่ำกว่า 500 บาท	.152	.270	15.74 *
ตั้งแต่ 500 – 3,000 บาท	.743	.654	10.49 *
มากกว่า 3,000 บาท	.105	.076	5.45 *
รวม	1.000	1.000	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 40 ปรากฏว่า สัดส่วนของนักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเนื่องต่ำกว่า 500 บาท ที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเนื่องตั้งแต่ 500 – 3,000 บาท ที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเนื่องมากกว่า 3,000 บาท ได้โอกาสศึกษาแตกต่างจากสัดส่วนของประชากรที่มีระดับรายได้ต่อเนื่องดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 6 ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตาราง 41 จำนวนและรายละเอียดของนักศึกษาที่เลือกศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ และอิทธิพลที่มีต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชา

อิทธิพล สาขาวิชา	บิดา มารดา	เพื่อน	ครูอาจารย์	ความมีพัฒนา ตาทางอาชีพ	ความยากง่าย ในการเรียน	จำนวนผู้สอบ คัดเลือก	โอกาสใน การทำงาน	อื่น ๆ	รวม
แพทยศาสตร์	45 (19.4)	3 (1.3)	- (0.0)	4 (1.7)	5 (2.2)	1 (0.4)	150 (64.7)	24 (10.3)	232 (7.7)
เกษตรศาสตร์	24 (6.8)	3 (0.9)	6 (1.7)	13 (3.7)	9 (2.6)	3 (0.9)	247 (70.4)	46 (13.1)	351 (11.6)
วิทยาศาสตร์	28 (7.5)	3 (0.8)	8 (2.1)	12 (3.2)	24 (6.4)	21 (5.6)	220 (58.7)	59 (15.7)	375 (12.4)
วิศวกรรมศาสตร์	30 (5.7)	17 (3.2)	2 (0.4)	15 (2.9)	17 (3.2)	14 (2.7)	362 (69.1)	67 (12.8)	524 (17.3)
วิศวกรรมศิลป์	1 (2.4)	5 (12.2)	3 (7.3)	- (0.0)	1 (2.4)	- (0.0)	14 (34.1)	17 (41.5)	41 (1.4)
สังคมศาสตร์	10 (5.5)	3 (1.6)	- (0.0)	2 (1.1)	29 (15.9)	1 (0.5)	113 (62.1)	24 (13.2)	182 (6.0)
มนุษยศาสตร์	1 (2.9)	- (0.0)	1 (2.9)	- (0.0)	7 (20.0)	7 (20.0)	7 (20.0)	12 (34.3)	35 (1.2)
ศึกษาศาสตร์	149 (11.6)	21 (1.6)	35 (2.7)	24 (1.9)	193 (15.0)	65 (5.1)	499 (38.9)	298 (23.2)	1,284 (42.5)
รวม	288 (9.5)	55 (1.8)	55 (1.8)	70 (2.3)	285 (9.4)	112 (3.7)	1,612 (53.3)	547 (16.1)	3,024 (100)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

จากการวาง 41 แสดงให้เห็นว่า เพื่อน ครูอาจารย์ ความมีหน้าที่ทางอาชีพ ความยากง่ายในการเรียน จำนวนผู้สอบคัดเลือกในสาขานั้น โอกาสในการทำงานและอื่น ๆ คือมีใจรักที่จะเรียน มีอิทธิพลต่อการเลือกสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เป็นอันดับสูงสุด ส่วนสาขาวิชา แพทยศาสตร์ บัณฑิตการมีอิทธิพลต่อการเลือกเป็นจำนวนสูงสุด เมื่อพิจารณาทุกสาขาวิชา อิทธิพลที่มีต่อการตัดสินใจเลือกสูงเป็นลำดับที่ 1 (53.3 %), ที่ 2 (18.1 %), ที่ 3 (9.5 %), ที่ 4 (9.4 %), ที่ 5 (3.7 %), ที่ 6 (2.3 %) และที่ 7 (1.6 %) ได้แก่ โอกาสในการทำงาน อื่น ๆ คือมีใจรักที่จะเรียน บัณฑิตการ ความยากง่ายในการเรียน จำนวนผู้สอบคัดเลือกเข้าสาขานั้น ความมีหน้าที่ทางอาชีพและครูอาจารย์กับเพื่อน ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชาที่นักศึกษาได้โอกาสศึกษาสูงเป็นลำดับที่ 1 (42.5 %), ที่ 2 (17.3 %), ที่ 3 (12.4 %), ที่ 4 (11.6 %), ที่ 5 (7.7 %), ที่ 6 (6.0 %), ที่ 7 (1.4 %) และ ที่ 8 (1.2 %) ได้แก่ ศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เกษตรศาสตร์ แพทยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชา นิติศาสตร์ไม่เปิดสอนในเขตการศึกษา 3

ตอนที่ 7 เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
ตามลักษณะสถานภาพ

ตาราง 42 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษา กับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ อุดมศึกษา จากแนกตามเพศ

เพศ	สัดส่วน		ค่าทดสอบสัดส่วน
	ต้องการศึกษา	ได้โอกาสศึกษา	
ชาย	.401	.500	5.42 *
หญิง	.599	.500	5.42 *
รวม	1.000	1.000	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 42 ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความแตกต่างจากสัดส่วนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามประเภทของหลักสูตรที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ตาราง 43 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามประเภทของหลักสูตรที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ประเภทของหลักสูตร	สัดส่วน		ค่าทดสอบสัดส่วน
	ต้องการศึกษา	ได้โอกาสศึกษา	
ม.ศ.5	.701	.424	16.02 *
ป.กศ.	.024	.139	14.38 *
ป.วช.	.275	.437	9.53 *
รวม	1.000	1.000	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 43 ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของนักเรียน ม.ศ.5 ป.กศ. และ ป.วช. มีความแตกต่างจากสัดส่วนของนักศึกษาที่จบหลักสูตรดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามอาชีพของบิดา

ตาราง 44 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ
อุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา

อาชีพบิดา	สัดส่วน		ค่าทดสอบสัดส่วน
	ต้องการศึกษา	ได้โอกาสศึกษา	
รับราชการหรือข้าราชการบำนาญ	.208	.193	0.98
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	.018	.017	0.20
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน	.052	.044	0.97
เจ้าของหรือผู้ประกอบการอิสระส่วนตัว	.242	.208	2.13 *
เกษตรกร ประมง	.466	.477	0.58
ทำงานบ้าน	.014	.060	7.82 *
รวม	1.000	1.000	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 44 ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของ
นักเรียนที่บิดาเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการอิสระส่วนตัวและทำงานบ้านมีความแตกต่างจากสัดส่วน
ของนักศึกษาที่บิดาประกอบอาชีพดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรียน
กับนักศึกษาที่บิดาประกอบอาชีพอื่นไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามอาชีพของมารดา

ตาราง 45 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ
อุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของมารดา

อาชีพมารดา	สัดส่วน		ค่าทดสอบสัดส่วน
	ต้องการศึกษา	ได้โอกาสศึกษา	
รับราชการหรือข้าราชการบำนาญ	.042	.034	1.09
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	.004	.004	0.00
พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน	.012	.009	0.76
เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว	.226	.164	4.07 *
เกษตรกร ประมง	.451	.364	4.71 *
ทำงานบ้าน	.265	.423	9.29 *
รวม	1.000	1.000	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 45 ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของ
นักเรียนที่มารดาเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว ที่มารดาเป็นเกษตรกร ประมง และ
ที่ทำงานบ้าน มีความแตกต่างจากสัดส่วนของนักศึกษาที่มารดาประกอบอาชีพดังกล่าว อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรียนกับนักศึกษาที่มารดาประกอบอาชีพอื่นไม่มีความ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ตาราง 46 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ
อุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของบิดา	สัดส่วน		ค่าทดสอบสัดส่วน
	ต้องการศึกษา	ได้โอกาสศึกษา	
ไม่รู้หนังสือ	.067	.055	1.30
ป.4 หรือต่ำกว่า	.496	.529	1.76
ป.7 หรือ ม.3 เติม	.154	.154	0.00
ม.ศ.3 หรือ ม.6 เติม	.182	.158	1.68
ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เติม	.044	.045	0.13
อนุปริญญา	.024	.031	1.18
ปริญญาตรี	.023	.023	0.00
สูงกว่าปริญญาตรี	.009	.004	1.51
รวม	1.000	1.000	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 46 ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของ
นักเรียนกับการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษา ที่บิดามีการศึกษาแต่ละระดับไม่มีความแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

ตาราง 47 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ
อุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษาของมารดา	สัดส่วน		ค่าทดสอบสัดส่วน
	ต้องการศึกษา	ได้โอกาสศึกษา	
ไม่รู้หนังสือ	.128	.106	1.79
ป.4 หรือต่ำกว่า	.658	.696	2.16*
ป.7 หรือ ม.3 เติม	.095	.103	0.72
ม.ศ.3 หรือ ม.6 เติม	.076	.065	1.13
ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เติม	.020	.014	1.19
อนุปริญญา	.015	.011	0.91
ปริญญาตรี	.004	.004	0.00
สูงกว่าปริญญาตรี	.004	.001	1.41
รวม	1.000	1.000	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 47 ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของ
นักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่า มีความแตกต่างจากสัดส่วนของนักศึกษา
ที่มารดามีระดับการศึกษาดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรียนกับ
นักศึกษาที่มารดามีระดับการศึกษาอื่น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

7. เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของบิดา

ตาราง 48 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ
อุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของบิดา

รายได้ต่อเดือนของบิดา	สัดส่วน		ค่าทดสอบสัดส่วน
	ต้องการศึกษา	ได้โอกาสศึกษา	
ไม่มีรายได้	.028	.038	1.53
ต่ำกว่า 500 บาท	.086	.102	1.48
500 - 1,000 บาท	.261	.276	0.90
1,001 - 2,000 บาท	.281	.286	0.29
2,001 - 3,000 บาท	.224	.184	2.58*
3,001 - 5,000 บาท	.085	.082	0.28
5,001 - 7,000 บาท	.020	.016	0.77
มากกว่า 7,000 บาท	.016	.016	0.00
รวม	1.000	1.000	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 48 ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของ
นักเรียนที่บิดามีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 2,001 - 3,000 บาท มีความแตกต่างจากสัดส่วนของ
นักศึกษาที่บิดามีรายได้ต่อเดือนดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรียน
กับนักศึกษาที่บิดามีระดับรายได้อื่น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

8. เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา
จำแนกตามรายได้ต่อเนื่องของมารดา

ตาราง 49 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับ
อุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเนื่องของมารดา

รายได้ต่อเนื่องของมารดา	สัดส่วน		ค่าทดสอบสัดส่วน
	ต้องการศึกษา	ได้โอกาสศึกษา	
ไม่มีรายได้	.145	.204	4.28
ต่ำกว่า 500 บาท	.174	.192	1.24
500 – 1,000 บาท	.333	.312	1.18
1,001 – 2,000 บาท	.215	.169	3.02*
2,001 – 3,000 บาท	.084	.082	0.19
3,001 – 5,000 บาท	.027	.026	0.16
5,001 – 7,000 บาท	.011	.007	1.06
มากกว่า 7,000 บาท	.012	.007	1.28
รวม	1.000	1.000	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 49 ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของ
นักเรียนที่มารดามีรายได้ต่อเนื่องตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาท และไม่มีรายได้ มีความแตกต่าง
จากสัดส่วนของนักศึกษาที่มารดามีรายได้ดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับ
นักเรียนกับนักศึกษาที่มารดามีระดับรายได้อื่น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการค้นคว้า

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะการแจกแจงของความถี่ของการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่าและนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับอุดมศึกษาในเขตการศึกษา 3 ว่ามีลักษณะอย่างไรและมีความสอดคล้องต่อกันเพียงใด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาความถี่ของการศึกษาในระดับอุดมศึกษาคือ นักเรียนชั้น ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนและวิทยาลัยต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2521 จำนวน 1,304 คน โดยการสุ่มตัวอย่าง
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาคือประชากรนักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 ของสถานศึกษาในเขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2521 จำนวน 3,024 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมี 2 ฉบับ คือ
1. แบบสอบถามความถี่ของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นแบบสอบถามที่รวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของตัวนักเรียนและความต้องการศึกษา
 2. แบบสอบถามการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นแบบสอบถามที่รวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชา

ลักษณะของแบบสอบถามมี 2 ลักษณะ ลักษณะที่หนึ่ง เป็นแบบเลือกตอบโดยให้ใช้ตัวเลขหน้าข้อกรอกลงในช่องสี่เหลี่ยมทางขวามือ ลักษณะที่สองเป็นแบบเติมข้อความ หรือประโยคที่เป็นจริงลงในช่องว่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบและแจกแจงความถี่จากแบบสอบถาม
2. เปลี่ยนความถี่เป็นอัตราส่วนร้อยละ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
3. ทดสอบนัยสำคัญของสัดส่วน โดยใช้ ซี - เทสต์ (Z - test)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความต้องการการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนตามลักษณะสถานภาพที่แตกต่างกัน

1.1 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจำแนกตามเพศ ปรากฏว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจำแนกตามประเภทของหลักสูตรที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปรากฏว่า นักเรียน ม.ศ.5 ป.กศ. และ ป.วช. มีความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา ปรากฏว่า สัดส่วนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่มีบิดาบริหารการหรือข้าราชการบำนาญกับที่มีบิดาเป็นเกษตรกร ประมวล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรียนที่มีบิดาประกอบอาชีพอื่น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.4 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจำแนกตาม อาชีพของมารดา ปรากฏว่า สัดส่วนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรี ยนที่มารดา รับราชการหรือข้าราชการบ้านาอยู่กับทำงานบ้าน รับราชการหรือข้าราชการบ้านาอยู่กับเป็น เกษตรกร ประมง รับราชการหรือข้าราชการบ้านาอยู่กับเป็น เจ้าของหรือผู้ประกอบการ ส่วนตัว รับราชการหรือข้าราชการบ้านาอยู่กับเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ กับทำงานบ้าน เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจกับเป็นเกษตรกร ประมง เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจกับ เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจกับเป็นพนักงานหรือลูกจ้าง บริษัทห้างร้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรี ยนที่มารดา ประกอบอาชีพอื่น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.5 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจำแนกตาม ระดับการศึกษาของบิดา ปรากฏว่า สัดส่วนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรี ยนที่บิดา ไม่รู้หนังสือกับมีระดับการศึกษาอนุปริญา ไม่รู้หนังสือกับมีระดับการศึกษา ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม ไม่รู้หนังสือกับมีระดับการศึกษา ป.7 หรือ ม.3 เดิม มีระดับการศึกษาอนุปริญา กับมีระดับ การศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับ นักเรี ยนที่บิดามีระดับการศึกษาอื่น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.6 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจำแนกตาม ระดับการศึกษาของมารดา ปรากฏว่า สัดส่วนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรี ยนที่ มารดาไม่รู้หนังสือกับมีระดับการศึกษาปริญาตรี - สูงกว่าปริญาตรี มีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่ากับมีระดับการศึกษาปริญาตรี - สูงกว่าปริญาตรี มีระดับการศึกษา ป.7 หรือ ม.3 เดิม กับมีระดับการศึกษาปริญาตรี - สูงกว่าปริญาตรี มีระดับการศึกษา ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม กับมีระดับการศึกษาปริญาตรี - สูงกว่าปริญาตรี มีระดับการศึกษา ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เดิม กับมีระดับการศึกษาปริญาตรี - สูงกว่าปริญาตรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรี ยนที่มารดามีระดับการศึกษาอื่น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ

1.7 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจำแนกตาม รายได้ต่อเดือนของบิดา ปรากฏว่า สัดส่วนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่บิดา ไม่มีรายได้กับรายได้มากกว่า 7,000 บาท ไม่มีรายได้กับรายได้ตั้งแต่ 3,001 – 5,000 บาท ไม่มีรายได้กับรายได้ตั้งแต่ 2,001 – 3,000 บาท ไม่มีรายได้กับรายได้ตั้งแต่ 500 – 1,000 บาท รายได้ต่ำกว่า 500 บาท กับรายได้มากกว่า 7,000 บาท รายได้ต่ำกว่า 500 บาทกับรายได้ ตั้งแต่ 5,001 – 7,000 บาท รายได้ต่ำกว่า 500 บาท กับรายได้ตั้งแต่ 2,001 – 3,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 500 – 1,000 บาท กับรายได้ตั้งแต่ 5,001 – 7,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 500 – 1,000 บาท กับรายได้ตั้งแต่ 2,001 – 3,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาท กับรายได้มากกว่า 7,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาท กับรายได้ตั้งแต่ 5,001 – 7,000 บาท รายได้ตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาท กับรายได้ตั้งแต่ 2,001 – 3,000 บาท มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรียนที่บิดามีระดับรายได้ อื่นๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.8 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตาม รายได้ต่อเดือนของมารดา ปรากฏว่า สัดส่วนที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่ มารดาไม่มีรายได้กับรายได้ตั้งแต่ 2,001 – 3,000 บาท ไม่มีรายได้กับรายได้ตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาท ไม่มีรายได้กับรายได้ตั้งแต่ 500 – 1,000 บาท รายได้ต่ำกว่า 500 บาทกับ รายได้ตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาท มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรียนที่มารดามีระดับรายได้อื่น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักเรียนที่ต้องการศึกษาใน ระดับอุดมศึกษา

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักเรียนที่ต้องการศึกษาในระดับ อุดมศึกษาสูงเป็นลำดับที่ 1 (48.2 %), ที่ 2 (18.2 %), ที่ 3 (12.4 %), ที่ 4 (11.7 %) ที่ 5 (5.9 %), ที่ 6 (2.5 %), ที่ 7 (0.8 %) และที่ 8 (0.2 %) ได้แก่ โอกาสใน การทำงาน ความยากง่ายของการเรียน อื่น ๆ คือมีใจรักที่จะเรียนสาขานั้น บิดามารดา

จำนวนผู้สอบคัดเลือกเข้าสาขานั้น ความมีหน้ามีตาทางอาชีพ ครูอาจารย์และเพื่อน ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชาที่นักเรียนเลือกเรียนสูงเป็นลำดับที่ 1 (27.1 %), ที่ 2 (24.6 %), ที่ 3 (9.1 %), ที่ 4 (7.6 %), ที่ 5 (7.3 %), ที่ 6 (6.6 %), ที่ 7 (6.5 %), ที่ 8 (5.8 %) และที่ 9 (5.5 %) ได้แก่ สังคมศาสตร์ แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ นิติศาสตร์ มนุษยศาสตร์ กิจการศาสตร์ และวิจิตรศิลป์ ตามลำดับ

3. เปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษากับเกณฑ์ประชากรตามลักษณะสถานภาพ

3.1 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษากับประชากรในเขตการศึกษา 3 จำแนกตามเพศ ปรากฏว่า สัดส่วนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงได้โอกาสศึกษา ไม่แตกต่างจากสัดส่วนของประชากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามอาชีพของบิดากับประชากรในภาคใต้ตามกลุ่มอาชีพ ปรากฏว่า สัดส่วนของนักศึกษาที่บิดารับราชการหรือข้าราชการบำนาญ – พนักงานรัฐวิสาหกิจ เป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว เป็นเกษตรกร ประมง และทำงานบ้าน ได้โอกาสศึกษาแตกต่างจากสัดส่วนของประชากรชายที่ประกอบอาชีพดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามอาชีพของมารดากับประชากรหญิงในภาคใต้ตามกลุ่มอาชีพ ปรากฏว่า สัดส่วนของนักศึกษาที่มารดาเป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว เป็นเกษตรกร ประมง และทำงานบ้าน ได้โอกาสศึกษาแตกต่างจากสัดส่วนของประชากรหญิงที่ประกอบอาชีพดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาที่มารดา รับราชการ – พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีสัดส่วนไม่แตกต่างจากสัดส่วนประชากรหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามระดับการศึกษาของบิดากับประชากรชายในภาคใต้ที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป ตามระดับการศึกษาปรากฏว่า สัดส่วนของนักศึกษาที่บิดามีระดับการศึกษาปริญญาตรี - สูงกว่าปริญญาตรี ที่มีระดับการศึกษา ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม ที่มีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่า และที่บิดาไม่รู้หนังสือ ได้โอกาสศึกษาแตกต่างจากสัดส่วนของประชากรชายที่มีระดับการศึกษาดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามระดับการศึกษาของมารดา กับประชากรหญิงในภาคใต้ที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป ตามระดับการศึกษาปรากฏว่า สัดส่วนของนักศึกษาที่มารดามีระดับการศึกษานุปริญญา ที่มารดามีระดับการศึกษา ม.ศ.5 ม.ศ.6 หรือ ม.8 เดิม ที่มารดามีระดับการศึกษา ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม ที่มารดามีระดับการศึกษา ป.7 หรือ ม.3 เดิม ที่มารดามีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่าและที่มารดาไม่รู้หนังสือ ได้โอกาสศึกษาแตกต่างจากสัดส่วนของประชากรหญิงที่มีระดับการศึกษาดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนที่มารดามีระดับการศึกษาปริญญาตรี - สูงกว่าปริญญาตรี มีสัดส่วนไม่แตกต่างจากสัดส่วนของประชากรหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.6 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษากับประชากรในภาคใต้ จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือนของครอบครัว ปรากฏว่า สัดส่วนของนักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 500 บาท ที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 500 - 3,000 บาท ที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 3,000 บาท ได้โอกาสศึกษาแตกต่างจากสัดส่วนของประชากร ที่มีระดับรายได้ต่อเดือนดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูงเป็นลำดับที่ 1 (53.3 %), ที่ 2 (18.1 %), ที่ 3 (9.5 %), ที่ 4 (9.4 %) ที่ 5 (3.7 %), ที่ 6 (2.3 %) และที่ 7 (1.8 %) ได้แก่ โอกาสในการทำงาน อื่น ๆ

คือมีใจรักที่จะเรียนสาขาวิชานี้ บิดามารดา ความยากง่ายในการเรียน จำนวนผู้สมัครคัดเลือกเข้าสาขานั้น ความมีหน้ามีตาทางอาชีพ และครูอาจารย์กับเพื่อน ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชาที่นักศึกษาได้โอกาสศึกษาสูงเป็นลำดับที่ 1 (42.5%), ที่ 2 (17.3%), ที่ 3 (12.4%), ที่ 4 (11.6%), ที่ 5 (7.7%), ที่ 6 (6.0%), ที่ 7 (1.4%) และที่ 8 (1.2%) ได้แก่ ศึกษาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เกษตรศาสตร์ แพทยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิศวกรรมศิลป์ และมนุษยศาสตร์ ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชาที่ศึกษาไม่เปิดสอนในเขตการศึกษา 3

5. เปรียบเทียบความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามลักษณะสถานภาพ

5.1 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาจำแนกตามเพศ ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความแตกต่างจากสัดส่วนของนักศึกษาชายและนักศึกษานหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามประเภทของหลักสูตรที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของนักเรียน ม.ศ.5 ป.กศ. และ ป.วช. มีความแตกต่างจากสัดส่วนของนักศึกษาที่จบหลักสูตรดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดา ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของนักเรียนที่บิดาเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัวและทำงานบ้าน มีความแตกต่างจากสัดส่วนของนักศึกษาที่บิดาประกอบอาชีพดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรียนกับนักศึกษาที่บิดาประกอบอาชีพอื่น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.4 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามอาชีพของมารดา ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษา

ของนักเรียนที่มารดาเป็นเจ้าของหรืออยู่ประกอบกิจการส่วนตัว ที่มารดาเป็นเกษตรกร ประมง และทำงานบ้าน มีความแตกต่างจากสัดส่วนของนักศึกษาที่มารดาประกอบอาชีพดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรียนกับนักศึกษาที่มารดาประกอบอาชีพอื่น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.5 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของนักเรียนกับการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษา ที่บิดามีการศึกษาแต่ละระดับไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.6 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของนักเรียนที่มารดาในระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่า มีความแตกต่างจากสัดส่วนของนักศึกษาที่มารดาในระดับการศึกษาดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรียนกับนักศึกษาที่มารดาในระดับการศึกษาอื่น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.7 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของบิดา ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของนักเรียนที่บิดามีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 2,001 - 3,000 บาท มีความแตกต่างจากสัดส่วนของนักศึกษาที่บิดามีรายได้ดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรียนกับนักศึกษาที่บิดามีระดับรายได้อื่น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.8 เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องการศึกษากับนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของมารดา ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของนักเรียนที่มารดาที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 1,001 - 2,000 บาท และไม่มีรายได้ มีความแตกต่างจากสัดส่วนของนักศึกษาที่มารดาที่มีรายได้ดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรียนกับนักศึกษาที่มารดาที่มีรายได้อื่น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายผล ดังนี้คือ

1. ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามลักษณะสถานภาพของนักเรียน

1.1 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเมื่อพิจารณาทางบ้านพัก ปรากฏว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความต้องการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาสัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละเพศแล้ว นักเรียนหญิงมีสัดส่วนสูงกว่านักเรียนชาย ซึ่งอาจเป็นเพราะการให้ความสำคัญแก่บุคคลในการเข้ารับการศึกษาตามความสามารถของบุคคลนั้น ๆ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2520 : 3) จึงทำให้หญิงซึ่งถูกจำกัดสิทธิทางการศึกษามาแต่เดิม มีความต้องการศึกษาต่อเพิ่มขึ้น

1.2 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเมื่อพิจารณาค้นหลักสูตรที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปรากฏว่า นักเรียน ม.ศ.5 ป.วช. และ ป.กศ. มีความต้องการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาสัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละประเภทของหลักสูตรแล้ว นักเรียน ม.ศ.5 มีสัดส่วนสูงสุด รองลงมาได้แก่ ป.วช. และ ป.กศ. ตามลำดับ ซึ่งอาจเป็นเพราะการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เนื้อหาสาระเน้นหนักในคำนวณวิชาสามัญ ทำให้เด็กต้องมุ่งเรียนในระดับสูงขึ้นไปโดยไม่สามารถที่จะประกอบอาชีพได้เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว แม้แต่เนื้อหาหลักสูตรของโครงการโรงเรียนมัธยมแบบประสมก็ไม่จบในตัวเอง และไม่เอื้อให้ผู้ศึกษาสามารถไปประกอบอาชีพได้อย่างแท้จริง (คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา 2518 : 106) ส่วน ป.วช. และ ป.กศ. หลักสูตรมุ่งเน้นทางวิชาชีพอยู่แล้ว

1.3 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเมื่อพิจารณาค้นอาชีพของบิดา ปรากฏว่า นักเรียนที่บิดารับราชการหรือข้าราชการบำนาญ มีค่าสัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละอาชีพสูงสุด รองลงมาได้แก่ เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว ส่วนที่บิดาเป็นเกษตรกร ประมง เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ และทำงานบ้านมีค่าสัดส่วนต่ำ ทั้งนี้สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของกรมสามัญศึกษา ที่พบว่า อาชีพของบิดามีผลต่อการศึกษาของบุตร

บิตามารดาของนักเรียนที่มีอาชีพทางการเกษตรและอาชีพรับจ้าง เป็นกรรมกร ส่วนใหญ่มีความต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาค่ำ ส่วนบิตามารดาของนักเรียนที่มีอาชีพค้าขายหรือรับราชการ ส่วนใหญ่มุ่งหวังให้บุตรได้รับการศึกษาในระดับสูง (กรมสามัญศึกษา 2509 : 11 - 12)

1.4 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเมื่อพิจารณาด้านอาชีพของมารดา ปรากฏว่า นักเรียนที่มารดาเป็นข้าราชการหรือข้าราชการบำนาญ มีค่าสัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละอาชีพสูงสุด รองลงมาได้แก่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน และเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว ส่วนเป็นเกษตรกร ประมง เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ และทำงานบ้านมีค่าสัดส่วนต่ำ ทั้งนี้สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของกรมสามัญศึกษา ซึ่งอ้างไว้แล้วในข้อ 1.3

1.5 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดา ปรากฏว่า นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาอนุปริญญา มีสัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละระดับการศึกษาสูงสุด ส่วนนักเรียนที่บิดาไม่รู้หนังสือมีสัดส่วนต่ำสุด ทั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของขวัญใจ เลอจันทร์ ที่พบว่า ถ้าบิดามีการศึกษาสูง มีแนวโน้มจะส่งบุตรให้ได้รับการศึกษาสูงด้วย (ขวัญใจ เลอจันทร์ 2514 : 52)

1.6 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของมารดา ปรากฏว่า นักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาปริญญาตรี - สูงกว่าปริญญาตรี มีสัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละระดับการศึกษาสูงสุด ส่วนนักเรียนที่มารดาไม่รู้หนังสือมีสัดส่วนต่ำสุด ทำนองเดียวกับระดับการศึกษาของบิดา คือถ้าบิดาและมารดามีการศึกษาสูงย่อมมีแนวโน้มจะส่งบุตรให้ได้รับการศึกษาสูงด้วย

1.7 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาถึงรายได้ต่อเดือนของบิดา ปรากฏว่า นักเรียนที่บิดามีรายได้ต่อเดือนสูง มีค่าสัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละระดับรายได้สูง ส่วนนักเรียนที่บิดามีรายได้ต่อเดือนต่ำ มีค่าสัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละระดับรายได้ต่ำ คือนักเรียนที่บิดามีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 5,001 - 7,000 บาท มีความต้องการศึกษาสูงสุด คือมีค่าสัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละระดับรายได้ เท่ากับ .90 ส่วนนักเรียนที่บิดา

ไม่มีรายได้ มีความต้องการศึกษาต่ำสุด คือมีค่าสัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละระดับรายได้ เพียง .577 ทั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ เกราสส์ ที่พบว่า จำนวนเด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีแนวโน้มต้องการศึกษาสูงกว่ากลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี (Krauss. 1964 : 868) และยังสัมพันธ์กับการศึกษาของ ฮาร์นิสัน และ ไมเออร์ ที่พบว่า เด็กวัยรุ่นในช่อง 15 - 19 ปี จากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี จะมีการศึกษาต่อโดยไม่หยุดชะงัก เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาต่อ เพราะต้องออกจากโรงเรียนมาทำงานเพื่อหารายได้ (Harbison and Myers. 1964 : 11)

1.6 ความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาถึงรายได้ต่อเดือนของมารดา ปรากฏว่า นักเรียนที่มารดามีรายได้ต่อเดือนสูง มีค่าสัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละระดับรายได้สูง ส่วนนักเรียนที่มารดามีรายได้ต่อเดือนต่ำ มีค่าสัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละระดับรายได้ต่ำ คือนักเรียนที่มารดามีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 5,001 - 7,000 บาท มีความต้องการศึกษาสูงสุด คือมีค่าสัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละระดับเท่ากับ .833 ส่วนนักเรียนที่มารดาไม่มีรายได้ มีความต้องการศึกษาต่ำสุด คือมีค่าสัดส่วนความต้องการศึกษาในแต่ละระดับเพียง .641 ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ เกราสส์ และยังสัมพันธ์กับการศึกษาของ ฮาร์นิสัน และ ไมเออร์ ซึ่งอ้างอิงไว้แล้วในข้อ 1.7

2. การได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาเมื่อพิจารณาตามลักษณะสถานภาพของนักศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ประชากรตามลักษณะสถานภาพและเปรียบเทียบความต้องการศึกษาตามลักษณะสถานภาพ

2.1 ชายและหญิงได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา กิตเป็นสัดส่วนเท่ากัน ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ ยูเนสโก ที่พบว่า หญิงมีโอกาสเข้าเรียนน้อยกว่าชาย ยกเว้นประเทศศรีลังกาและเกาหลีที่หญิงและชายมีโอกาสเท่ากัน (UNESCO. 1961 : 5) การวิเคราะห์ที่ขัดแย้งกันเช่นนี้เป็นเพราะ การวิจัยของยูเนสโกเป็นลักษณะรวมทั้งประเทศ แต่การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะในเขตการศึกษา 3 เท่านั้น

เมื่อเปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษา จำแนกตามเพศกับเกณฑ์ประชากร ปรากฏว่า ส่วนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงได้โอกาสศึกษาไม่แตกต่างจากส่วนของประชากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งทำให้มองเห็นสภาพความเป็นธรรมของการได้โอกาสศึกษา ในเขต การศึกษา 3

เมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการศึกษา ปรากฏว่า ส่วนความต้องการศึกษาของ นักเรียนชายกับส่วนการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาชาย และส่วนความต้องการศึกษาของ นักเรียนหญิงกับส่วนการได้โอกาสศึกษาของนักเรียนหญิง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าสภาพความต้องการศึกษา กับสภาพการได้โอกาสศึกษายังไม่สอดคล้องกัน กล่าวคือ หญิงมีค่าสัดส่วนความต้องการศึกษาสูงแต่ค่าสัดส่วนการได้โอกาสศึกษาต่ำ และชายมี ค่าสัดส่วนความต้องการศึกษาต่ำแต่ค่าสัดส่วนการได้โอกาสศึกษาสูง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ โวลเฟิล ที่พบว่า ส่วนของนักเรียนชายที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่ำกว่านักเรียนหญิง แต่ ส่วนที่เข้าวิทยาลัยปรากฏว่า นักเรียนชายสูงกว่านักเรียนหญิง (Wolfe. 1969 : 232)

2.2 นักเรียน ป.วช. มีส่วนการได้โอกาสศึกษาสูงสุด รองลงมาได้แก่ ม.ศ.5 และ ป.กศ. ซึ่งขัดแย้งกับรายงานผลการสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาปี 2517 - 2518 ที่พบว่า ผู้จบชั้น ม.ศ.5 จากโรงเรียนรัฐบาลมีโอกาสเข้าเรียนมากที่สุดคือร้อยละ 64 ผู้จบชั้น ม.ศ.5 จากโรงเรียนราษฎร์มีโอกาสเข้าเรียนร้อยละ 25 ผู้มีวุฒิเทียบเท่า ม.ศ.5 โดยสมัครสอบ มีโอกาสเข้าเรียนร้อยละ 9 ผู้ที่จบจากโรงเรียนอาชีวศึกษามีโอกาสเข้าเรียน ร้อยละ 2 การวิเคราะห์ซึ่งขัดแย้งกันเช่นนี้เพราะ นักเรียนที่จบ ป.วช. ส่วนใหญ่จะมุ่งเข้า ศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยเกษตร ซึ่งตรงกับสาขาที่จบมาและโดยเฉพาะวิทยาลัย เทคนิคจะกระจายอยู่ทั่วทุกจังหวัด ส่วนนักเรียนที่จบชั้น ม.ศ.5 ส่วนใหญ่จะมุ่งเข้ามหาวิทยาลัย ส่วนมหาวิทยาลัยที่มีอยู่ในเขตการศึกษา 3 นั้นมีเพียง 2 แห่ง ดังนั้นปริมาณผู้ได้โอกาสศึกษา ในเขตการศึกษา 3 จึงมีนักเรียนที่จบ ป.วช. เป็นส่วนใหญ่

เมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการศึกษา ปรากฏว่า ส่วนความต้องการศึกษาของ นักเรียน ม.ศ.5 ป.กศ. และ ป.วช. มีความแตกต่างจากส่วนของนักศึกษาที่จบหลักสูตร ดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าสภาพความต้องการศึกษากับสภาพการได้โอกาส

ยังไม่สอดคล้องกัน กล่าวคือ นักเรียน ม.ศ.5 มีค่าสัดส่วนความต้องการศึกษาสูง แต่ค่าสัดส่วนการได้ออกาศึกษาต่ำ ส่วนนักเรียน ป.กศ. และ ป.วช. มีค่าสัดส่วนความต้องการศึกษาต่ำ แต่ค่าสัดส่วนการได้ออกาศึกษาสูง ซึ่งคงเป็นเพราะนักเรียน ม.ศ.5 ส่วนใหญ่จะมุ่งเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ส่วนมหาวิทยาลัยในเขตการศึกษานี้มีเพียง 2 แห่งเท่านั้น ทำให้ค่าสัดส่วนการได้ออกาศึกษาต่ำ

2.3 สัดส่วนการได้ออกาศึกษาของนักศึกษาที่บิดาเป็นเกษตรกร ประมุงมีค่าสูงสุด รองลงมาได้แก่ เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว และรับราชการหรือข้าราชการบำนาญ ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของ รังสรรค์ หนองพันธ์ ที่พบว่า ในบรรดาผู้ที่สอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้ ส่วนใหญ่บิดามารดามีอาชีพค้าขายและรับราชการ มีเพียงส่วนน้อยที่มาจากครอบครัวเกษตรกรรวม (รังสรรค์ หนองพันธ์ 2519 : 298 - 302) ซึ่งคงเป็นเพราะประชากรชายในเขตการศึกษา 3 เป็นเกษตรกร ประมุง มีจำนวนสูงสุดคือร้อยละ 60.2 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ ม.ป.ป. : 179, 185 - 186) ดังนั้นสัดส่วนการได้ออกาศึกษาจึงมีค่าสูงด้วย

เมื่อเปรียบเทียบการได้ออกาศึกษตามอาชีพบิดากับเกณฑ์ประชากรชายตามกลุ่มอาชีพปรากฏว่า สัดส่วนการได้ออกาศึกษาของนักศึกษาที่บิดาประกอบอาชีพในแต่ละอาชีพแตกต่างจากสัดส่วนของประชากรชายในแต่ละอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าไม่มีความเป็นธรรมในการได้ออกาศึกษา เมื่อพิจารณาถึงอาชีพของบิดาโดยเฉพาะ นักศึกษาที่บิดาเป็นเกษตรกร และเป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน มีค่าสัดส่วนการได้ออกาศึกษาต่ำกว่าค่าสัดส่วนของประชากรที่ประกอบอาชีพดังกล่าว ส่วนนักศึกษาที่บิดาเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว รับราชการ - พนักงานรัฐวิสาหกิจ และทำงานบ้าน มีค่าสัดส่วนการได้ออกาศึกษาสูงกว่าค่าสัดส่วนของประชากรที่ประกอบอาชีพดังกล่าว

เมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการศึกษา ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของนักเรียนที่บิดาเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัวและทำงานบ้าน มีความแตกต่างจากสัดส่วนของนักศึกษาที่บิดาประกอบอาชีพดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนอกนั้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ นักเรียนที่บิดาเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว

มีค่าสัดส่วนความต้องการศึกษาสูงกว่าค่าสัดส่วนการได้โอกาสศึกษา ส่วนนักเรียนที่บิดาทำงานบ้าน มีค่าสัดส่วนความต้องการศึกษาต่ำกว่าค่าสัดส่วนการได้โอกาสศึกษา ซึ่งแสดงว่า สภาพความต้องการการศึกษากับการได้โอกาสศึกษาส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกัน

2.4 สัดส่วนการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาที่มารดาทำงานบ้านมีค่าสูงสุด รองลงมาได้แก่ เป็นเกษตรกร ประมง เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว และ รับราชการหรือข้าราชการบำนาญ ตามลำดับ ซึ่งคงเป็นเพราะ ประชากรหญิงในภาคใต้มีจำนวน ผู้ทำงานบ้านสูงสุด คือมีถึงร้อยละ 51.1 ส่วนเป็นเกษตรกร ประมง มีจำนวนรองลงมาคือ ร้อยละ 24.9 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ ม.ป.ป.: 179 , 185 – 186) ดังนั้นจึงมีสัดส่วน การได้โอกาสศึกษาสูง

เมื่อเปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาตามอาชีพของมารดากับเกณฑ์ประชากรหญิงตามกลุ่ม อาชีพ ปรากฏว่า สัดส่วนของนักศึกษาที่มารดา รับราชการหรือข้าราชการบำนาญ – พนักงาน รัฐบาลกิจ มีสัดส่วนไม่แตกต่างจากสัดส่วนของประชากรหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน นอกนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าส่วนใหญ่ไม่มีความเป็นธรรมในการได้ โอกาสศึกษา กล่าวคือ นักศึกษาที่มารดาเป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน และที่ทำงานบ้าน มีค่าสัดส่วนการได้โอกาสศึกษาต่ำกว่าสัดส่วนของประชากรหญิงที่ประกอบอาชีพดังกล่าว ส่วน นักศึกษาที่บิดา เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัวและเป็นเกษตรกร ประมง มีค่าสัดส่วน การได้โอกาสศึกษาสูงกว่าค่าสัดส่วนของประชากรหญิงที่ประกอบอาชีพดังกล่าว

เมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการศึกษา ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของ นักเรียนที่มารดาเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว ที่มารดาเป็นเกษตรกร ประมง และ ที่ทำงานบ้าน มีความแตกต่างจากสัดส่วนของนักศึกษาที่มารดาประกอบอาชีพดังกล่าว อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนอกนั้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ นักเรียนที่มารดา เป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัวและเป็นเกษตรกร กลีกร ประมง มีค่าสัดส่วนความ ต้องการศึกษากว่าค่าสัดส่วนการได้โอกาสศึกษา ส่วนนักเรียนที่มารดาทำงานบ้านมีค่าสัดส่วน ความต้องการศึกษาต่ำกว่าค่าสัดส่วนการได้โอกาสศึกษา

2.5 สัดส่วนการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาที่บิดามีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่ามีค่าสูงสุด รองลงมาได้แก่ ระดับการศึกษา ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิม และระดับการศึกษา

ป.7 หรือ ม.3 เดิม ซึ่งแสดงว่านักศึกษาที่บิดามีระดับการศึกษาทำได้โอกาสศึกษามีจำนวนสูง ซึ่งขัดแย้งกับการวิจัยของ เอลเดอร์ ที่พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดามีความสัมพันธ์ต่อโอกาสทางการศึกษาของบุตร (Elder, 1965 : 85) แต่เมื่อพิจารณาถึงประชากรในภาคใต้ ปริมาณของผู้มีระดับการศึกษาต่ำจะมีจำนวนสูง กล่าวคือ ประชากรชายในภาคใต้ที่มีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป มีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่า ถึงร้อยละ 63.0 ส่วนที่มีระดับการศึกษา ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี รวมกันแล้วมีเพียงร้อยละ 1.1 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ บ.ป.ป : 179 , 185 - 186) ดังนั้นสัดส่วนการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาที่บิดามีระดับ การศึกษาต่ำจึงมีค่าสูง และอีกประการหนึ่งการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะในเขตการศึกษา 3 เท่านั้น

เมื่อเปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาตามระดับการศึกษาของบิดากับเกณฑ์ประชากรตาม ระดับการศึกษา ปรากฏว่า สัดส่วนของนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาแต่ละระดับ แตกต่างจาก สัดส่วนของประชากรชายที่มีการศึกษาแต่ละระดับ ซึ่งแสดงว่าไม่มีความเป็นธรรมในการได้ โอกาสศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษาที่บิดาไม่หนังสือและที่บิดามีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่า มีค่าสัดส่วนการได้โอกาสศึกษาต่ำกว่าค่าสัดส่วนของประชากร ส่วนนอกนั้นมีค่าสัดส่วนการได้ โอกาสศึกษาสูงกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ เอลเดอร์ ดังอ้างอิงมาแล้วข้างต้น

เมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการศึกษา ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของ นักเรียนกับการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาแต่ละระดับ ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าสภาพความต้องการศึกษากับการได้โอกาสศึกษามีความ สอดคล้องกัน

2.6 สัดส่วนการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาที่บิดามีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่ามีค่าสูงสุด รองลงมาได้แก่ ไม่หนังสือ และระดับการศึกษา ป.7 หรือ ม.3 เดิม ซึ่งเป็นไปในลักษณะเช่นเดียวกับระดับการศึกษาของบิดา ทั้งนี้เพราะปริมาณประชากรหญิงใน ภาคใต้ที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป เป็นผู้ไม่หนังสือมีจำนวนสูงสุดคือ ร้อยละ 52.6 รองลงมาได้แก่ ระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่า มีร้อยละ 46.0 ดังนั้นผู้ได้โอกาสศึกษาจึงมีนักศึกษาที่บิดา มีระดับการศึกษาต่ำจำนวนมาก

เมื่อเปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาตามระดับการศึกษาของมารดา กับเกณฑ์ประชากรหญิงตามระดับการศึกษา ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของนักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาปริญญาตรี - สูงกว่าปริญญาตรี มีสัดส่วนไม่แตกต่างจากสัดส่วนของประชากรหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนอกนั้นมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่า ส่วนใหญ่ไม่มีความเป็นธรรมในการได้โอกาสศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษาที่มารดาไม่รู้นักเรียน มีค่าสัดส่วนการได้โอกาสศึกษาต่ำกว่าค่าสัดส่วนของประชากรหญิง และเมื่อทดสอบค่าสัดส่วน จะมีค่าสูงถึง 73.12 ส่วนนอกนั้นมีค่าสัดส่วนการได้โอกาสศึกษาสูงกว่าประชากรหญิง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ เอลเคอร์ ทั้งอ้างอิงมาแล้วในข้อ 2.5

เมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการศึกษา ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของนักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษา ป.4 หรือต่ำกว่ามีความแตกต่างจากสัดส่วนของนักศึกษาที่มารดามีระดับการศึกษาดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนอกนั้นไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าส่วนใหญ่สภาพความต้องการศึกษากับสภาพการได้โอกาสศึกษามีความสอดคล้องกัน

2.7 สัดส่วนการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษาที่บิดามารดามีรายได้ต่อเดือน ตั้งแต่ 500 - 3,000 บาท มีค่าสูงสุด ทั้งนี้เพราะประชากรในภาคใต้ที่มีรายได้ต่อเดือนในช่วงนี้มีจำนวนสูงสุดถึงร้อยละ 74.5 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ บ.ป.ป : 179, 185 - 186) ดังนั้นจึงมีปริมาณผู้ได้โอกาสศึกษาจำนวนมาก

เมื่อเปรียบเทียบการได้โอกาสศึกษาตามรายได้ต่อเดือนของครอบครัวกับเกณฑ์ประชากร ปรากฏว่า สัดส่วนของนักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนในแต่ละระดับ มีความแตกต่างจากสัดส่วนของประชากรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าไม่มีความเป็นธรรมในการได้โอกาสศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการศึกษา ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษาของนักเรียนที่บิดามารดามีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 2,001 - 3,000 บาท มีความแตกต่างจากสัดส่วนของนักศึกษาที่บิดามารดามีรายได้สูงดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนอกนั้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณารายได้ของมารดา ปรากฏว่า สัดส่วนความต้องการศึกษา

ของนักเรียนที่มารดาไม่มีรายได้และรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาท มีความแตกต่างจากสัดส่วนของนักศึกษาที่มารดาไม่มีรายได้อีกกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนอกนั้น ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ส่วนใหญ่สภาพความต้องการศึกษากับสภาพโอกาสศึกษา มีความสอดคล้องกัน

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักเรียนที่ต้องการศึกษาและนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักเรียนที่ต้องการศึกษา คือ โอกาสในการทำงาน รองลงมาตามลำดับได้แก่ ความยากง่ายในการเรียน อื่น ๆ คือมีใจรักที่จะเรียนสาขานี้ บิดามารดา จำนวนผู้สอบคัดเลือกเข้าสาขานั้น ความมีหน้าที่ทางอาชีพ ครูอาจารย์ และเพื่อน ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษา คือ โอกาสในการทำงาน รองลงมาตามลำดับได้แก่ อื่น ๆ คือมีใจรักที่จะเรียนสาขานี้ บิดามารดา ความยากง่ายในการเรียน จำนวนผู้สอบคัดเลือกเข้าสาขานั้น ความมีหน้าที่ทางอาชีพ ครูอาจารย์และเพื่อน จะเห็นว่าสภาพคล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด คือโอกาสในการทำงาน จากการเลือกสาขาวิชาของนักเรียนและนักศึกษา ผู้เลือกจะมุ่งเลือกสาขาวิชาที่ตนเองเห็นว่าหางานทำได้ง่าย ซึ่งอาจเป็นเพราะในปัจจุบันมีผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับและแต่ละสาขาเป็นจำนวนมาก ความต้องการทำงานมีปริมาณสูง ดังนั้นการเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญ

สาขาวิชาที่นักเรียนต้องการศึกษามากที่สุดคือ สาขาสังคมศาสตร์ รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ นิติศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และวิจิตรศิลป์ ส่วนสาขาวิชาที่นักศึกษามีโอกาสศึกษามากที่สุดคือ สาขาสังคมศาสตร์ รองลงมาตามลำดับได้แก่ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เกษตรศาสตร์ แพทยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิจิตรศิลป์ และมนุษยศาสตร์ สำหรับสาขานิติศาสตร์ ไม่เปิดสอนในเขตการศึกษา 3 จะเห็นว่าสภาพความต้องการศึกษากับสภาพโอกาสที่มีอยู่ ไม่สอดคล้องกัน กล่าวคือ ต้องการศึกษาสาขาสังคมศาสตร์มากที่สุดแต่มีโอกาสน้อยกลับได้โอกาสศึกษาด้านศึกษาศาสตร์มากที่สุด ส่วนสาขาอื่นมีลักษณะใกล้เคียงกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทางการศึกษา

จากการวิจัยพบว่า สถานภาพของนักเรียนและนักศึกษาชั้นใต้แก เพศ ประเภทของหลักสูตรที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษา ระดับการศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา และรายได้ของบิดามารดา มีผลต่อความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษาดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษายิ่งขึ้น ควรจะได้มีการพิจารณาและปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ควรจะมีการกระจายโอกาสทางอุดมศึกษาไปสู่เขตการศึกษา 3 ให้ทั่วถึงยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ เพราะจำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษามีจำนวนเพิ่มมากขึ้น แต่จำนวนสถาบันอุดมศึกษาและการเปิดสาขาวิชาต่าง ๆ ค่อนข้างจะคงตัวหรือถึงจะเพิ่มแต่อัตราการเพิ่มก็ไม่สูงมากนัก ดังนั้นควรขยายหรือเพิ่มจำนวนสถาบันและเปิดสาขาวิชาต่าง ๆ โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติควบคู่กันไป เช่น สาขาวิชานิติศาสตร์ นักเรียนในเขตการศึกษา 3 มีความต้องการศึกษาแต่ไม่มีการเปิดสอนในเขตนี้ หรือสาขาวิชาสังคมศาสตร์ นักเรียนมีความต้องการศึกษามากที่สุด แต่ทางสถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถสนองความต้องการของนักเรียนได้ ในทางกลับกัน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ นักเรียนมีความต้องการศึกษาน้อย แต่ทางสถาบันอุดมศึกษาสามารถรับนักเรียนได้มากกว่าสาขาอื่น ๆ

2. มาตรฐานอุดมศึกษา และความเสี่ยงเป็นที่ยอมรับทางสังคมของสถาบันมีอิทธิพลต่อความต้องการศึกษาของนักเรียน ถ้าจัดสภาพแวดล้อมของสถาบันให้มีความมาตรฐานจะช่วยลดจำนวนนักเรียนที่ต้องการเข้าไปศึกษาในส่วนกลางได้มาก เพราะจากการศึกษาค้นคว้า นักเรียนในเขตการศึกษา 3 มีความต้องการศึกษาในสาขาวิชาและในสถาบันอุดมศึกษาอยู่ใน

เขตการศึกษาอื่นเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานคร ทั้ง ๆ ที่สาขาวิชาบางสาขามีจัดสอนในเขตการศึกษานี้อยู่แล้ว จึงเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า ควรจะต้องมีการปรับปรุงบางสิ่งบางอย่างในสถาบันอุดมศึกษา เขตการศึกษา 3 ให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น และน่าจะมีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง เช่น คุณวุฒิ ประสบการณ์ และผลงานของคณาจารย์ สวัสดิการต่าง ๆ ทรัพยากรทางการเงิน อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ห้องสมุดและห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ตามสภาพความจำเป็นของการให้การศึกษาในสาขาวิชาการ และวิชาชีพนั้น ๆ

3. จากผลการวิจัย นักศึกษาที่มีความสามารถรับราชการหรือข้าราชการบำนาญและเป็นเจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว นักศึกษาที่มีความสามารถมีระดับการศึกษาสูง มีส่วนได้โอกาสศึกษาสูงกว่าเกณฑ์ประชากร ส่วนนักศึกษาที่มีความสามารถเป็นเกษตรกร ประมง และเป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน นักศึกษาที่มีความสามารถมีระดับการศึกษาต่ำ มีส่วนได้โอกาสศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์ประชากร ซึ่งแสดงถึงความไม่เป็นธรรมในการได้โอกาสศึกษาระดับสูงทางสังคมไม่เพียงแต่เป็นเงื่อนไขอันจำเป็นในการศึกษาเท่านั้น หากทว่ายังเป็นปัจจัยสำคัญที่จะกำหนดฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอีกด้วย ผู้ที่มีฐานะได้เปรียบทางเศรษฐกิจย่อมมีโอกาสศึกษามากกว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำกว่า (รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ 2519 : 271) เพื่อช่วยลดช่องว่างดังกล่าว อาจใช้วิธีการดังต่อไปนี้

3.1 ควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งรูปธรรมการจัดตั้งว่าจะต้องคำนึงถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความต้องการกำลังคนในสาขาและระดับต่าง ๆ ทั้งของประเทศและท้องถิ่นที่จะจัดตั้ง นอกจากนั้นยังต้องคำนึงถึงสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่าง ท้องถิ่น จังหวัด และเขตการศึกษาด้วย

3.2 ควรให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการช่วยเหลือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การให้กู้ยืมเงิน การให้ทุน การหางานให้ทำ เป็นต้น

3.3 ควรกำหนดสัดส่วนการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาแก่โรงเรียนมัธยมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงกลุ่มอาชีพ รายได้ของครอบครัว และภูมิลำเนา

3.4 ระบบการสอบคัดเลือกควรให้สถาบันอุดมศึกษามีคณะกรรมการพิจารณารับสมัครเข้าศึกษา โดยพิจารณาตามระดับความสามารถ ซึ่งอาจดูได้จากคะแนนรวมและคะแนน

รายวิชาจากสถานศึกษาเดิม ตลอดจนผลการสอบข้อสอบมาตรฐาน (Scholastic Aptitude Tests)

4. จากการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาของนักเรียนที่ต้องการศึกษาและนักศึกษาที่ได้โอกาสศึกษา คือ โอกาสในการทำงาน แสดงว่า ผู้เลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาจะมุ่งเลือกสาขาวิชาที่ตนเองเห็นว่าหางานทำได้ง่าย สำหรับการเลือกตามเพื่อน เลือกเพราะความมีหน้ามีตาในสาขาวิชา ยังมีอยู่บ้าง ดังนั้น เพื่อให้การเลือกสาขาวิชา มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพหลาย ๆ ด้าน เช่น ระดับสติปัญญา ความถนัด ฐานะทางเศรษฐกิจและแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การจะได้จัดบริการแนะแนวในด้านต่าง ๆ เช่น

4.1 ให้บริการสนเทศ โดยจัดหาเอกสารหรือรายละเอียดต่าง ๆ ทาง การศึกษาและการประกอบอาชีพที่เป็นปัจจุบันและทันต่อเหตุการณ์ ให้นักเรียนได้ศึกษาเพื่อจะ ได้มีความรู้ในเรื่องการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพอย่างกว้างขวางและทันต่อเหตุการณ์

4.2 บริการให้คำปรึกษา เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเอง เข้าใจปัญหา และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

4.3 ครูอาจารย์ทุกคนจะต้องร่วมมือกับฝ่ายแนะแนวในการให้รายละเอียดในเรื่อง การเลือกสถานศึกษาและการเลือกอาชีพ โดยสอดแทรกความรู้เหล่านั้นลงใน เนื้อหาวิชาที่สอน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อความต้องการศึกษาและการได้โอกาส ศึกษาในระดับอุดมศึกษา เช่น ภูมิสำเนา ผลการเรียนในแต่ละระดับ ประเภทของโรงเรียน จำนวนสมาชิกในครอบครัว

2. ควรทำการวิจัยต่อไปว่า ในบรรดาองค์ประกอบที่มีผลต่อความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เช่น รายได้ของบิดามารดา ระดับการศึกษาของ บิดามารดา อาชีพของบิดามารดา เพศ ภูมิสำเนา ผลการเรียนในแต่ละระดับ ประเภท

ของโรงเรียน ประเภทของหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว
องค์ประกอบเหล่านี้ องค์ประกอบตัวใดมีความสำคัญที่สุดและสามารถใช้แทนองค์ประกอบอื่น ๆ
ในการพยากรณ์ความต้องการศึกษาของนักเรียนและการได้โอกาสศึกษาของนักศึกษา

3. การศึกษาในแบบติดตามคุณสมบัตินักเรียน (Longitudinal Method) โดยใช้
กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวกัน ศึกษาทั้งความต้องการศึกษาและการได้โอกาสศึกษา

បរិច្ឆេទ

บรรณานุกรม

- การปกครอง, กรม กระทรวงมหาดไทย บัญชีจำนวนราษฎรและจำนวนบ้านในวันที่ 31
ธันวาคม 2520 ทั่วราชอาณาจักร 2521 , 33 หน้า เอกสารอัครเสนา
- ขวัญใจ เลอจันทร์ การเลื่อนฐานะทางสังคมของประชากรในชนบท วิทยานิพนธ์สังคมวิทยา
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514 , 74 หน้า อัครเสนา
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาน
อุดมศึกษา ปีการศึกษา 2514 - 2515 โรงพิมพ์การศาสนา 2515 , 57 หน้า
- _____ . รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถานอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2515 - 2516
โรงพิมพ์การศาสนา 2516 , 41 หน้า
- _____ . ระบบการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2520 , 284 หน้า
- _____ . แผนการศึกษาชาติ พุทธศักราช 2520 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
2520 , 16 หน้า
- _____ . สรุปรายงานการวิจัยระบบอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ม.ป.ป., 25 หน้า
- คณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน สำนักราชการรัฐมนตรี แผนพัฒนา
การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สี่ พ.ศ. 2520 - 2524 บริษัทตะวันตก 2520,
365 หน้า
- คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปการศึกษา สมาคมผู้บริหารการศึกษา
แห่งประเทศไทย วัฒนาพานิช 2518 , 294 หน้า
- จันทนา นนทิกกร การวิเคราะห์สถานการณ์ส่วนตัวของนักเรียนที่มีโอกาสศึกษาในโรงเรียน
มัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคกลาง จำแนกตามประเภทโรงเรียน ปริญญาโท กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521 , 152 หน้า อัครเสนา
- จุฑาภรณ์ วรสุมนต์ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของนิคมารดากับการเลือกอาชีพของ
นักเรียน วิทยานิพนธ์ ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515 , 80 หน้า อัครเสนา
- จุฑพล วัฒนพานิช แผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียน ม.ศ.5 วิทยานิพนธ์
สังคมวิทยามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517 , 178 หน้า อัครเสนา

ฉลวย กิรติภักกุล ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ในภาคใต้ ของประเทศไทย วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512,
 113 หน้า อักสำเนา

ชนะ อิ่มอ่อง ความถ่วงการศึกษาคอของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพินิจโลก
พินาศม พ.ศ. 2519 วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519, 43 หน้า
 อักสำเนา

ชูถิ่น จุลทรัพย์ การสำรวจความถ่วงการในการศึกษาคอของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2509 วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2519, 61 หน้า อักสำเนา

ฉนธิรา เกษสาคร ความถ่วงการศึกษาคอของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพินิจการ
สามเสน กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519, 44 หน้า
 อักสำเนา

ถนอม อินทรกำเนิก ถานิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใน 14 จังหวัด
ภาคใต้ ปรญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 149 หน้า
 อักสำเนา

หศันนี บุศราหิจ ถานิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดภาคเหนือ
ปรญญานิพนธ์ กศ.บ. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 140 หน้า อักสำเนา

เทอศศักดิ์ รัตนฉนี การสำรวจความถ่วงการในการศึกษาคอของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
จังหวัดฉนกรสวรรค์ ปีการศึกษา 2507 วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2507,
 54 หน้า อักสำเนา

ธิการักษ์ บุญนุช ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2512, 102 หน้า อักสำเนา

ชาร่ง นวัตรี "แนวโน้ในการจัดการศึกษาของประเทศไทย" ใน เอกสารการสัมมนาครูใหญ่
หน้า 50 ไกรการวัดผลการศึกษา ภาคการศึกษา 1 2514

นิโคลัส เบเนทท์ "การพัฒนาเศรษฐกิจกับความเสมอภาคในโอกาสของการศึกษา"

เสกสรรค์ ประเสริฐกุล แปลและเรียบเรียง ศูนย์ศึกษา 18 (1) : 51 - 61,
มกราคม - กันยายน 2515

ประกาศและคำแนะนำในการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษานอกศึกษา

ปีการศึกษา 2521 - 2522 โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ 2521 , 70 หน้า

มหาดไทย, กระทรวง จำนวนราษฎรรายจังหวัดตามหลักฐานทางทะเบียนราษฎร เมื่อ
วันที่ 31 ธันวาคม 2521 กระทรวงมหาดไทย 2522 , 3 หน้า เอกสารอัดสำเนา

มหาวิทยาลัยของรัฐ, ทบวง รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ปีการศึกษา 2516 - 2517 โรงพิมพ์คุรุสภา 2518 , 80 หน้า

_____ . รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ปีการศึกษา

2517 - 2518 โรงพิมพ์คุรุสภา 2519 , 65 หน้า

รังสรรค์ หนองพินธุ์ "การปฏิรูปอุดมศึกษา : ปัญหาความเสมอภาค" ศูนย์ศึกษา

21 (4) : 42 - 43, พฤษภาคม - กรกฎาคม 2518

_____ . เศรษฐกิจศาสตร์ การคลังว่าด้วยการศึกษา สมาคมเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์ .

2519 , 310 หน้า

เรณู สุวรรณสิทธิ์ "เยาวชนกับการพัฒนาประเทศ" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ

8 (6) : 3, มีนาคม 2514

วราวุธ อัสสิริวัฒน์ ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ในภาคเหนือของประเทศไทย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512,
135 หน้า อัดสำเนา

วิจิตร ศรีสอาน หลักการอุดมศึกษา วัฒนาพานิช 2518, 87 หน้า

วิศิษฐ์ นาจำปา โอกาสการเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามประเภท

โรงเรียน สถานภาพส่วนตัวและผลการเรียนของนักเรียน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ปริญญาโท คศ.บ. มหาวิทยาลัยกรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521 , 88 หน้า

อัดสำเนา

วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ "การเพิ่มประชากรกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ" วารสารสภาการศึกษา

แห่งชาติ 6 (3) : 20, ตุลาคม 2514

- ศรีเพ็ญ ศุภพิทยากุล โอกาสการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของผู้สำเร็จมัธยมศึกษาจาก
สวนกุหลาบวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 134 หน้า อุดมศึกษา
 สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน รายงานผลการสำรวจแรงงานทั่วราชอาณาจักร (รอบที่ 2)
กรกฎาคม - กันยายน 2519 ม.ป.ท ม.ป.ป., 208 หน้า
 สภาการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถานอุดมศึกษา
ปีการศึกษา 2512 - 2513 โรงพิมพ์การศาสนา 2513, 151 หน้า
 _____ . รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถานอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2513 - 2514
 โรงพิมพ์การศาสนา 2514, 57 หน้า
 สบพงษ์ มั่นระวัง การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพ ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2512 ปรินทิพย์ กศ.ม.
 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 61 หน้า อุดมศึกษา
 สมุทร นุชนาด ควาณิคมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2513 ปรินทิพย์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
 ประสานมิตร 2514, 144 หน้า อุดมศึกษา
 สามัญศึกษา, กรม กระทรวงศึกษาธิการ รายงานการสัมมนาปัญหานักเรียนประถมศึกษาซ้ำชั้น
 โรงพิมพ์คุรุสภา 2509, 243 หน้า
 สามารณ คงสัทย์ ความต้องการการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสิงห์บุรี
ปีการศึกษา 2517 วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517, 70 หน้า
 อุดมศึกษา
 สุชาติ อุกฤษ ความต้องการการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียม
อุดมศึกษา พ.ศ. 2519 วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519, 36 หน้า
 อุดมศึกษา
 สุนี ธารสมมติ ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ในภาคกลาง ของประเทศไทย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512,
 134 หน้า อุดมศึกษา
 อนันต์ ศรีโสภณ สถิติเบื้องต้น ไทยวัฒนาพานิช 2521, 396 หน้า

- Blackburn, Sarah Pauline Sturdivent. "Relationship of Selected Variables to Occupational and Educational Aspirations and Expectations of Female High School Senior," Dissertation Abstracts International. 35 (7) : 4152, January, 1975.
- Brimer, M.A. and L. Pauli. Wastage in Education : A World Problem. Paris - Geneva, Unesco : IBE, 1971. 155p.
- Buescher, Ruth Marie. "The Relationship Between Selected Noncognitive Variables and Academic Achievement of College Women in Various Fields of Study," Dissertation Abstracts International. 30 (5) : 1858 - 1859, November, 1969.
- Coleman, James. "The Concept of Equality Opportunity," Harvard Educational Review. 38 (1) : 7 - 22, 1968.
- Dobbins, Loy Henderson. "Educational and Occupational Aspirations and Expectations of High School Senior Boys in Five Louisiana Parishes," Dissertation Abstracts International. 29 (9) : 2958, March, 1969.
- Eaddy, Vanik Silas. "The Influence of Selected Factors on the Vocational Choices of Vocational Agricultural Students in Louisiana," Dissertation Abstracts International. 29 (9) : 2958 - 2959, March, 1969.
- Erdman, Robert Lee. "Vocational Choices of Adolescent Mentally Retarded Boys," Dissertation Abstracts International. 17 (11) : 2497, November, 1957.
- Elder, Glen H. "Family Structure and Educational Attainment," American Sociological Review. 30 (1) : 85, February, 1965.
- Floud, Jean and A.H. Halsey. "Social Class, Intelligence Test, and Selection for Secondary School," Education Economic and Society. p.213 - 216. New York, The Free Press Glencoe, Inc., 1969.
- Harbison, and C.A. Myers. Education - Manpower, and Economic Growth. Strategies of Human Resource Development, New York, McGraw - Hill, 1964, 11 p.
- Jencks, Christopher. "Social Stratification and Higher Education," Financing Higher Education. p.71 - 90. The American College Testing, 1971.
- Kraft, Richard John. "Student Background, University Admission, and Academic Achievement in the Universities of Thailand," Dissertation Abstracts International. 29 (9) : 3379, March, 1969.

- Krauss, Irving, "Sources of Educational Aspiration Among Working-Class Youth," American Sociological Review. 29 : 868, December, 1964.
- McClelland, Mary Elizabeth. "An Investigation of Selected Non-Intellectual Variables and their Relationship to College Academic Achievement," Dissertation Abstracts International. 30 (6) : 2339, December, 1969.
- Morrison, Max Elroy. "An Analysis of Selected Characteristics of 1967 Iowa High School Senior and their Identical Choice of Institution Offering Post High School Education," Dissertation Abstracts International. 24 (11) : 4549, May, 1964.
- OECD. Equal Educational Opportunity 1. p.17. France, 1971.
- UNESCO. Asia, Arab States, Africa Education and Progress. p.5. Paris, 1961.
- Werts, Charles E. "A Comparison of Male VS Female College Attendance Probabilities," Sociology of Education. p.41. 1968.
- Wolfe, Dael. "Educational Opportunity, Measured Intelligence, and Social Background," Education Economy, and Society. p.217 - 234. 5th ed. New York, The Free Press of Glencoe, Inc., 1969.
- Worthington, Lois H. and Glaude W. Grant. "Factors of Academic Success, a Multivariate Analysis," The Journal of Education Research. 65 (1) : 7 - 10, September, 1971.

ภาคผนวก

เกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

คำชี้แจงในการกรอกแบบสอบถาม

ขอคำถามในแบบสอบถามนี้ 2 ประเภท

ประเภทที่ 1 มีคำตอบให้ท่านเลือก เพื่อท่านเลือกข้อใดให้ตัวเลข
หน้าชื่อนั้นกรอกลงในช่องสี่เหลี่ยม ตัวเลขที่อยู่หลังของสี่เหลี่ยมเฉพาะเจ้าหน้าที่
เท่านั้น

ตัวอย่าง : เพก 1) ชาย 2) หญิง 8

กำหนดเป็นเพรชขาว ใช้ตัวเลข 1 กรอกลงในช่องดังนี้ 1 8

ตัวอย่าง . ฉาย (คิดเป็นปี) 9-10

ภาพอายุ 18 ปี ใช้ตัวเลข 1 และเลข 8 กรอกลงในช่องว่างดังนี้

9-10

ประเภทที่ 2 เติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้ เช่น ข้อ 5, ข้อ 9

ข้อมูลที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยเรื่อง ความต้องการ
ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัยนี้จะถูกต้อง เชื่อถือได้เพียงใดขึ้นอยู่กับความ
ร่วมมือจากท่าน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติขอขอบพระคุณท่านมา
 ณ โอกาสนี้ด้วย

รายชื่อสาขาวิชาต่าง ๆ (สำหรับตอบข้อ 22)

1. แพทย์
2. ทันตแพทย์
3. เทคนิคการแพทย์
4. สาธารณสุขศาสตร์
5. จิตแพทย์
6. เภสัชศาสตร์

7. วิทยาศาสตร์	16. สังคมสงเคราะห์ศาสตร์
8. วิเวกรรมศาสตร์	17. พยาบาล
9. สถาปัตยกรรมศาสตร์	18. การศึกษาหรือพลศึกษา
10. ศิลปกรรม จิตรกรรมหรือประติมากรรม	19. กหกรรมศาสตร์
11. กฎหมาย	20. นิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์
12. ศาสนา บัญชี บริหารธุรกิจ	21. นาฏศิลป์ ดนตรี
13. ศิลปศาสตร์ อักษรศาสตร์	22. เกษตร วนศาสตร์หรือประมง
14. รัฐศาสตร์	23. อื่น ๆ (ระบุ)... ..
15. เภสัชศาสตร์	

รายชื่อสถาบันอุดมศึกษา
(สำหรับตอบข้อ 24)

<u>มหาวิทยาลัย</u>	<u>วิทยาลัยของรัฐบาล</u>
1. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	23. วิทยาลัยครู
2. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	24. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
3. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	25. วิทยาลัยเทคนิคและอาชีวศึกษา
4. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	26. วิทยาลัยพาณิชยการ
5. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	27. วิทยาลัยเกษตรกรรม
6. มหาวิทยาลัยมหิดล	28. วิทยาลัยพลศึกษา
7. มหาวิทยาลัยศิลปากร	29. วิทยาลัยนาฏศิลป์
8. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสงขลา	30. วิทยาลัยพยาบาล
9. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	31. โรงเรียนทหารตำรวจ
10. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน	<u>วิทยาลัยเอกชน</u>
12. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน	32. วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ
13. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา	33. วิทยาลัยกรุงเทพ
14. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม	34. วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
15. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา	35. วิทยาลัยการกา
16. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก	36. วิทยาลัยเกริก
17. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน	37. วิทยาลัยพวยัพ
18. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี	38. วิทยาลัยแสงธรรม
19. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	39. วิทยาลัยเทคนิคสยาม
20. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ลาดกระบัง	40. วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
21. สถาบันเทคโนโลยีทางการเกษตร	41. วิทยาลัยศรีปทุม
22. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	42. อื่น ๆ (ระบุ)

หมวดที่ 1
สถานภาพส่วนตัว

1. เพศ ☐ 8
2. อายุ (เกิดเป็นปี) ☐ 9 - 10
3. น้ำหนัก (กิโลกรัม) ☐ 11 - 12
ส่วนสูง (เซนติเมตร) ☐ 13 - 15
4. ศาสนา ☐ 16
 - 1) พุทธ
 - 2) อิสลาม
 - 3) คริสต์
 - 4) อื่น ๆ (ระบุ).....
5. ขณะนี้ท่านเรียนอยู่ที่โรงเรียน.....
อำเภอ/เขต จังหวัด
6. โรงเรียนที่ท่านกำลังศึกษาอยู่ในขณะนี้ ☐ 20
เป็นโรงเรียนของ
 - 1) รัฐบาล
 - 2) เอกชน
7. ขณะนี้ท่านกำลังศึกษาอยู่ในชั้น ☐ 21
 - 1) ม.ศ. 5
 - 2) ป.กค.
 - 3) ปวช
8. เกรตหรือคะแนนเฉลี่ยสะสมจนถึงปัจจุบัน ☐ 22 - 24
9. ท่านจบ ม.ศ. 3 ที่โรงเรียน
อำเภอ/เขต จังหวัด
10. เกรตหรือคะแนนเฉลี่ยเมื่อจบชั้น ม.ศ. 3 ☐ 28 - 30
11. ขณะนี้ท่านพักอาศัยอยู่ที่
อำเภอ/เขต จังหวัด

12. ท่านพักอาศัยอยู่กับ ☐

1) บิดาหรือมารดา	2) ญาติหรือคนรู้จัก
3) หอพักโรงเรียน	4) หอพักเอกชน
5) บ้านเช่า	6) วัด
7) อื่น ๆ (ระบุ).....	

13. ภูมิลำเนาของบิดามารดาอยู่ที่
อำเภอ/เขต จังหวัด

14. เชื้อชาติของบิดา ☐ 38

1) ไทย	2) จีน
3) อื่น ๆ (ระบุ)	

15. ข้างล่างนี้เป็นรายชื่ออาชีพ

1) รับราชการ หรือข้าราชการบำนาญ	2) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
3) พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน	4) เจ้าของหรือผู้ประกอบการกิจส่วนตัว
5) เกษตรกร ประมง	6) ทำงานบ้าน

ถ้าบิดาและมารดาของท่านประกอบอาชีพประเภทใด ให้ใส่เครื่องหมายเลขนั้นลงในช่องบิดาและมารดา

อาชีพบิดา

☐

อาชีพมารดา

☐

16. ข้างล่างนี้เป็นระดับการศึกษา

1) ไม่รู้หนังสือ	2) ป. 4 หรือต่ำกว่า
3) ป. 7 หรือ ม. 3 เติม	4) ม.ศ. 3 หรือ ม. 6 เติม
5) ม.ศ. 5, ม.ศ. 6, หรือ ม. 8	6) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
เติม หรือเทียบเท่า	8) สูงกว่าปริญญาตรี
7) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	

ถ้าบิดาและมารดาของท่านจบการศึกษาในระดับใด
ให้ใส่หมายเลขนั้นลงในช่องบิดาและมารดา

การศึกษามิดา ☐

การศึกษามารดา ☐

17. ข้างล่างนี้เป็นระดับรายได้ต่อเนื่อง

1) ไม่มีรายได้

2) ต่ำกว่า 500 บาท

3) ตั้งแต่ 500 – 1,000 บาท

4) ตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาท

5) ตั้งแต่ 2,001 – 3,000 บาท

6) ตั้งแต่ 3,001 – 5,000 บาท

7) ตั้งแต่ 5,001 – 7,000 บาท

8) มากกว่า 7,000

ขอให้ท่านประมาณรายได้ของบิดาและมารดาของท่านแล้วใส่หมายเลขให้ตรงกับช่องของบิดาและมารดา

รายได้ต่อเนื่องของบิดา

รายได้ต่อเนื่องของมารดา

18. ท่านได้รับอุปการะด้านการเงินจาก

1) บิดาหรือมารดา

2) ญาติ

3) อื่น ๆ (ระบุ)

23. จงระบุว่าข้อใดมีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาในข้อ 22 ☐ 55

1) บิดามารดา	2) เพื่อน
3) ครูอาจารย์	4) ความมีหน้าที่ทางอาชีพ
5) ความยากง่ายในการเรียน	6) จำนวนผู้สอบคัดเลือกเข้าสาขานั้น
7) โอกาสในการหางาน	8) อื่น ๆ (ระบุ)

24. ตามรายชื่อของสถาบันอุดมศึกษาในหน้า 2 ขอให้ท่านเลือกหมายเลขสถาบันอุดมศึกษาที่ท่านต้องการเข้าศึกษาเรียงอันดับ 3 อันดับ โดยใส่หมายเลขลงในช่องสี่เหลี่ยมที่ท่านเลือกหมายเลข 23 ถึงหมายเลข 30 ให้ท่านระบุชื่อจังหวัดหรือชื่อวิทยาเขตที่ท่านเลือกด้วย ถ้าท่านไม่ต้องการศึกษาต่อ ไม่ต้องตอบข้อนี้

อันดับแรก ☐ 56 - 57

อันดับสอง ☐ 58 - 59

อันดับสาม ☐ 60 - 61

25. ถ้าท่านศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย บิดามารดา หรือผู้อุปการะท่าน สามารถสนับสนุนการเงินของท่านในขณะที่ศึกษาต่อมากน้อยเพียงใด ☐ 62

1) ได้เต็มที่ไม่มีปัญหาเลย	2) ได้มาก แต่ต้องใช้จ่ายอย่างประหยัด
3) ได้แต่พอหารายได้พิเศษหรือได้ทุน	4) ไม่ได้เลยถ้าจะเรียนต่อต้องช่วยตัวเอง

26. ในกรณีที่ท่านไม่ต้องการศึกษาต่อ โปรดเลือกเหตุผลที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว ถ้าท่านต้องการศึกษาต่อไม่ต้องตอบข้อนี้ ☐ 63

- 1) ไม่ต้องการศึกษาต่อเพราะค่าใช้จ่ายสูงมาก
- 2) ไม่สนใจศึกษาต่อเพราะกะแผนไม่ดี
- 3) บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่ต้องการให้ศึกษาต่อ
- 4) คิดว่าจบ ม.ศ.5 หรือ บ.ศ.6 หรือ ป.กค. ก็มีความรู้เพียงพอสำหรับประกอบอาชีพ
- 5) สนใจการทำงานมากกว่าการเรียนต่อ
- 6) จำเป็นต้องหางานทำเพื่อช่วยครอบครัว
- 7) อื่น ๆ (ระบุ)

27. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการสำเร็จ ม.ศ.5 หรือ ม.ศ.6 ก็มีความรู้เพียงพอสำหรับประกอบอาชีพ ☐ 64
- 1) เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2) เห็นด้วย
3) ไม่ค่อยเห็นด้วย 4) ไม่เห็นด้วยเลย
28. ถ้าท่านต้องการทำงานมากกว่าศึกษาต่อ ท่านคิดว่าท่านจะเพิ่มพูนความรู้ในการประกอบอาชีพโดยวิธีใด ☐ 65
- 1) ทำงานไปเรื่อย ๆ หาประสบการณ์จากงาน
2) ศึกษาทางไปรษณีย์
3) หาทางอบรมหลักสูตรระยะสั้นหรืออบรมพิเศษตอนเย็น เช่น หลักสูตรวิชาชีพ
4) สมัครเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงและทำงานไปด้วย
5) ทำงานไปก่อนแล้วหาทางลาศึกษาต่อ
29. ขณะนี้ท่านตัดสินใจหรือยังว่าจะศึกษาต่อหรือไม่ศึกษาต่อ ☐ 66
- 1) ตัดสินใจแล้วว่า จะเรียนต่อ 2) ตัดสินใจแล้วว่า จะไม่เรียนต่อ
3) ยังไม่ได้ตัดสินใจ

แบบสอบถาม

สำหรับผู้นักศึกษาในวิทยาลัย

คำชี้แจงในการกรอกแบบสอบถาม

ขอคำถามในแบบสอบถามมี 2 ประเภท

ประเภทที่ 1 ปีกาตอบให้ท่านเลือก เมื่อท่านเลือกข้อใด ขอให้ใช้ตัวเลขหน้าข้อนั้น
กรอกลงในช่องสี่เหลี่ยมขวามือ ตัวเลขที่อยู่หลังช่องสี่เหลี่ยมเฉพาะเจ้าหน้าที่เท่านั้น

ตัวอย่าง : เพศ 1) ชาย 2) หญิง ☐ 6

ถ้าท่านเป็นเพศชาย ใช้ตัวเลข 1 กรอกลงในช่องดังนี้ ☐ 6

ตัวอย่าง : อายุ (คิดเป็นปี) ☐ 7 - 8

ประเภทที่ 2 เก็บข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้ ได้แกข 4 ข้อ 6 และข้อ 10

ข้อมูลที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยเรื่องผู้นักศึกษาคณะ

อุดมศึกษา ผลการวิจัยนี้จะถูกต้องเชื่อถือได้เพียงใด ขึ้นอยู่กับความร่วมมือจากท่าน

สำนักงานคณะกรรมการการกึษาแห่งชาติขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

1. เพศ 1) ชาย ☐ 6

2) หญิง

2. อายุ (คิดเป็นปี) ☐ 7 - 8

3. เชื้อชาติของบิดา ☐

1) ไทย 2) จีน

3) อื่น ๆ (ระบุ).....

4. ภูมิลเนาของบิดาอยู่จังหวัด ☐ 10 - 11

5. ศาสนา ☐ 12
- 1) พุทธ 2) อิสลาม
- 3) คริสต์ 4) อื่น (ระบุ)
6. ทานจบ ม.ศ. 3 ☐ 13 - 14
- จากโรงเรียน.....
- จังหวัด
7. คะแนนเฉลี่ยเมื่อจบ ม.ศ. 3 ☐ 15 - 17
8. ขณะทานจบการศึกษาระดับ ☐ 18
- 1) ม.ศ. 5 2) บ.ศ. 6
- 3) ป.กศ. 4) อื่น ๆ (ระบุ)
9. ตามข้อ 8 ทานจบการศึกษาระดับนั้นเมื่อ พ.ศ. ☐ 19 - 20
10. ตามข้อ 8 ทานจบการศึกษาระดับนั้น ☐ 21 - 22
- จากโรงเรียน
- จังหวัด
11. คะแนนเฉลี่ยเมื่อทานจบการศึกษา ตามข้อ 8 ☐ 23 - 25
12. ข้างล่างนี้เป็นรายชื่ออาชีพ
- 1) ราชการหรือข้าราชการบำนาญ 2) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 3) พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทห้างร้าน 4) เจ้าของหรือผู้ประกอบการกิจส่วนตัว
- 5) เกษตรกร ประมง 6) ทำงานบ้าน
- ถ้ามีความรคาของทาประกอบอาชีพประเภทใดให้ใส่หมายเลขนั้นในช่องบิตาและมารคา
- อาชีพบิตา ☐ 26.
- อาชีพมารคา ☐ 27

13. ข้างล่างนี้เป็นระดับการศึกษา

1) ไม่รู้หนังสือ	2) ป. 4 หรือต่ำกว่า
2) ป. 7 หรือ ม. 3 เติม	4) ม.ศ. 3 หรือ ม. 6 เติม
5) ม.ศ.5, ม.ก.6, หรือ ม.8	6) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
เลิข หรือเทียบเท่า	8) สูงกว่าปริญญาตรี
7) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	

ถ้าบิดาหรือมารดาของท่านจบการศึกษาระดับใดให้ใส่หมายเลขนั้นในช่องบิดาและมารดา

การศึกษาบิดา 28

การศึกษามารดา 29

14. ข้างล่างนี้เป็นระดับรายได้ต่อเดือน

1) ไม่มีรายได้	2) ต่ำกว่า 500 บาท
3) ตั้งแต่ 500 – 1,000 บาท	4) ตั้งแต่ 1,001 – 2,000 บาท
5) ตั้งแต่ 2,001 – 3,000 บาท	6) ตั้งแต่ 3,001 – 5,000 บาท
7) ตั้งแต่ 5,001 – 7,000 บาท	8) มากกว่า 7,000 บาท

ขอให้ประมาณรายได้ของบิดาและมารดาของท่านแล้วใส่หมายเลขให้ตรงกับช่องบิดาและมารดา

รายได้ต่อเดือนของบิดา 30

รายได้ต่อเดือนของมารดา 31

15. ผู้ดูแลท่านในการศึกษาต่อขณะนี้คือ

32

1) บิดาหรือมารดา	2) ญาติ
3) คนอื่น	4) อื่น ๆ (ระบุ)

16. ปัจจุบันท่านอาศัยอยู่กับ

33

1) บิดาหรือมารดา	2) ญาติหรือคนรู้จัก
3) หอพักวิทยาลัย	4) บ้านเช่าหรือห้องเช่า
5) วัด	6) อื่น ๆ (ระบุ)

17. ท่านเข้าศึกษาต่อโดย ☐ 34
- 1) ได้รับการคัดเลือกเรียนต่อ
 - 2) สอบแข่งขัน
 - 3) อื่น ๆ (ระบุ)
18. สาขาที่ท่านศึกษาคณะนี้ ☐ 35
- 1) การศึกษา ครุศาสตร์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 - 2) เกษตร
 - 3) พาณิชย บัญชี บริหารธุรกิจ
 - 4) วิศวกรรมศาสตร์ ช่างเทคนิค
 - 5) นาฏศิลป์ ดนตรี
 - 6) คหกรรมศาสตร์
 - 7) พยาบาล
 - 8) นิติศาสตร์
 - 9) อื่น ๆ (ระบุ)
19. ท่านเป็นนักศึกษา ☐ 36
- 1) ภาคปกติ (เช้า)
 - 2) ภาคสมทบ (บ่าย)
20. จงระบุว่า ข้อใดมีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาในข้อ 18 ☐ 37
- 1) บิการการค้า
 - 2) เพื่อน
 - 3) ครู อาจารย์
 - 4) ความมีหน้าที่ทางอาชีพ
 - 5) ความยากง่ายในการเรียน
 - 6) จำนวนผู้สอบคัดเลือกเข้าสาขานั้น
 - 7) โอกาสในการทำงาน
 - 8) อื่น ๆ (ระบุ)